ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

JAN NEPOMUK NEUMANN

Určený pro dvojjazyčné gymnázium

a zpracovaný podle RVP DG

Biskupské gymnázium a Církevní základní škola
České Budějovice, Jirsíkova 5

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Jan Nepomuk Neumann - Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia České Budějovice

Motto: VZDĚLÁNÍ JE SCHOPNOST POROZUMĚT DRUHÝM.

Vzdělávací program: dvojjazyčné gymnázium (kód: 79-43-K/61)

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel: Biskupské gymnázium a Církevní základní škola České Budějovice
Jirsíkova 5, České Budějovice, 370 01
IČO: 00666122
IZO: 000666122
REDIZO: 600008088

Ředitel:	Ing. Martin Maršík, Ph.D.
Zástupci ředitele:	Ing. Michaela Kudláčková
	Mgr. Jan Pytel
	Mgr. Jan Schreib
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Martin Volný

Kontakty: tel.: +420 386 359 067
+420 386 360 147
fax: +420 386 357 059
e-mail: reditelstvi@bigy-cb.cz
web: www.bigy-cb.cz

Zřizovatel: Biskupství českobudějovické, Biskupská 4, poštovní schránka 14, České Budějovice 370 21, tel. 386 102 311

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016 (aktualizován ke dni 1. 9. 2022)

……..
Ing. Martin Maršík, Ph.D.
ředitel škol

razítko školy

2. Obsah

1. Identifikační údaje ... 2
2. Obsah ... 3
3. Úvod ... 5
4. Charakteristika školy ... 6
4. 1. Velikost školy ... 6
4. 2. Vybavení školy ... 6
4. 3. Charakteristika pedagogického sboru ... 6
4. 4. Charakteristika žáků ... 6
4. 5. Mezinárodní spolupráce ... 7
4. 6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 7
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 9
5. 1. Zaměření školy ... 9
5. 2. Duchovní výchova ... 9
5. 3. Profil absolventa ... 10
5. 4. Organizace přijímacího řízení ... 11
5. 5. Organizace maturitní zkoušky ... 11
5. 6. Výchovné a vzdělávací strategie ... 11
5. 7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
5. 8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 14
5. 9. Začlenění průřezových témat ... 15
6. Učební plán dvojjazyčného gymnázia ... 19
7. Učební osnovy ... 22
7.1. Jazyk a jazyková komunikace ... 22
7.1.1. Český jazyk a literatura ... 22
7.1.2. Cizí jazyky ... 36
7.2. Matematika ... 42
7.3. Informační a výpočetní technika (IVT) ... 56
7.4. Člověk a společnost ... 65
7.4.1. Dějepis ... 65
7.4.2. Náboženství ... 73
7.4.3. Etika ... 82
7.4.4. Základy společenských věd ... 91
7.5. Člověk a příroda ... 105
7.5.1. Fyzika ... 105
7.5.2. Chemie ... 111
7.5.3. Biologie ... 128
7.5.4. Geografie ... 150
7.6. Umění a kultura ... 172
7.6.1. Hudební výchova ... 172
7.6.2. Výtvarná výchova ... 178
7.7. Tělesná výchova ... 182
7. 9. Volitelné a maturitní semináře ... 190
7. 9. 1. Literární seminář ... 190
7. 9. 2. Anglický diplom ... 191
7. 9. 3. Francouzský diplom DELF ... 191
7. 9. 4. Německý diplom ... 192
7. 9. 5. Španělský diplom ... 193

7. 9. 6. Seminář z latiny 194
7. 9. 7. Historický seminář 194
7. 9. 8. Seminář ze ZSV 195
7. 9. 9. Seminář z geografie 196
7. 9. 10. Seminář z matematiky 197
7. 9. 11. Maturitní seminář z matematiky 198
7. 9. 12. Seminář z fyziky 198
7. 9. 13. Seminář z fyziky pro mediky 199
7. 9. 14. Seminář z chemie 199
7. 9. 15. Seminář z biologie 200
7. 9. 16. Seminář z IVT 202
7. 9. 17. Žurnalistika a mediální výchova 203
7. 9. 18. Seminář z religionistiky 204
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 206
8. 1. Způsoby hodnocení 206
8. 2. Kritéria hodnocení 206
8. 2. 1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření 206
8. 2. 2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření 207
8. 2. 3. Celkové hodnocení žáka za všechny předměty 208

3. Úvod

„*Vyzývám vychovatele a všechny, kterým leží na srdci zájem o mládež, aby nešetřili svým úsilím. Ačkoli se při své práci setkáte s mnoha těžkostmi, vezměte na sebe veškerou odpovědnost tohoto poslání a svou vůlí , úsilím a vzájemnou spoluprací tyto překážky překonáte.“*

Z pastýřského listu J. N. Neumanna z roku 1852

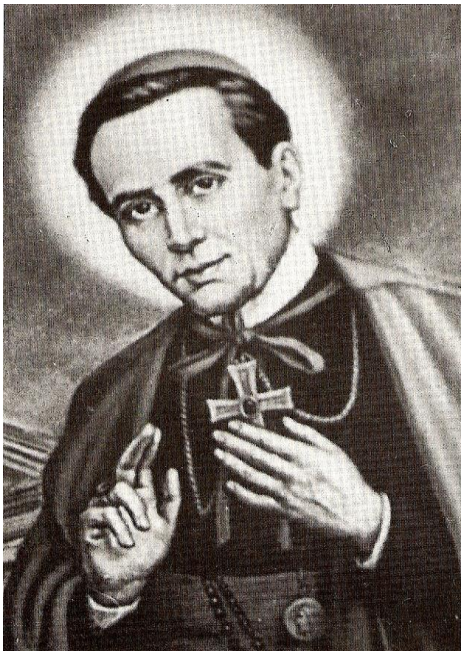

Název ŠVP odkazuje na „patrona “ naší školy - jihočeského rodáka a filadelfského biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Tento muž je velikou inspirací pro nás všechny, kteří se podílíme na výchově a vzdělávání mladých lidí. Založením přibližně stovky škol se Jan Nepomuk značnou měrou zasloužil o rozvoj vzdělanosti ve formující se mnohonárodnostní americké společnosti 19.století.

Stejně jako on se i my snažíme při naší pedagogické práci klást důraz na tyto tři základní aspekty:

1. kvalitní jazyková gramotnost
2. křesťanskoetický pohled na společnost
3. výchovu moderního občana uvědomujícího si své postavení v mnohonárodnostní společnosti Evropské unie

4. Charakteristika školy

4. 1. Velikost školy

Biskupské gymnázium nabízí studium v osmiletém, šestiletém, šestiletém bilingvním a čtyřletém cyklu. Celková kapacita školy činí 720 žáků.

4. 2. Vybavení školy

Škola byla založena v roce 1990 tehdejším českobudějovickým biskupem Miloslavem Vlkem. V té době neměla budovu a k výuce si prostory pronajímala. V roce 1995 získala vlastní budovu, později i internát a školní jídelnu. Ta byla vybudována v prostorách internátu, který bezprostředně sousedí s budovou školy. Obě budovy jsou propojeny, takže tvoří jeden komplex. Od roku 2013 patří ke škole také kostel svaté Rodiny, jež je stavebně také součástí celého komplexu, nicméně do uvedeného roku byl v majetku státního archivu.

Biskupské gymnázium se nachází ve středu města, cca 200 metrů od náměstí. Tato poloha je výhodná nejen pro žáky využívající městskou hromadnou dopravu, ale i pro dojíždějící z větších vzdáleností. Zájemci mohou využívat internátní ubytování s kapacitou 90 lůžek. Internát je v provozu od neděle odpoledne do pátku odpoledne. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro žáky ubytované na internátě, obědy pro žáky neubytované.

V prostorách školy byla realizována přístavba, půdní vestavba, byly modernizovány učebny a sociální zařízení. Žáci mají k dispozici nejen učebny kmenové, ale též odborné. Ty jsou vybaveny didaktickou technikou. Ve všech učebnách je instalována přípojka na internet. Škola má k dispozici učebny výpočetní techniky, biologickou a chemickou laboratoř, učebnu hudební a výtvarné výchovy, tělocvičnu s horolezeckou stěnou, knihovnu a pro výuku náboženství byla zřízena v rekonstruovaném podkroví kaple. Nově byly vybudovány prostory fitness centra a stolního tenisu, které jsou k dispozici i pro mimoškolní aktivity. Škola též vlastní několik lodí pro vodní turistiku, neboť se nachází v blízkosti řek Malše a Vltava.

4. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje cca 60 pedagogů, někteří z nich na částečný úvazek, někteří jako externisté. Všichni učitelé jsou aprobovaní. V rámci výuky cizích jazyků působí na škole lektoři německého, španělského a francouzského jazyka coby rodilí mluvčí. Někteří učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci absolvováním různých kurzů či účastí na projektech celoživotního vzdělávání učitelů. Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů. Žáky bydlící na internátě mají na starosti 3 vychovatelky.

4. 4. Charakteristika žáků

Přestože je naše gymnázium školou církevní, není určena pouze žákům určité náboženské příslušnosti. Na gymnáziu studují žáci různých vyznání i ti bez vyznání.

Veřejně prezentovaná zaměřenost našeho gymnázia na výuku cizích jazyků (mj. každoročně vysíláme cca 20 žáků na zahraniční pobyty) dovoluje přepokládat, že zájem o kvalitní jazykové vzdělání je přinejmenším jednou z hlavních motivací, které vedou případné uchazeče k tomu, aby si ke studiu vybrali právě naši školu.

Většina žáků bydlí ve městě nebo jeho okolí, díky internátnímu ubytování, vhodné poloze města a velmi dobrému dopravnímu spojení však máme žáky z celého Jihočeského kraje.

Velmi dobré zkušenosti máme s integrací žáků s různým zdravotním postižením.

4. 5. Mezinárodní spolupráce

Vzhledem k důrazu, který naše škola klade na výuku cizích jazyků, udržujeme také dlouhodobou spolupráci s různými zahraničními institucemi a partnerskými školami:

der Kultusministerkonferenz der Länder in der Bundesrepublik Deutschland - Sprachdiplom II. Stufe

Euregio – program příhraniční spolupráce se SRN . Jedná se o celoroční pobyty žáků na německých gymnáziích. Euregio,Wolfkerstraße 3,D – 94078 Freyung, SRN

Rotary Club České Budějovice – roční výměnné pobyty v USA a Jižní Americe

USA – Global Outreach Wisconsin – katolická organizace zajišťující roční pobyty na katolických středních školách v USA (www.globaloutreachprogram.com)

Embajada de España en Praga, Agregaduría de Educación, Badeniho 4, Praha 7, bilingvní sekce španělsko - česká

Partnerská gymnázia v Rakousku: Bad Leonfelden, Salzburg, Wien

4. 6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 6 členů, dva z nich jsou v souladu se zákonem voleni také z řad zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek a na pravidelných informačních odpoledních. Mohou však školu navštívit také kdykoliv po dohodě s vyučujícími. Každým rokem pořádá škola dny otevřených dveří, při nichž si rodiče budoucích žáků mohou prohlédnout prostory školy, její vybavenost a zázemí.

Každoročně vydáváme Ročenku Biskupského gymnázia J. N. Neumanna, ve které je nejen rodičovská veřejnost informována o činnosti školy v uplynulém školním roce. Další možností získání informací o škole jsou naše webové stránky www.bigy-cb.cz.

V otázce prevence sociálně patologických jevů má škola svůj „Minimální preventivní program“. V jeho rámci spolupracuje se Zdravotním ústavem v Českých Budějovicích, kde se zaměřujeme na osvětové programy pojednávající o škodlivosti kouření a protidrogové tématice, s Krajskou hygienickou stanicí v Českých Budějovicích, a to hlavně v problematice

zdravé výživy a poruch příjmu potravy. Dalším subjektem, se kterým škola spolupracuje, je Pedagogicko-psychologická poradna v Českých Budějovicích.

Studenti Jihočeské univerzity, jejímž jsme fakultním pracovištěm, vykonávají na naší škole jak průběžné, tak i souvislé pedagogické praxe, a připravují se tak prakticky na své budoucí povolání.

Ke stálým partnerům v oblasti charitativní patří městská a diecézní charita, občanské sdružení Život dětem, nadační fond Českého rozhlasu a Světluška.

Mezi další partnery patří Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum, Jihočeská univerzita a VŠTE v Českých Budějovicích.

Sami žáci se aktivně podílí na spolupráci s organizací Člověk v tísni (projekty Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách) a Amnesty International ČR.

Při škole působí klub absolventů.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

5. 1. Zaměření školy

Biskupské gymnázium je jedinou církevní střední školou v kraji. Vedle důrazu na vzdělání se snaží též obohatit studium o křesťansko-etický pohled na život. Výuka náboženství však není povinná, žáci mají svobodnou volbu mezi výukou náboženství a etikou. Škola se snaží nejenom vzdělávat, ale též vychovávat osoby mající vlastní názor, který jsou schopni si obhájit, ale zároveň jsou tolerantní vůči svému okolí. (Více viz 5. 2.)

Od školního roku 1999/2000 probíhá na škole výuka v osmiletém, šestiletém a čtyřletém cyklu. Šestiletý cyklus lze v současnosti také absolvovat formou bilingvního česko-španělského studia. Prioritou všech typů studia je aplikovaná výuka cizích jazyků. Vyučujeme jazyk německý, anglický, francouzský, španělský, dále pak latinu a nepovinnou formou italštinu a ruštinu.

V osmiletém cyklu jsou od prvního ročníku povinné dva cizí jazyky, od tercie do sexty také latina. Povinnost dvou cizích jazyků od prvního ročníku je také v šestiletém cyklu, latina zde není povinná. V jednom ze šestiletých studijních cyklů je výuka bilingvní, česko-španělská. Ve čtyřletém studiu nabízí škola možnost výuky angličtiny, němčiny, španělštiny a francouzštiny, v prvních dvou ročnících též výuku latiny. Ve všech typech studia se na výuce jazyků podílejí také rodilí mluvčí. Od roku 1992 je naše gymnázium zařazeno mezi školy, na nichž probíhá rozšířená výuka německého jazyka pod vedením rodilých mluvčích delegovaných německou vládou. Cílem tohoto programu je umožnit žákům osmých ročníků, kteří splní daný počet hodin výuky německého jazyka, složit zkoušky k získání tzv. německého jazykového diplomu, Die zweite Stufe des Deutschen Sprachdiploms der Kultusministerkonferenz. Tento diplom je celosvětově uznávaná zkouška, která umožňuje absolventům studovat na univerzitách v německy mluvících zemích bez jakýchkoliv dodatečných jazykových zkoušek. Při skládání těchto zkoušek dosahují naši žáci vynikající výsledky. Při studiu anglického a francouzského jazyka jsou žáci připravováni na složení jazykových diplomů First Cambridge Certificate a DELF (Diplôme d' études en langue française). Nově mohou žáci skládat zkoušky ze španělského jazyka DELE či získat španělskou maturitu.

Během posledních dvou let studia si každý žák prostřednictvím seminářů vyprofiluje školu v podstatě sám dle svého zaměření a potřeb. Škola tak umožňuje všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

V průběhu celého studia je kladen důraz na mezipředmětové vztahy a výuku v souvislostech, na prohlubování pracovních návyků a osobní zodpovědnost žáků za své vzdělání, za budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Zajímavé sportovní akce, poznávací exkurze doma i v zahraničí a nabídka bohaté zájmové činnosti vhodně doplňují studijní program.

5. 2. Duchovní výchova

Protože je naše gymnázium církevní školou, klade se také velký důraz na výchovu duchovní. Tím se rozhodně nemyslí jen výchova náboženská. O tu pečujeme, ale zároveň se snažíme, aby každý žák našel na škole prostředí vhodné k jeho duchovnímu rozvoji nehledě na vyznání.

Mimo pravidelnou výuku náboženství a etiky, při které se žáci seznamují s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami etiky, slouží k duchovnímu růstu především výjezdové kurzy. V prvním ročníku vyššího stupně gymnázia je to kurz „Kdo jsem?“. Jeho obsahem je sebepoznání a sebepřijetí. Kurzu se účastní postupně jednotlivé třídy, což vytváří dobré klima také k upevnění třídních kolektivů. Pro druhé ročníky připravujeme ve spolupráci s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity kurz „Kdo jsme?“, kde se věnujeme především otázkám kolektivu, řešení konfliktů a sociální komunikaci. Tento kurz probíhá o víkendu a jedou na něj všechny třídy druhého ročníku současně. Posledním kurzem je kurz „Kam patřím?“, který je určen pro čtvrtý ročník. Jeho obsahem jsou otázky hledání povolání, ukončování střední školy či pravidla dobrého rozhodování. Opět na něj vyráží třídy jednotlivě, což umožňuje celkovou reflexi jejich pobytu na naší škole.

Během roku je také každá třída pozvána do studentského kostela ke mši svaté za třídu. I tentokrát dbáme o to, aby se na mši cítili dobře i žáci, kteří normálně do kostela nechodí. Dále jsou žáci každou středu zváni školním zvonem do kaple na krátkou modlitbu uprostřed týdne. Ta vytváří v životě žáka i školy malé zastavení uprostřed školního shonu. Žáci jsou tak vedeni k reflexi i životnímu nadhledu.

Nezanedbatelnou akcí je také přespávání na škole, které se děje zvlášť pro nižší a zvlášť pro vyšší stupeň gymnázia. Tím se vytváří příležitost, aby se žáci poznávali mezi sebou také napříč třídami. Tím, že se na programu podílejí sami žáci, je to akce, která velmi pomáhá přátelské atmosféře na škole.

Poslední akcí, která má pro duchovní výchovu na škole zásadní vliv, je letní gymnaziální tábor. Koná se vždy na jeden týden a je určen pouze pro žáky vyššího stupně gymnázia. Mimo duchovní rozměr tohoto tábora je kladen důraz na pobyt v přírodě, rozvoj přátelství a zajímavé diskuse a přednášky.

5. 3. Profil absolventa

Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných seminářů jsou žáci připraveni na studium vysokých škol nejrůznějšího zaměření. Jejich znalosti jimi vybraných oborů převyšují požadavky gymnaziálního vzdělávání. V ostatních oborech jejich znalosti vychází z obsahu rámcových vzdělávacích programů pro daný typ školy.

V předposledním či posledním roce studia většina žáků úspěšně skládá zkoušky z mezinárodně uznávaných diplomů z cizího jazyka.

Absolventi naší školy jsou po celou dobu studia vedeni k tomu, aby byli schopni nejenom samostatně řešit zadané úkoly, ale též pracovat v kolektivu, zpracovávat různé zdroje informací, kriticky je hodnotit a správně prezentovat a obhajovat své názory. Měli by si být vědomi svých práv a povinností, aktivně se účastnit politického, společenského a kulturního dění ve společnosti.

Při celostátním hodnocení škol podle úspěšnosti v přijímacích řízeních na vysoké školy zpracovávané Ústavem pro informace ve vzdělávání se naše gymnázium v rámci Jihočeského kraje umisťuje na nejpřednějších místech. Podobně je tomu i ve zveřejněných srovnáních škol podle výsledků společné části státní maturitní zkoušky.

5. 4. Organizace přijímacího řízení

Uchazeči o studium vykonávají jednotnou přijímací zkoušku z předmětů český jazyka a literatura a matematika dle § 60 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb. ve znění zákona č. 178/2016 Sb. a příslušných prováděcích předpisů. Uchazeči se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo konat jednotnou přijímací zkoušku v souladu s § 16 odst. 1 a odst. 2 písm. c) školského zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů za upravených podmínek s využitím podpůrných opatření odpovídajících jeho speciálním vzdělávacím potřebám. Ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky cizinců, kteří nekonají zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona, vytváří ve spolupráci s Centrem pořadí uchazečů na základě redukovaného hodnocení všech přijímaných uchazečů v přijímacím řízení do daného oboru vzdělání nebo zaměření podle školního vzdělávacího programu. Redukované hodnocení neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury. Pořadí uchazečů v redukovaném hodnocení se použije pro jejich zařazení do výsledného pořadí uchazečů stanoveného podle § 60d odst. 3 školského zákona. Ředitel školy pohovorem ověří uchazečovu znalost českého jazyka.

Uchazeči budou ke studiu přijímáni podle pořadí vzniklého na základě jejich celkového bodového zisku v rámci přijímacího řízení. Každý studijní obor má své vlastní pořadí uchazečů. Celkový bodový zisk je tvořen: body za prospěch na základní škole, body za studijní aktivity na základní škole – soutěže, olympiády atd., body celkem za jednotnou přijímací zkoušku.

Odvolací řízení proti rozhodnutí o přijetí se řeší ve spolupráci s krajským úřadem.

5. 5. Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT. Skládá se ze společné a profilové části. Konkrétní podoba maturitní zkoušky se upřesňuje na základě aktuální situace ohledně státních maturit.

5. 6. Výchovné a vzdělávací strategie

Během výchovně vzdělávacího procesu jsou na naší škole uplatňovány takové formy a metody práce, které rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Upřednostňujeme výuku přizpůsobenou schopnostem a možnostem každého žáka, zároveň však žáky vedeme k zodpovědnosti za vlastní své vzdělání.

Všichni žáci jsou respektovanými partnery učitelů, kteří mají právo na vyslovení a obhajobu svého názoru.

Škola klade důraz na samostatnou práci, podporuje výuku s využitím didaktické techniky, významnou část vzdělání tvoří projektová výuka i praktické osvojení žákových poznatků.

Důležitým obsahem vzdělání je rozvoj všech klíčových kompetencí. Ty uplatňujeme následujícím způsobem:

Kompetence k učení

- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování
- učíme v souvislostech

- rozlišujeme učivo základní od učiva rozšiřujícího
- využíváme základní pojmy a spirálovitě rozvíjíme jejich obsah
- využíváme mezipředmětové souvislosti
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti
- učíme pracovat s chybou
- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- využíváme sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vzdělávacích oborů
- zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací
- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy
- využíváme různé varianty a přístupy k řešení problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci
- nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné názory
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi
- řešíme kázeňské přestupky a porušování školního řádu
- učíme se některým problémům předcházet
- učíme, aby se žáci problémů nebáli, ale řešili je
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi
- organizujeme besedy s různými odborníky
- spolupracujeme s partnerskými školami
- vzájemně si vyměňujeme informace, názory a zkušenosti
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy
- účastníme se pravidelně sportovních soutěží a kulturních vystoupení

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností
- vedeme žáky k ohleduplnosti k lidem hendikepovaným, ke starším a nemocným
- rozvíjíme pozitivní postoje k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech

Kompetence pracovní

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- seznamujeme žáky s bezpečností práce a ochranou zdraví
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s laboratorní a výpočetní technikou a správným využíváním digitálních technologií
- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

5. 7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Před zahájením poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola **plán pedagogické podpory** (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka **individuální vzdělávací plán** (IVP). IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem

žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U těch žáků, kde si to situace vyžaduje, škola zajišťuje asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem i ostatními pedagogy a pomáhá při zabezpečení výuky i mimo ni. Pro žáky se zbytky zraku či nevidomé má škola k dispozici speciální výpočetní techniku, která jim umožňuje kvalitní výuku i komunikaci s okolím. V případě všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola navazuje spolupráci s organizacemi, které se zabývají pomocí těmto žákům.

Žáci se zvláštními potřebami nenavštěvují speciální třídy, ale studují se svými vrstevníky, neboť škola klade důraz na integraci takovýchto žáků do společnosti. Pouze ve vhodných případech a v omezeném rozsahu jsou v PLPP a IVP vyčleněny některé hodiny výuky jako individuální (tj. výuka pouze učitel a žák).

Víceleté gymnaziální vzdělávání vyžaduje od žáků nadprůměrné studijní předpoklady a ŠVP naší školy z toho vychází také při stanovení úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Schopnost dostát této úrovni žáci musí osvědčit už při přijímacím řízení na školu. Pokud by speciální vzdělávací potřeby žáků naší školy vyžadovaly obecnější potřebu snížení této úrovně směrem k minimu stanovenému v RVP, je pro ně studium víceletého gymnázia nevhodné. Přesto je možné v IVP upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. Stejně tak je možné, pokud speciální vzdělávací potřeby (např. nevidomost, problémy sluchem atd.) neumožňují žákům realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

5. 8. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Před zahájením poskytování podpůrných opatření mimořádně nadaným žákům škola zpracuje **plán pedagogické podpory** (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru naší školy se předpokládá, že žáci vykazují v rámci svých generačních vrstevníků nadprůměrné studijní předpoklady. Rozvoj jejich případného mimořádného nadání v některých z oblastí se proto uskutečňuje podle **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li

to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

5. 9. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání. Každé průřezové téma se skládá z několika tématických okruhů, jejichž náplň je integrována do vzdělávacích obsahů různých vyučovaných předmětů nebo je uplatňována jako součást projektů či kurzů. Tím dochází ke komplexnějšímu vzdělávání žáků.

Zařazení tématických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky jednotlivých vyučovaných předmětů, kde je i v tabulce uvedeno, ke kterému konkrétnímu učivu se daný tématický okruh vztahuje a jakou formou je vyučován.

Následující tabulka uvádí, v jakém vyučovaném předmětu a ročníku jsou dané tématické okruhy průřezových témat realizovány.

Průřezové téma	**Tématický okruh**	**Integrace do výuky**	**Ročník**
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Český jazyk a literatura	4.,6.
		Francouzský jazyk	5.
		Německý jazyk	3.- 6.
		Náboženství	3.,5.
		Etika	3.,5.
		Dějepis	3.
		Hudební výchova	3.,4.
		Výtvarná výchova	3.,4.
		Tělesná výchova	3.- 6.
	Seberegulace,organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Český jazyk a literatura	3.,5.,6.
		Francouzský jazyk	5.
		Německý jazyk	4.,5.
		Náboženství	4.,5
		Etika	3.,4.
		Matematika	3.,4.,5.
		Projektové vyučování	průběžně
	Sociální komunikace	Český jazyk a literatura	5.,6.
		Francouzský jazyk	3.- 6.
		Německý jazyk	3.,5.
		Latina	3.,4.
		Náboženství	4.
		Etika	4.
		Dějepis	4.,5.
		IVT	3.,4.
		Matematika	3.,5.

		Hudební výchova	3.,4.
		Výtvarná výchova	3.,4.
	Morálka všedního dne	Český jazyk a literatura	6.
		Anglický jazyk	6.
		Francouzský jazyk	5.
		Německý jazyk	4.- 6.
		Náboženství	3.-5.
		Etika	4.
		Dějepis	4.- 6.
		ZSV	3.- 6.
		IVT	3.-6.
	Spolupráce a soutěž	Anglický jazyk	3
		Francouzský jazyk	3.,4.
		Německý jazyk	5.
		Náboženství	4.
		Etika	4.
		Tělesná výchova	3.-6.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Globalizační a rozvojové Procesy	Český jazyk a literatura	3.-6.
		Francouzský jazyk	3.-5.
		Německý jazyk	3.,4.,6.
		Náboženství	4.,5.
		Etika	5.
		IVT	4.,6.
		Matematika	3.,4.
		Dějepis	4.,6.
		ZSV	4.
		Geografie	3.
		Hudební výchova	4.
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Český jazyk a literatura	5.,6.
		Anglický jazyk	5.
		Francouzský jazyk	3.-5.
		Německý jazyk	4.,5.
		Náboženství	3.
		Etika	4.
		Dějepis	5.,6.
		ZSV	4.
		Chemie	3.
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Náboženství	3.,4.
		Dějepis	6.
		ZSV	4.
	Žijeme v Evropě	Český jazyk a literatura	3.- 6.
		Anglický jazyk	3.
		Francouzský jazyk	5.
		Německý jazyk	3.,6.
		Náboženství	3.,4.
		Etika	5.
		Dějepis	3.- 6.
		Matematika	3.- 5.
		Geografie	4.

		Hudební výchova	3.
		Výtvarná výchova	3.,4.
	Vzdělání v Evropě a ve světě	Český jazyk a literatura	3.
		Anglický jazyk	5.
		Francouzský jazyk	4.,6.
		Německý jazyk	5.
		Španělský jazyk	3.
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Francouzský jazyk	4.
		Německý jazyk	6.
		Latina	3
		Náboženství	3.- 5.
		Geografie	3.
		Španělský jazyk	3.
	Psychosociální aspekty interkulturality	Anglický jazyk	3.
		Francouzský jazyk	4.
		Německý jazyk	3.,6.
		Dějepis	5.,6.
		ZSV	3.,4.
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí	Český jazyk a literatura	3.
		Anglický jazyk	5.
		Francouzský jazyk	3.
Environmentální výchova	Problematika vztahů organismů a prostředí	Biologie	3.
		Chemie	3.,4.
	Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk	4.
		Francouzský jazyk	3.,5.
		Německý jazyk	4.
		Latina	4.
		Etika	3.
		Geografie	3.,4.
		Fyzika	3.,4.
		Chemie	4.
		Biologie	3.,4.
		Španělský jazyk	3.
		Tělesná výchova	Turistický a Lyžařský kurz
	Životní prostředí regionu a České republiky	Etika	3.
		Geografie	2.
		Biologie	3
		ZSV	4.,5.
Mediální výchova	Média a mediální produkce	Anglický jazyk	4.
		Německý jazyk	5.
		Náboženství	4.
		Etika	3.
		Matematika	5.
		Španělský jazyk	3.
		Tělesná výchova	3.- 6.
	Mediální produkty a jejich významy	Český jazyk a literatura	4.
		Anglický jazyk	4.

		Francouzský jazyk	4.
		Náboženství	4.
		Hudební výchova	4.
	Uživatelé	Český jazyk a literatura	4.
		Francouzský jazyk	6.
		Německý jazyk	5.
		Náboženství	4.
		Etika	3.
		IVT	5.
	Účinky mediální produkce a vliv médií	Český jazyk a literatura	3.- 5.
		Francouzský jazyk	6.
		Německý jazyk	5.
		Latina	4.
		Náboženství	4.
		Etika	3.,5.
	Role médií v moderních dějinách	Český jazyk a literatura	4.,6.
		Francouzský jazyk	6.
		Dějepis	6.

6. Učební plán dvojjazyčného gymnázia

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku							
	1.roč.	**2.roč.**	**3.roč.**	**4.roč.**	**5.roč.**	**6.roč.**	**-**	**Celkem**
Český jazyk a literatura	3	4	3	3	4	4	-	**21**
Jazyková příprava 1), 2)	8 (8)	9 (9)	-	-	-	-	-	**17**
Cizí jazyk 1), 2)	-	-	4 (4)	4 (4)	4 (4)	6 (6)	-	**18**
Další cizí jazyk 2), 3)	2	2	4	4	4	4	-	**20**
Matematika 1), 4), 11)	3	3	4 (2)	4 (2)	4 (4)	4 (3)	-	**22**
Informační a výpočetní technika 2)	-	-	1	2	1	1	-	**5**
Dějepis 1), 4)	2	2	2 (1)	2 (1)	2 (2)	2 (2)	-	**12**
Náboženství / Etika 2) , 6)	1	1	1	1	1	-		**5**
Základy společenských věd 5)	1	1	1	2	2	2		**9**
Fyzika 1), 4)	2	2	3 (2)	2 (2)	-	-		**9**
Chemie 1), 4), 8)	2	2	2.5 (1)	2.5 (1)	-	-		**9**
Biologie 6), 7), 8)	2	2	2.5	2.5	-	-		**9**
Geografie 1), 4)	2	-	2 (2)	2 (2)	1 (1)	-		**7**
Hudební výchova	1	1	1	1	-	-	-	**4**
Výtvarná výchova	1	1	1	1	-	-	-	**4**
Tělesná výchova 2)	2	2	2	2	2	2	-	**12**
Volitelný seminář 9)	-	-	-	-	8	-	-	**8**
Maturitní seminář 10)	-	-	-	-	-	8	-	**8**
Celková časová dotace	**32**	**32**	**34**	**35**	**33**	**33**	**-**	**199**

Poznámky:

1) předmět je vyučován ve španělském jazyce, čísla v závorce označují počet hodin ve španělském jazyce z celkového počtu v daném ročníku
2) výuka je realizována ve skupinách
3) předmět je vyučován v anglickém jazyce
4) předmět je vyučován v českém a španělském jazyce, viz pozn. 1)
5) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je vzdělávací obor Člověk a svět práce
6) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je vzdělávací obor Výchova ke zdraví
7) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je vzdělávací obor Geologie
8) součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou
9) výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce seminářů 1 nebo zájmových seminářů (viz dodatek čj. DŠVP-2/2018)
10) výuka je realizována volbou předmětů uvedených v následující Tabulce 2 nebo zájmových seminářů (viz dodatek čj. DŠVP-2/2018)
11) v 1. a 2. ročníku je realizována nepovinná matematika v rozsahu 1 hodiny týdně

TABULKA SEMINÁŘŮ 1

Volitelný seminář	Hodinová dotace
Anglický diplom	2
Španělský diplom	2
Francouzský diplom	2
Německý diplom	2
Seminář z latiny	2
Historický seminář	2
Seminář ze ZSV	2
Seminář z geografie	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z IVT	2
Seminář z fyziky	3
Seminář z chemie	3
Seminář z biologie	3
Žurnalistika a mediální výchova	1
Seminář z religionistiky	1

TABULKA SEMINÁŘŮ 2

Maturitní seminář	Hodinová dotace
Anglický diplom	2
Španělský diplom	2
Francouzský diplom	2
Německý diplom	2
Seminář z latiny	2
Historický seminář	2
Seminář ze ZSV	2
Seminář z geografie	2
Seminář z matematiky	3
Seminář z IVT	2
Seminář z fyziky	3
Seminář z chemie	3
Seminář z biologie	3
Seminář z fyziky pro mediky	2
Seminář z religionistiky	1
Literární seminář	2

Realizace učiva mimo předměty v učebním plánu

Člověk a svět práce: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Trh práce a profesní volba a Pracovněprávní vztahy se realizuje v rámci projektového dne (v termínu přijímacích zkoušek), a to v 3. až 5. ročníku. Celková časová dotace tedy činí 18 vyučovacích hodin.

Projektové vyučování v jednotlivých ročnících má z hlediska učiva následující zaměření: 3. ročník – bezpečnost práce, osobní management; 4. ročník – profesní volba, pracovní právo; 5. ročník - profesní volba, mezinárodní trh práce.

Zbylá témata předmětu Člověk a svět práce se realizují v rámci předmětu Základy společenských věd - viz poznámka 4 v učebním plánu.

Výchova ke zdraví: Část učiva tohoto předmětu vymezená tématy Zdravý způsob života a péče o zdraví a Ochrana člověka za mimořádných událostí se realizuje v rámci týdenního sportovního výjezdu na začátku 3. ročníku.

Zbylá témata předmětu Výchova ke zdraví se realizují v rámci předmětů Náboženství/Etika (Vztahy mezi lidmi a formy soužití) a Biologie (Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) – viz poznámka 7 v učebním plánu.

7. Učební osnovy

7.1. Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1. Český jazyk a literatura

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je dotován třemi hodinami týdně v prvním, třetím až čtvrtém ročníku a čtyřmi hodinami v ročníku druhém a pátém až šestém. Tvoří ho Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova. Vyučující si skladbu vzdělávacího oboru uzpůsobuje svým potřebám.

V Jazykové výchově žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí spisovné podoby českého jazyka a k rozlišení jeho jednotlivých útvarů a forem. Takto získané poznatky umožňují žákům reflexi jazyka, rozvíjí jejich logické myšlení (ve formě základních logických operací), přispívají k prohlubování dovedností potřebných k výstavbě srozumitelného, funkčního a jazykové správného (především ve shodě se stylistickou, gramatickou a fonetickou normou) jazykového projevu. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si místa českého jazyka v rodině slovanských, ale i indoevropských jazyků (a to i ohledem na jazyky našich sousedů i jazykových menšin v České republice), jeho historických kořenů a pohnutých dějin jeho utváření až do dnešní formy a tím i k potřebě úcty k mateřské řeči a kultuře jejího užívání.

V Komunikační a slohové výchově žáky vedeme k rozvoji schopností kritické analýzy jazykových i řečových projevů z různých oblastí a funkčních stylů (především však takových, které jsou jim blízké, ať už zájmem či praktickým využitím), k jejich vzájemné komparaci podle zadaných instrukcí. Na základě znalostí formální i obsahové stránky textu a jeho výstavby pak vedeme žáky k aktivnímu vytváření vlastních textů či řečových i nonverbálních a paralingválních projevů v souladu s komunikačním záměrem a situací.

V Literární výchově se výuka zaměřuje na výchovu k uvědomělému čtenářství, k pochopení rozdílů mezi literaturou a beletrií, k začlenění beletrie do sféry uměleckých projevů, k chápání literárního díla jako znaku a k strukturální interpretaci literárního textu. Dále se věnujeme kapitolám z oboru knižní kultury (chápání knihy jako artefaktu). Žák je chopen si budovat svůj vlastní čtenářský plán, osobní knihovnu, je schopen vést o interpretacích literárního díla záznamy a sdělovat jejich obsah v ústním projevu. Účastní se diskusí o přečtených dílech, jejich autorech i širších souvislostech své četby.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- učíme v souvislostech: historické kořeny indoevropských jazyků (s důrazem na jazyky slovanské), jejich ovlivňování a utváření na pozadí historických, politických a kulturních souvislostí; Evropská unie a její úřední jazyky; jazyky národnostních menšin v České republice a jejich jazyková práva; učení z textu, rozlišování fikce a reality, význam autorského subjektu;

- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: úspěšné zvládnutí jazykového projevu (psaného, mluveného) a jeho složek (pragmatické, sémantické, formální, nonverbální, paralingvální apod.) vede k zefektivnění komunikace, posílení sociálních kompetencí a zdravého sebeprosazování; celoživotní čtenářství jako nástroj zrání osobnosti a jejího začlenění do společenského života
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: při hodnocení jazykových projevů, posiluje analyticko-kritické myšlení i sociální kompetence; adekvátní hodnocení jako součást diskuse.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách: účast na olympiádách, recitačních soutěžích i na dalších kulturních akcích
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vzdělávacích oborů: příprava hodiny vybraného učebního předmětu; zpracování krátké práce zaměřené na vybraný odborný problém
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: možnosti širšího výběru četby, témat slohových prací; v jazykových projevech dbáme na kreativitu a neotřelost vyjádření i logické vyvozování myšlenek
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci: výcvik základních kompetencí, dovedností a pravidel pro vedení dialogu a debaty

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi: hodnocení jazykových projevů; diskuse na vybrané téma
- vedeme žáky k čerpání komunikativních podnětů z beletrie i literatury věcné

Kompetence sociální a personální

- účastníme se pravidelně kulturních soutěží
- realizujeme skupinové vyučování

Kompetence občanské

- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- využíváme literární díla jako nástroj k porozumění mezi lidmi různých povah, společenského postavení i kulturní orientace

Kompetence k podnikavosti

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u nich samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Obecná jazykověda	Žák: - přiřazuje jednotlivé výrazy i celé texty ke konkrétním útvarům českého jazyka	- Útvary českého jazyka: spisovný / nespisovný j. diferencovaný teritoriálně, sociálně - Jazyková norma a kultura - Slovanské jazyky	1.	**VMEGS** - Jsme Evropané
Slovní zásoba	- vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby - vysvětlí základní mezinárodní slova a přejaté odborné názvy - vysvětlí širší dobové a kulturně společenské souvislosti, které ovlivňují přejímání slov z cizích jazyků - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	- Obohacování slovní zásoby - Slova cizího původu	1.	
Tvarosloví	- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- Skloňování jmen - Slovesný vid - Slovesné tvary - Slovesné třídy a vzory	1.	
Pravopis	- zvládá pravopis lexikální, morfologický a samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny	- Koncovky jmen a sloves a další pravopisné jevy	1.	
Skladba	- zvládá syntaktickou výstavbu větné struktury věty jednoduché i souvětí s ohledem na syntaktická pravidla, pravidla užívání záporu, pravidla tradiční syntaxe a komunikační záměr - definuje a v textu identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je užívá, nahrazuje a kombinuje	- Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent - Zápor - Větné členy - základní a rozvíjející - vyjádření závislosti - několikanásobné větné členy - vět. členy v přístavkovém poměru - Tvoření vět, nevětných a polovětných konstrukcí - Souvětí podřadné, souřadné	1.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Sloh a slohové útvary	- postihuje základní rysy postav, na vybraných literárních typech představených v různých situacích vystihne důležité vlastnosti a náležitě je hodnotí - při tvořivém psaní využívá znalostí ze slohu i literatury (a dalších uměleckých oborů) ve prospěch vlastního subjektivního vnímání a vidění světa kolem sebe - za pomoci jazykových příruček a dalších informačních kanálů rozumí lehčím popularizačním odborným či učebním textům, dokáže odpovídat na základní otázky na smysl přečteného i sám otázky formuluje, vytyčuje hlavní teze textu, odborný text převádí do vlastních slov a dokáže jej srozumitelně reprodukovat ostatním podle zásad mluveného projevu - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, schopnosti a dovednosti adresáta - vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - samostatně získává ze základních informačních zdrojů informace (výkladové slovníky, mediální obsahy, popularizační práce, internet), kriticky odlišuje ty relevantní od méně důležitých a nepodstatných či neobjektivních a zavádějících, ty zpracovává tříděním, hledáním vazeb a vzájemných souvislostí a přidává subjektivní úsudek opírající se však o objektivní informace a fakta - odlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- Charakteristika literární postavy - Líčení - Výklad, odborný popis, přednáška - Úvaha - Dialog	1.	**OSV** - Sociální rozvoj - Komunikace - Projekt: připravený / nepřipravený dialog na konkrétní téma

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- při rozhovoru dbá zásad kultivovaného dialogu a projevu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru			
Mediální výchova a komunikace	- u jednotlivých druhů médií rozlišuje způsob, zpracování a úroveň jazykové (i nejazykové – fotka, grafická úprava) komunikace i objektivitu nabízených informací s ohledem na typ mediálního publika	- Mediální realita a konzument - Tištěná a elektronická média	1.	**MV** - Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení **MV** - Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality **MV** – Stavba mediálních sdělení **MV** - Vnímání autora mediálního sdělení
Obecné poučení o slohu	- vysvětlí základní rozdíly v jazyce textu mluveného a psaného	- Styl jazykového projevu a základní funkční styly - Projevy mluvené a psané a jejich odlišnosti	1.	
Pojem uměleckého (zejm. literárního) směru či sdružení (skupiny)	Žák: -utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času	1.	
Hlavní literární směry euroamerické civilizace 1	-utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie uveden hlavní představitele klíčových literárních žánrů -uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	-Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: do 19. století; dějiny české literatury v evropském kontextu 1	1.	**MKV** - Multikulturalita
Obecná jazykověda	- vyjmenuje země EU i jejich úřední jazyky a na mapě ukáže jejich polohu - podle nejvýraznějších distinktivních rysů (hláskosloví, písmo) přiřazuje k texty	- Jazyková situace v EU - úřední jazyky EU - Slovanské jazyky - Slovenština	2.	**MKV** – Multikulturalita **VMEGS** - Jsme Evropané Dějepis

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	jednotlivým skupinám slovanských jazyků - představí nejvýraznější osobnosti podílející se na formování českého jazyka - na textu doloží nejzásadnější proměny jazyka v jednotlivých historických údobích - v běžných komunikačních projevech užívá soudobou jazykovou normu, ale zároveň chápe význam archaických jevů jako prostředku charakterizace v projevech umělecké literatury - vyjmenuje nejvýznamnější národnostní menšiny v ČR a jejich jazyky	- Vývoj českého jazyka - Současný stav českého jazyka - Česká jazykověda - Útvary českého jazyka - Jazyková situace v ČR		ZSV
Zvuková stránka jazyka	- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná přejatá slova - ve svých projevech uplatňuje znalost rozdílů mezi fonetickou a gramatickou normou	- Hláskosloví - Spisovná výslovnost - Zvuková stránka věty - Psaní a výslovnost slov přejatých	2.	
Tvoření slov a stavba slova	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- Stavba slova a tvoření slov - Pravopis související se stavbou slova	2.	
Slovo a jeho význam	- pracuje s pojmy, analyzuje je, třídí, přiřazuje do skupin podle významu a uspořádává je podle vztahů hypo- / paratiktických - odlišuje základní a přenesený význam u mnohoznačných slov, sám aktivně vytváří přenesená a obrazná pojmenování nejen na úrovni lexikální, ale pokud možno i umělecké - aktivně obohacuje své projevy o vhodná synonymická vyjádření	- Slova souřadná, nadřazená / podřazená - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonyma, antonyma, homonyma - Odborné názvy	2.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Tvarosloví	- ve svých projevech využívá znalosti tvaroslovné normy, aktivně pracuje s různými tvary slov, užívá je v praxi (např. přechodník) a přetváří je podle záměru (např. slovesa na přídavná jména slovesná, vid dokonavý na nedokonavý)	- Slovní druhy, tvary, skloňování - Slovesa - přechodníky a jejich užití - přídavná jména slovesná	2.	
Skladba	- tvoří jazykový projev s ohledem na správný pořádek slov v české větě, prostředky textové koherence a koheze; užívá i složitější možnosti větné stavby - definuje a identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je nahrazuje	- Vztahy mezi větnými členy formální a významové - Vztah přístavkový - Větný člen samostatný, osamostatnělý, elipsa - Souvětí - Valenční syntax - Pořádek slov v české větě - Vsuvka - Prostředky návaznosti v textu	2.	
Sloh a slohové útvary	- v beletristických textech vyhledává jednotlivé slohové postupy a aktivně je používá při výstavbě vlastního uměleckého projevu - posuzuje sebekriticky své možnosti, schopnosti a dovednosti, obhajuje je a zdravě se prosazuje - vyplňuje běžné tiskopisy - s ohledem na zásady výstavby odborného textu vytváří vlastní odborný projev z oblasti, která jej zajímá - při objasňování svého stanoviska při diskusi využívá nejen připraveného projevu, ale i schopností formulovat projev bez přípravy jen na základě získaných informací - argumentuje dle zásad asertivní komunikace - do projevu funkčně zapojuje veškeré jazykové i nejazykové prostředky	- Umělecké vypravování a popis - Životopis - Tiskopis - Odborný výklad - Mluvený projev, proslov - Diskuse - Publicistické žánry	2.	**OSV** - Sociální rozvoj - Komunikace **MV** - Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení **MV** - Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality **MV** - Vnímání autora mediálního sdělení **MV** - Tvorba mediálního sdělení **MV** - Práce v realizačním týmu - Projekt: v týmu vytvoření krátké „odborné“ práce a její prezentace (využití multimediálních prostředků),

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- rozlišuje mezi jednotlivými žánry co do objektivity, užití formálních a jazykových prostředků, funkce a záměru - získává informace a kriticky s nimi pracuje -získané dovednosti aplikuje při tvorbě základních publicistických žánrů			příp. „odborná“ debat - Projekt: diskusní pořad - Projekt: vytvoření časopisu, příp. filmového dokumentu Svět práce (životopis, tiskopis)
Souhrnné poučení o slohu	- analyzuje text s ohledem na slohotvorné činitele	- Styl - Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé - Funkční styly a vhodné jazykové prostředky	2.	
Hlavní literární směry euroamerické civilizace 2	-utvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie; -uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	-Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: 19. – 21. století; dějiny české literatury v evropském kontextu 2; světová literatura	2.	
Základní poučení o literární vědě	-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozumí specifikům filmové řeči	-Nejvýznamnější česká literární (literárně vědná) periodika	2.	
Obecná jazykověda	Žák: - vysvětlí rozdíl mezi jazykem a řečí - vyjmenuje základní jazykovědné disciplíny a určí oblast jazyka, kterou se zabývají - třídí evropské jazyky podle jejich genetické příbuznosti - analyzuje jazykovou situaci v ČR a EU (jazyky úřední, jazykové menšiny, bilingvinismus atd.) - odlišuje různé útvary národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	- Jazyk a řeč - Základní jazykovědné disciplíny - Genetická klasifikace evropských jazyků - Jazyková situace v ČR a EU - Národní jazyk a jeho útvary	3.	**MKV** - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **VMEGS** - Žijeme v Evropě

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Zvuková stránka jazyka	- v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu, tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	- Zásady spisovné výslovnosti - Zvukové prostředky souvislé řeči	3.	
Grafická stránka jazyka	- na procesu vzniku a vývoje písma vysvětlí rozdíl mezi grafickým označením významu a zvuku - v písemném projevu dodržuje zásady českého pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy - účinně využívá možností grafického členění textu	- Vznik a druhy písma - Základní principy českého pravopisu - Grafické členění textu	3.	
Text a styl	- posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči	- Slohotvorní činitelé subjektivní - Slohotvorní činitelé objektivní: funkce textu, situace a prostředí, charakter adresáta, psanost-mluvenost, dialog-monolog, míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti a veřejnosti komunikace - Funkční styly a jejich realizace v textech - Útvary prostěsdělovacího stylu	3.	
Literární teorie	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí	- Funkce literatury - Základní literárněvědné pojmy - Literární druhy a výstavba literárního díla - Vyprávění	3.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	jejich funkci a účinek na čtenáře			
Literární historie	- vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období -vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku	- Mýtus - Literatura období antiky, středověku, renesance a baroka - Starší česká literatura ve vztahu k vývoji českého jazyka	3.	Dějepis, Náboženství, Etika, Hudební výchova, Výtvarná výchova, ZSV **VMEG**- Žijeme v Evropě
Slovní zásoba, sémantika, tvoření slov	- ve svém projevu volí vhodné lexikální výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti slovotvorných principů českého jazyka - efektivně a samostatně využívá základní slovníkové příručky	- Jednotky slovní zásoby - Významové vztahy mezi slovy - Rozšiřování slovní zásoby - Slohová charakteristika lexikálních výrazových prostředků - Slovotvorba - Lexikografie	4.	
Tvarosloví	- ve svém projevu uplatňuje znalosti českého tvarosloví - ve svém projevu volí vhodné tvaroslovné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - určuje slovní druhy a jejich gramatické kategorie - vysvětlí, jak se k se jednotlivé slovní druhy podílí na výstavbě české věty	- Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie - Funkce slovních druhů ve stavbě věty - Slohová charakteristika tvaroslovných výrazových prostředků	4.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Text	- pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů	- Informativnost textu	4.	
Mediální komunikace	- kriticky interpretuje mediální informace - analyzuje vliv médií na veřejné dění i na soukromý životní styl člověka - ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči	- Mediální reprezentace skutečnosti - Analýza mediálních sdělení - Publikum - Masová komunikace - Útvary publicistického stylu - Vlastní mediální produkce	4.	**MV** - Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách
Literární teorie	- objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - samostatně interpretuje literární, dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	- Skutečnost a fikční svět literatury - Adaptace literárního díla (literární i neliterární)	4.	
Literární historie	- vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období -vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku	- Literatura osvícenského období - Hlavní vývojové tendence ve světové literatuře19. století - Česká literatura 19. století ve vztahu k národně obrozeneckému procesu	4.	Dějepis, Náboženství, Etika, Hudební výchova, Výtvarná výchova, ZSV **OSV** – Morálka všedního dne **VEMG** – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě
Skladba	- ve svém projevu uplatňuje znalosti principů české skladby - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a druzích	- Základní principy větné stavby (závislostní skladba) - Aktuální členění výpovědi - Valenční skladba	5.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - ve svém projevu volí vhodné skladební výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - analyzuje výpovědi jak z hlediska závislostního, tak valenčního	- Slohová charakteristika skladebních výrazových prostředků		
Text	- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - člení text v souladu s jeho obsahovou výstavbou a rozvíjením tématu	- Vlastnosti textu a principy jeho výstavby - Textová skladba	5.	
Text a styl	- ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči	- Útvary odborného stylu	5.	**OSV** – Sociální komunikace
Literární teorie	- na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	- Moderní literatura z hlediska prostředků výstavby literárního díla - Způsoby reflexe literárního díla (osobní záznamy, anotace, recenze, polemika atd.)	5.	
Literární historie	- vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období -vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury	- Hlavní vývojové tendence ve světové a české literatuře na konci 19. století a v první pol. 20. století	5.	Dějepis, Náboženství, Etika, Hudební výchova, Výtvarná výchova, ZSV **OSV** – Morálka všedního dne

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku			**VEMG** – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě
Obecná jazykověda	- vysvětlí podmíněnost myšlení strukturou jazyka - rozlišuje typy jazyků podle gramatické stavby	- Jazyk a myšlení - Mluvnická typologie jazyků	6.	**VMEGS** - Žijeme v Evropě
Vývoj českého jazyka	- vysvětlí význam staroslověnštiny pro českojazyčné kulturní prostředí - charakterizuje zákonitosti vývoje českého jazyka - vysvětlí historické okolnosti vzniku normy spisovného jazyka v době národního obrození - vysvětlí současné vývojové tendence českého jazyka	- Staroslověnština - Hlavní etapy vývoje českého jazyka - Současné tendence vývoje českého jazyka	6.	Dějepis
Text a styl	- ve svém projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků řeči	- Útvary administrativního stylu - Útvary uměleckého stylu - Esej	6.	
Rétorika	- při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	- Rétorika, řečnický styl a jeho útvary	6.	
Komunikace	- volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - v mluveném projevu vhodně užívá neverbálních prostředků řeči	- Komunikační strategie - Neverbální komunikace	6.	**OSV** - Sociální komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		**Předmět: Český jazyk a literatura**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Literární teorie	- identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	- Text a intertextovost - Metody interpretace textu	6.	ZSV
Literární historie	- vymezí základní literární tendence a žánry literatury daného historického období -vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o kulturně-historickém kontextu jeho vzniku	- Hlavní vývojové tendence ve světové a české literatuře od druhé světové války po současnost	6.	Dějepis, Náboženství, Etika, Hudební výchova, Výtvarná výchova, ZSV **OSV** – Morálka všedního dne **VEMG** – Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě

7.1.2. Cizí jazyky

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků je tou částí vzdělávacího procesu, na níž naše škola klade hlavní důraz. Jako **Jazyková příprava** (roč. 1-2) **a Cizí jazyk** (roč. 3-6) se v dvojjazyčném cyklu vyučuje **španělský jazyk**; jako **Další cizí jazyk** se vyučuje jazyk **anglický** (Mimo tento základní rámec vyučujeme ještě jiné cizí jazyky jako povinně volitelné - *viz tabulky volitelných a maturitních seminářů.*)

Jazyková příprava se vyučuje v rozsahu 8, resp. 9 hodin týdně v prvních dvou ročnících, od 3. ročníku pod názvem Cizí jazyk pokračuje výuka v rozsahu 4-4-4-6 hodin týdně. Podle potřeb a v souladu se zněním zákona, se třídy dělí do výukových skupin. Učebny jsou standardně vybaveny (tabule, nástěnky, obrazový materiál, audiovizuální technika, dle rozvrhových možností případně i učebna s interaktivní tabulí).

V současném globalizovaném svět je schopnost komunikovat v cizích jazycích základní podmínkou úspěšného začlenění se do společnosti. Její důležitost vzrostla vstupem České republiky do Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Cílem výuky je tedy osvojit si takovou znalost jazyka, aby byl žák po ukončení studia schopen dorozumět se v běžných situacích. Studium vede rovněž k získání bohaté slovní zásoby a její aplikaci, stejně tak jako osvojení si správné výslovnosti. Výuka probíhá v souladu se **Společným evropským referenčním rámcem**, dle něhož je možné průběžně hodnotit pokrok žáků v jednotlivých dovednostech. Znalost jazyka je dle tohoto dokumentu rozdělena do šesti stupňů (A1 jako nejnižší a C2 jako nejvyšší). Pro každý stupeň existují jasně vymezené kompetence v jednotlivých oblastech, které je možno standardizovanými zkouškami jasně prokázat. Od 4. ročníku je do výuky začleněno studium literatury španělsky mluvících zemí a syntaxe.

V posledních dvou ročnících je u všech jazyků nabízen i **dvouhodinový seminář**, jehož cílem je připravit studenty na složení mezinárodně uznávaných **jazykových certifikátů**, které jsou definovány výše popsaným Společným evropským referenčním rámcem. Snahou je připravit zainteresované žáky k úspěšnému složení těchto zkoušek. Tento model se velmi osvědčil, o čemž vypovídá i skutečnost, že každým rokem získává tento certifikát většina našich absolventů.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s učebnicí a orientovat se v ní
- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- učíme žáky pracovat s chybou
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti (zahraniční pobyty)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali aplikovat znalosti z jiných oborů (např. informatika, zeměpis, literatura)

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali interpretovat text a vyjádřili vlastní názor
- zapojujeme je do různých forem výuky (projekty, práce ve skupinách) tak, aby zvládali samostatně zadávané úkoly (prezentace), pro které si sami získávají informace z různých zdrojů (noviny, časopisy, knih, internet)
- usilujeme o to, aby dokázali logicky a samostatně zvládnout tato zadání, prezentovali je před třídou, diskutovali o něm a obhájili svá tvrzení

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k tomu, aby se dokázali správně ústně i písemně vyjádřit
- motivujeme žáky k tomu, aby se účastnili aktivně diskusí v rámci skupiny, aby dovedli spolupracovat s ostatními a vzájemně si vyměňovali zkušenosti a postřehy, aby dokázali komunikovat na dané úrovni
- vysvětlujeme jim systém výuky na partnerských školách, zapojujeme se do užší spolupráce s nimi (projekty, pobyty, návštěvy) a tak žáky seznamujeme s kulturou dané země

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme je do projektů s partnerskými školami
- motivujeme žáky k účasti na jazykových olympiádách, navštěvujeme různé kulturní akce a představení
- seznamujeme je s činností různých kulturních a společenských institucí, v rámci skupiny zvažujeme i nácvik jednoduchých divadelních scének či písní

Kompetence občanské

- v průběhu studia žáky seznamujeme s jeho právy a povinnostmi
- podáváme jim informace o politických a společenských institucích tak, aby dokázali popsat jejich funkci
- vedeme je ke společenské angažovanosti tak, aby dovedli identifikovat současné společenské problémy a porovnat je s ostatními zeměmi (přistěhovalectví, menšiny), a využívat poznatků o kulturním dědictví, svátcích a tradicích těchto zemí
- učíme je přemýšlet o světě v globálních souvislostech, o globálních problémech (nedostatek surovin, změny klimatu, vymírání živočišných druhů) – naším cíle je, aby na tato témata žáci dokázali připravit prezentaci, kterou doprovodí vlastním komentářem

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- žáky vedeme k tomu, aby si osvojili návyk pravidelně a průběžně se připravovat na vyučování a prováděli sebehodnocení svých činností a schopností
- podáváme jim informace o zdraví, zdravém životním stylu tak, aby je dovedli aplikovat
- vedeme žáky k ovládání výpočetní techniky a digitálních technologií při řešení různých cvičení, testů či přípravě prezentací a využívali tyto dovednosti při skupinovém či projektovém vyučování

Kompetence k podnikavosti (3. až 6. ročník)

- u žáků rozvíjíme tvořivé a logické myšlení
- prohlubujeme využívání digitálních technologií
- věnujeme čas i praktické stránce vyučování, jako jsou projekty, návštěvy partnerských škol, exkurze do důležitých institucí.
- během studia jim pomáháme orientovat se v nabídce dalšího studia, případně asistujeme při volbě povolání

Přehled počtu vyučovacích hodin a výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

ročník	Příprava a Cizí jazyk		Další cizí jazyk	
	hodiny	výstup	hodiny	výstup
1.	8		2	
2.	9	B1	2	A1
3.	4		4	
4.	4		4	A2/B1
5.	4		4	
6.	6	B2/C1	4	B1/B2

Definice výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

	A1	**A2**	**B1**	**B2**	**C1**
Poslech	Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, jeho rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu,	Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Žák rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Žák rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.

			pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.		
Čtení	Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích.	Žák umí číst krátké jednoduché texty. Žák umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Žák rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Žák rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Žák rozumí textům současné prózy.	Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Žák rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.
Mluvení	Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet. Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a jeho současné nebo předchozí zaměstnání.	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Umí se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích. Umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.

Psaní	Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která ho osobně zajímají. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité.	Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka, jak jsou vymezeny v RVP G pro předmět Cizí jazyk (popř. Další cizí jazyk), jsou vyučovány v rámci předmětu Cizí jazyk a Další cizí jazyk, a to v 5. a 6. ročníku. Zde jsou jakožto okruhy závěrečného maturitního výstupu do následujících výukových témat:

Španělský jazyk

- Geografie Španělska
- Dějiny Španělska
- Španělská literatura
- Jazykověda
- Geografie Střední a Jižní Ameriky
- Dějiny Střední a Jižní Ameriky
- Literatura Latinské Ameriky
- Předkolumbovské civilizace
- Ostatní španělsky mluvící země
- Česká republika
- Rodné město
- Jídlo, výživa, zdravý životní styl
- Zdraví, nemoci
- Životní prostředí
- Současné společenské problémy
- Evropská Unie
- Vzdělávací systémy v České republice a Španělsku
- Kultura
- Hromadné sdělovací prostředky
- Cestování a turismus
- Španělština jako světový jazyk
- Svátky a významné dny v České republice a Španělsku
- Sport a volný čas
- Rodina – role, současné problémy
- Zaměstnání, kariéra, budoucí plány
- Konzumní společnost

Anglický jazyk

- Vzdělávací systém v ČR, VB a USA
- Současné společenské problémy, globalizace
- Životní prostředí
- Reklama, konzumní společnost
- Evropská unie
- Kultura
- Média

- Angličtina jako světový jazyk
- Sport a volný čas
- Rodina – role, současné problémy
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna
- Spojené království
- USA
- Kanada
- Austrálie a Nový Zéland
- Česká republika
- Moje město
- Cestování a turismus
- Svátky a památné dny v ČR, VB a USA
- Dějiny Británie
- Anglická literatura
- Dějiny USA
- Americká literatura
- Jídlo, výživa, trendy
- Zdraví, životní styl, nemoci

Začlenění průřezových témat do předmětu

a) průřezová témata dle RVP ZV

- Osobnostní a sociální rozvoj – sociální rozvoj: **Komunikace** /průběžně 1. – 2. roč./

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: **Evropa a svět nás zajímá** /průběžně 1. – 2. roč./; **Objevujeme Evropu a svět** /průběžně 1. – 2. roč./

Multikulturní výchova: **Kulturní diference** /průběžně 1. – 2. roč./; **Multikulturalita** /průběžně 1. – 2. roč./

b) průřezová témata dle RVP G

Osobnostní a sociální výchova: **Sociální komunikace** /průběžně 3. – 6. roč./

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: **Žijeme v Evropě** /3. – 6. roč./; **Vzdělávání v Evropě a ve světě**/5. – 6. roč./; **Globalizační a rozvojové procesy** / 5. – 6. roč./

Multikulturní výchova: **Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí** /průběžně 3. – 6. roč./

7.2. Matematika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu je v 1. a 2. ročníku 3 hodiny týdně pouze v českém jazyce, ve 3. třetím ročníku 4 hodiny týdně, z toho 2 ve španělském jazyce, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně, z toho 2 ve španělském jazyce. V 5. ročníku probíhá výuka pouze španělsky, s dotací 4 hodiny týdně a v 6. ročníku 4 hodiny týdně, z toho 3 ve španělském jazyce. V předmaturitním a maturitním ročníku si mohou žáci podle zájmu zvolit seminář z matematiky s časovou dotací 3 hodiny týdně. Předmět se učí v kmenových třídách, které se postupně dovybavují. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Žáci se učí samostatně řešit problémy a vyhledávat nové vědomosti v odborné literatuře a na internetu. Vede žáky k samostatné tvořivé práci. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Užitím projektů může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí při výuce využít prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, počítačový software, internet.

Učební texty pro 1. -2. ročník

Jiří Herman: Matematika Výrazy 1
Jiří Herman: Matematika Rovnice a nerovnice
Jiří Herman: Matematika Kruhy a válce
Jiří Herman: Matematika Geometrické konstrukce
Jiří Herman: Matematika Výrazy 2
Jiří Herman: Matematika Rovnice a jejich soustavy
Jiří Herman: Matematika Funkce
Jiří Herman: Matematika Podobnost a funkce úhlu
Jiří Herman: Matematika Jehlany a kužely

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k osvojování si základních postupů a algoritmů řešení matematických úloh
- učíme nejen v týmu, ale také samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě
- rozlišujeme učivo základní od učiva rozšiřujícího
- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- využíváme sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem
- snažíme se vytvářet u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- využíváme základní pojmy a spirálovitě rozvíjíme jejich obsah-
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo

- podporujeme u žáků jejich tvořivost
- učíme pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře)
- na modelových situacích učíme žáky řešit problémy
- využíváme různé varianty a přístupy k řešení problémů
- učíme vyhledávat v zadání slovních a logických úloh potřebné údaje
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska
- učíme, aby se žáci problémů nebáli, ale řešili je
- vedeme žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledů
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vzdělávacích oborů
- zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací
- nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné názory

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce
- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování
- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci žáků ve skupinách
- řešením přiměřeně náročných úkolů se snažíme dosáhnout u žáků pocitu sebeuspokojení
- vedeme žáky k pomoci slabším spolužákům

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností a nést zodpovědnost za svou domácí přípravu
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky k bezpečnému používání rýsovacích potřeb
- učíme žáky stanovit si kritéria a hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají
- klademe důraz na respekt k práci druhého

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- volbou volitelných předmětů (semináře z matematiky) rozvíjíme osobní a odborný potenciál studentů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Výrazy	Žák: -zpaměti se naučí druhou mocninu přirozených čísel do 20 -vyhledá druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla v tabulkách -najde druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla – na kalkulačce -umocní a odmocní zlomek -zapíše velká a malá čísla pomocí mocnin čísla 10 -používá pravidla pro počítání s mocninami -popíše pravoúhlý trojúhelník -vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníku – pomocí Pythagorovy věty -řeší číselné výrazy, ve kterých se vyskytují mocniny a odmocniny -rozumí pojmům proměnná, konstanta, jednočlen, mnohočlen, opačný člen -provádí základní operace s mnohočleny	Druhá mocnina a odmocnina Třetí mocnina a odmocnina Vyšší mocniny Velká a malá čísla Mocniny v geometrii Pythagorova věta Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů Dělení mnohočlenů jednočleny	1.	**OSV** – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - logické myšlení - soustředění Zeměpis - rozlohy Fyzika – převody jednotek Biologie– vesmír
Rovnice a nerovnice	-řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav -provede zkoušku dosazením do rovnice -formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic -vyjádří neznámou ze vzorce užitím ekvivalentních úprav -řeší slovní úlohy -znázorní a zapíše otevřené a uzavřené intervaly -řeší nerovnice užitím ekvivalentních úprav	Rovnost a rovnice Ekvivalentní úpravy rovnic Slovní úlohy řešené rovnicemi Výpočet neznámé ze vzorce Úlohy o pohybu Nerovnosti Nerovnice a jejich řešení	1.	**EV-** Vztah člověka k prostředí Zeměpis-úlohy o pohybu Fyzika-úlohy o pohybu Biologie-vesmír, rychlost světla
Kruhy a válce	-vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí -určí vzájemnou polohu dvou kružnic a přímky	Kružnice a kruh Kružnice a přímka	1.	**VMEGS**-Jsme Evropané - Thales

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	a kružnice -vysvětlí pojmy: kruhová úseč, kruhová výseč, mezikruží -využívá Thaletovu kružnici při konstrukci pravoúhlých trojúhelníků -narýsuje tečnu z bodu ke kružnici -vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců -vypočítá obvod a obsah kruhové výseče -vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorců	Dvě kružnice Části kružnice a kruhu Thaletova kružnice Délka kružnice Obsah kruhu Povrch válce Objem válce		**EV**- Ekosystémy -třídění odpadu odpadkové koše Fyzika-jednotky objemu Výtvarná výchova -model válce Biologie-zavlažování
Geometrické konstrukce	-analyzuje vztahy mezi známými a neznámými body a útvary roviny a využívá při řešení úloh množin bodů daných vlastností -sestrojí trojúhelník, jsou –li zadány tři různé prvky -sestrojí čtyřúhelník z daných prvků -sestrojí rovnoběžník z daných prvků -sestrojí obraz útvaru v posunutí	Základní konstrukce Množiny bodů daných vlastností Konstrukční úlohy Konstrukce trojúhelníku Konstrukce čtyřúhelníku Posunutí	1.	Výtvarná výchova -posunutí, využití barev
Výrazy 2	-určí hodnotu daného číselného výrazu -zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými -sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočleny -umocňuje mnohočleny -používá vzorce pro druhou mocninu součtu, rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin -pomocí vzorců upraví daný výraz -upravuje lomený výraz -určuje, kdy má lomený výraz smysl -sčítá, odčítá , násobí a dělí lomené výrazy -upravuje složený lomený výraz -rozloží výraz na součin vytýkáním nebo pomocí Vzorců	Mnohočleny Dělení mnohočlenů Umocňování mnohočlenů Rozklad na součin Lomené výrazy Sčítání a odčítání lomených výrazů Násobení a dělení lomených výrazů	1.	**OSV**- Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - soustředění

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Rovnice a jejich soustavy	-řeší lineární rovnice se zlomky -řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a určuje podmínky -rozloží kvadratický trojčlen -řeší jednoduché kvadratické rovnice -řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu -matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních a kvadratických rovnic, -zdůvodní a ověří postup řešení -řeší soustavu lineárních rovnic sčítací -metodou, dosazovací metodou, srovnávací metodou -řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice -matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustavy rovnic	Rovnice a jejich úpravy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Kvadratické rovnice Slovní úlohy 1 Úlohy o společné práci Úlohy o směsích Rovnice s více neznámými Slovní úlohy 2	2.	**OSV**- Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice logické myšlení Fyzika-úlohy o pohybu Zeměpis-úlohy o pohybu Chemie-roztoky
Funkce	-vysvětlí pojem funkce-mezi grafy vyhledá funkci a určí její definiční obor a obor hodnot -určí definiční obor funkce zadané vzorcem -narýsuje graf přímé úměrnosti -nalezne vzorec přímé úměrnosti, jejíž graf prochází daným bodem -narýsuje graf lineární funkce -nalezne vzorec lineární funkce, jejíž graf prochází dvěma danými body -pozná konstantní funkci -pozná funkci absolutní hodnota a narýsuje její graf -pracuje s absolutní hodnotou a jejím geometrickým významem -narýsuje kvadratickou funkci -narýsuje graf nepřímé úměrnosti	Funkce jako matematický pojem Přímá úměrnost Lineární funkce Absolutní hodnota Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Grafické řešení rovnic Slovní úlohy Diagramy Základy statistiky	2.	**MV**-Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality-grafy v tisku **VMEGS**-Objevujeme Evropu a svět-jaderné elektrárny v Evropě **MV** – Tvorba mediálních sdělení Fyzika-úlohy o pohybu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-z grafu určí interval, kde je funkce rostoucí a kde klesající -graficky i početně vyřeší rovnici a soustavu rovnic a vysvětlí, kdy soustava nemá řešení a kdy má nekonečně mnoho řešení -graficky i početně vyřeší kvadratickou rovnici -využije grafů funkce při řešení některých slovních úloh -vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data -porovnává soubory dat			
Podobnost a funkce úhlu	-rozezná přímo a nepřímo podobné útvary -užitím vět o podobnosti zdůvodní podobnost dvou trojúhelníků -zvětšuje, zmenšuje úsečku v daném poměru -určí hodnoty goniometrických funkcí využitím kalkulačky -v pravoúhlém trojúhelníku určeném délkami stran vypočítá velikosti ostrých úhlů -užívá goniometrické funkce při řešení úloh z Praxe	Podobnost útvarů Podobné trojúhelníky Užití podobnosti Sinus ostrého úhlu Kosinus ostrého úhlu Tangens a kotangens ostrého úhlu Řešení úloh v trojúhelníku	2.	Zeměpis -určování výšek podle stínu Fyzika - rozklad sil

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Jehlany a kužely	-vymodeluje vzájemnou polohu přímek a rovin -v prostoru-na modelech krychle určí odchylku dvou rovin, odchylku přímky od roviny a odchylku dvou přímek, vzdálenost bodu od roviny, vzdálenost dvou rovin -vypočítá vzdálenost bodu od roviny -pojmenuje jehlan -pomocí vzorců vypočítá povrch a objem jehlanu popíše kužel -vypočítá povrch a objem kuželu -popíše komolý kužel a komolý jehlan -vypočítá povrch a objem komolého kuželu a jehlanu -vypočítá povrch a objem koule -využívá znalosti při řešení slovních úloh, matematizuje reálné situace	Přímky a roviny v prostoru Kolmost přímek a rovin Vzdálenosti a odchylky Jehlany Kužely Komolé jehlany a kužely Koule	2.	Výtvarná výchova -model tělesa Dějepis-pyramidy
Číselné obory	-vybere čísla, která patří do daného číselného oboru -využívá základní početní operace při práci s čísly usměrňuje zlomky -definuje geometrický význam absolutní hodnoty reálného čísla	Obor přirozených čísel Obor celých čísel Obor racionálních čísel Obor reálných čísel Druhá a třetí odmocnina Absolutní hodnota reálného čísla	3.	**VMEGS**- Globalizační a rozvojové procesy Ludolfovo číslo
Množiny	-definuje pojem množina -zapíše množinu výčtem prvků -zapíše množinu reálných čísel jako interval -pomocí Vennových diagramů zakreslí průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk množin -určí interval, který je průnikem, sjednocením, rozdílem, doplňkem daných intervalů	Základní množinové pojmy Vennovy diagramy Intervaly	3.	Geografie –slovní úlohy na užití Vennových diagramů

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	-zapíše velké a malé číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ -aktivně používá pravidla pro počítání s Mocninami	Mocniny s přirozeným mocnitelem Mocniny s celým mocnitelem	3.	**VMEGS**- Žijeme v Evropě - rozlohy států EU Fyzika - rychlost světla Geografie - rozlohy států
Mnohočleny a lomené výrazy	-ovládá pojmy: člen, koeficient, stupeň mnohočlenu, uspořádání mnohočlenu, hodnota mnohočlenu, nulový bod mnohočlenu -sečte, odečte, vynásobí a vydělí mnohočleny -určí podmínky, kdy má daný lomený výraz smysl -používá vzorce $(a+b)^2, (a-b)^2, (a+b)^3, (a-b)^3, a^2-b^2,$ a^3-b^3 a^3+b^3	Výrazy Sčítání, násobení a dělení mnohočlenů Rozklad mnohočlenů na součin Krácení a rozšiřování lomených výrazů Sčítání a násobení lomených výrazů Dělení lomených výrazů	3 .	**OSV**- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - systematičnost
Výroky	-pozná výrok -provede negaci výroku -zapíše složený výrok užitím spojek výrokové logiky -vyšetří pravdivost složeného výroku užitím tabulky pravdivostních hodnot -provede negaci složeného výroku -zapíše matematickou větu užitím kvantifikátoru a provede její negaci	Výrok a jeho negace Složené výroky Negace složených výroků Kvantifikované výroky a jejich negace	3.	**OSV**- Sociální komunikace výroky-slovní úlohy Dějepis- výroky slavných
Lineární a kvadratické rovnice	-užívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic -rozloží kvadratický trojčlen na součin -pozná podle diskriminantu počet řešení kvadratické rovnice -řeší slovní úlohy užitím rovnic -provádí zkoušku při řešení iracionálních rovnic	Řešení lineární rovnice v daném oboru Grafické řešení lineární rovnice Ryze kvadratická rovnice Obecná kvadratická rovnice Vlastnosti kořenů kvadratické rovnice Grafické řešení kvadratické rovnice	3.	Fyzika-slovní úlohy o pohybu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-znázorní graficky řešení lineární a kvadratické rovnice -pozná, kdy je výhodné použít k řešení rovnice substituci -vyřeší rovnici vyššího stupně -používá různé metody při řešení soustavy rovnic pro více neznámých -řeší rovnice s absolutní hodnotou	Umocňování rovnice Rovnice řešené substitucí Rovnice vyšších stupňů Soustavy rovnic Rovnice s absolutní hodnotou		
Nerovnice	-řeší lineární nerovnice a jejich soustavy -graficky znázorní řešení nerovnic a jejich soustav -řeší nerovnice s absolutní hodnotou -řeší kvadratické nerovnice -řeší nerovnice v podílovém tvaru	Nerovnice Soustavy lineárních nerovnic Nerovnice s absolutní hodnotou Kvadratické nerovnice Nerovnice v podílovém tvaru	3.	
Rovnice s parametrem	-vysvětlí pojem parametr -řeší lineární a kvadratické rovnice s parametrem a provádí diskuzi o počtu řešení	Lineární rovnice s parametrem Kvadratické rovnice s parametrem	3.	
Rovinné útvary	-pozná konvexní a nekonvexní útvar -využívá vlastnosti tětivového a tečnového čtyřúhelníku -vypočítá velikost obvodového a středového úhlu příslušného danému oblouku kružnice -používá vzorce pro obvod a obsah trojúhelníku (Heronův vzorec) -aktivně používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty o výšce a odvěsně	Mnohoúhelníky Čtyřúhelníky Obvodové a středové úhly Obvody a obsahy rovinných obrazců Euklidovy věty a Pythagorova věta	3.	Fyzika-délka řemenu
Konstrukční úlohy	-narýsuje množinu bodů, ze které vidíme úsečku pod daným úhlem -narýsuje trojúhelník a čtyřúhelník, má-li zadané některé údaje – polohové úlohy	Jednoduché geometrické konstrukce Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Konstrukce na základě výpočtu	3.	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-narýsuje úsečku, jejíž délka je vyjádřena jednoduchým algebraickým výrazem			
Zobrazení	-využívá shodná zobrazení a stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh	Osová souměrnost Středová souměrnost Posunutí Otočení Stejnolehlost	3.	Biologie –souměrnost obličeje Geografie- minimální vzdálenost
Funkce	-popíše vlastnosti dané funkce -najde z grafu definiční obor a obor hodnot funkce -zakreslí grafy jednotlivých funkcí -řeší exponenciální rovnice -řeší logaritmické rovnice	Funkce Lineární funkce Funkce s absolutními hodnotami Kvadratická funkce Lineární lomené funkce Mocninné funkce Exponenciální funkce a rovnice Logaritmické funkce a rovnice	4.	Fyzika-termogram , závislost rychlosti družice na vzdálenosti od Země Biologie-radioaktivní uhlík a jeho přeměna Chemie - radioaktivní přeměna
Stereometrie - tělesa	-zakreslí a popíše tělesa - vypočítá objem a povrch hranolu, jehlanu, komolého jehlanu, kuželu, komolého kuželu, koule, kulové úseče, kulového vrchlíku	Mnohostěny Rotační tělesa Objem a povrch tělesa Objem a povrch mnohostěnů Objem a povrch rotačních těles	4.	**VMEGS**- Žijeme v Evropě- zeměpisná pásma Geografie - zeměpisná pásma Fyzika - hustota Země
Stereometrie - řezy	-určí vzájemnou polohu dvou přímek -určí vzájemnou polohu dvou rovin -určí vzájemnou polohu přímky a roviny -sestrojí řez krychle a jehlanu danou rovinou -sestrojí průnik dvou rovin, průnik přímky s rovinou a průnik přímky s povrchem tělesa	Polohové vlastnosti Řez krychle rovinou Řez pravidelného čtyřbokého jehlanu rovinou Průnik dvou rovin Průnik přímky s rovinou Průnik přímky s povrchem tělesa	4.	**OSV**- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - ředstavivost Deskriptivní geometrie

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Goniometrie	-převede uhel ze stupňové míry do obloukové a naopak -určí základní velikost orientovaného úhlu -popíše vlastnosti jednotlivých goniometrických funkcí a zakreslí jejich grafy -řeší goniometrické rovnice -upraví goniometrické výrazy užitím základních goniometrických vzorců a určí podmínky, kdy má daný výraz smysl	Velikost úhlu v míře stupňové a obloukové Základní velikost orientovaného úhlu Funkce sinus, kosinus, tangens, Kotangens Goniometrické rovnice Goniometrické vzorce	5.	**OSV**- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - systematičnost Fyzika- pohyb po kružnici
Trigonometrie	-vypočítá velikosti stran a úhlů v obecném trojúhelníku užitím sinové a kosinové věty -řeší úlohy z praxe	Sinová věta Kosinová věta Užití sinové a kosinové věty	5.	**VMEGS**- Globalizační a rozvojové procesy - trigonometrie v praxi, vývoj Fyzika- rozklad sil Dějepis-vývoj trigonometrie
Analytická geometrie v rovině	-vypočítá vzdálenost dvou bodů -vypočítá souřadnice středu úsečky -ze dvou daných bodů určí vektor a jeho velikost -sečte, odečte dva vektory, vynásobí vektor číslem -určí, zda jsou dva dané vektory kolmé -vypočítá obsah rovnoběžníku a trojúhelníku užitím vektorového součinu -vypočítá objem rovnoběžnostěnu užitím smíšeného součinu	Vzdálenost bodů Střed úsečky Vektory Sčítání vektorů Násobení vektoru číslem Skalární součin vektorů Vektorový součin a smíšený součin Parametrické vyjádření přímky Obecná rovnice přímky Polohové úlohy v rovině Metrické úlohy v rovině Směrnicový a úsekový tvar rovnice přímky		Fyzika - skládání sil

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Kuželosečky	-analyticky vyjádří kružnici -analyticky vyjádří tečnu ke kružnici -určí vzájemnou polohu přímky a kružnice	Kružnice Kružnice a přímka		
Kombinatorika	-řeší slovní úlohy, ve kterých využívá variací, permutací, kombinací s opakováním i bez -upraví výraz, ve kterém se vyskytuje faktoriál -řeší jednoduché rovnice s faktoriály -umocní dvojčlen užitím binomické věty -vypočítá k-tý člen binomického rozvoje	Variace Permutace Kombinace Variace s opakováním Permutace s opakováním Kombinace s opakováním Binomická věta	6.	**OSV**- Sociální komunikace - porozumění komunikaci **VMEGS**- Žijeme v Evropě- vlajky
Pravděpodobnost	-určí množinu všech možných výsledků -vypočítá pravděpodobnost daného jevu -rozezná závislé a nezávislé jevy -využije binomické rozdělení při řešení slov.úloh	Pravděpodobnost Pravděpodobnost jevů Sčítání pravděpodobností Nezávislé jevy a pokusy Bernoulliovo schéma	6.	Fyzika - zapojení elektrických obvodů
Posloupnosti	-rozezná konečnou a nekonečnou posloupnost -vyjádří posloupnost vzorcem pro n-tý člen -určí posloupnost rekurentně -dokáže, že posloupnost je rostoucí či klesající -dokáže, že posloupnost je omezená -provede důkaz matematickou indukcí -rozezná od sebe aritmetickou a geometrickou posloupnost -řeší slovní úlohy užitím aritmetické a geometrické posloupnosti	Pojem posloupnost Rekurentní určení posloupnosti Vlastnosti posloupností Důkaz matematickou indukcí Aritmetická posloupnost Užití aritmetických posloupností Geometrická posloupnost Užití geometrických posloupností Limita posloupnosti		**MV**- Média a mediální produkce -světová hospodářská krize a vklady –noviny Fyzika-soukolí

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace		**Předmět: Matematika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-řeší úlohy z finanční matematiky užitím geometrické posloupnosti -rozezná konvergentní a divergentní posloupnost			
Nekonečná geometrická řada	-určí, zda nekonečná geometrická řada je konvergentní -vypočítá součet nekonečné geometrické posloupnosti -řeší rovnice s nekonečnou geometrickou posloupností -řeší slovní úlohy	Nekonečná geometrická řada Užití nekonečné geometrické řady		Dějepis - historická poznámka

7.3. Informační a výpočetní technika (IVT)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován ve třetím, až šestém ročníku (0-0-1-2-1-1). Třída se při hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou. Žáci se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Údaje budou vyhodnocovat tabulkovými kalkulátory. Použijí databázové systémy pro získávání, udržování, správu a zpracování údajů v komplexních celcích. Naučí se základům publikování na www a zpracování videa. V oblasti základů algoritmizace naváží na základy logiky a využijí možnost řešení úloh a jejich převedení do programové podoby. V posledním roce výuky budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sbírali a třídili informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu a aplikovali získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání je učíme využívat zkušeností s běžně dostupným SW a vedeme je ke spolupráci s ostatními žáky a k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
- žákům umožníme využívat elektronických poznámek při praktických úkolech a vedeme je k získávání vědomostí, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
- rozvíjíme u žáků schopnost co nejvíce využívat možností výpočetní techniky k zefektivnění pracovních postupů a k eliminování množství chyb

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žákům je umožněno, aby využívali počítač k vypracovávání takových úkolů, zadávaných v jiných předmětech, které umí vyřešit i běžným způsobem kontrolujeme provedení úkolu a jeho úspěšné vypracování do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku a u některých prací vyžadujeme odevzdávání prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci žáky vedeme k dodržování vžité konvence a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

- klademe důraz na rozvíjení schopnosti kritického přístupu k informacím získávaným prostřednictvím internetu

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, žáky s většími zkušenostmi a znalostmi z výpočetní techniky učíme, aby své schopnosti uplatnili při pomoci méně zkušeným spolužákům
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací, vytvářených v digitální podobě. Každý žák je veden k ohleduplnosti a taktu při vzájemné (i elektronické) komunikaci a hodnocení práce ostatních.
- žáky učíme chápat, že každý člověk je různě schopný a zručný a má jiné schopnosti a dovednosti

Kompetence občanské:

- žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a vedeni k jejich dodržování (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní (2.ročník)

- klademe důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- motivujeme žáky k využívání Internetu pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- učíme žáky při projektech, zpracovávaných na počítači a časově náročnějších úlohách rozdělit a naplánovat si práci, umět ji uložit na správné místo, příště ji zase najít, hlídat časový harmonogram apod.

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s výpočetní technikou a správným využíváním digitálních technologií
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělání a k výběru budoucího zaměstnání
- pomáháme jim orientovat se v základních aktivitách spojených s podnikáním
- informujeme je o vzdělávacích a pracovních příležitostech

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Úvod	Žák: -vysvětlí základní pojmy, stavební prvky a principy práce s počítačem	Základní pojmy informační činnosti - Jak pracuje počítač	3.	
Hardware – funkce a složení počítače	-využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie -pojmenuje a používá jednotlivé komponenty počítače	Části počítačové sestavy - popis a složení základní jednotky - vstupní a výstupní zařízení	3.	**EV** – Vztah člověka k prostředí
Hardware – údržba počítače	-řídí se pravidly bezpečné práce s hardware a software počítače, postupuje poučeně v případě závady na počítači -chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Jednoduchá údržba počítače Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou - počítač a naše zdraví	3.	
Software – operační systémy	-orientuje se v přehledu o vývoji informačních technologií, vysvětlí podstatu operačního systému	Operační systémy - historie a současnost - základní funkce operačních systémů	3.	
Software – OS Windows	-vysvětlí základní principy práce v operačním systému Windows a využívá základní funkce systému	Operační systém Windows - základní principy práce ve Windows XP - práce s datovými soubory – uložení, otevření - práce s objekty – výběr, odstraňování, přejmenovávání, přesouvání a kopírování - schránka a práce s ní - prohlížení struktury složek	3.	
Internet	-vyhledá informace na portáleh, knihovnách a databázích a používá při vyhledávání informací na internetu jednoduché a vhodné cesty -komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení -pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Práce s internetem - jak funguje internet - www stránky, hypertextové odkazy - základní způsoby komunikace - zřízení emailové schránky a práce s ní - metody a nástroje vyhledávání informací	3.	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena **OSV** – Sociální rozvoj – Komunikace

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- prohlížeče a vyhledávače a práce s nimi - ověřování věrohodnosti informací z internetu – metody a nástroje ověřování - duševní vlastnictví a informační etika		
Grafika	-nakreslí obrázek, využije schránku a upraví obrázky, pracuje s obrázkem v grafickém editoru	Grafický program – malování - nástroje a možnosti programu - malování rastrových obrázků	3.	
Word	-ovládá základy práce s textovými editory a využívá vhodných aplikací -uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem -zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	Textový editor - okno dokumentu - práce s textem – obecný postup psaní, výběr, odstraňování, kopírování, přesouvání - jednoduché opravy a úpravy textu: kontrola pravopisu, automatické opravy, vkládání symbolů - formátování textu (písma, odstavce, stránky) - některé pomocné funkce – práce s obrázky, WordArt, … - užití základních typografických pravidel - tabulky v MS Word	3.	
Excel	-ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Tabulkové editory - okno aplikace - buňka a její vlastnosti - úpravy vlastností tabulky - jednoduché výpočty v Excelu	3.	
PowerPoint	-prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě	Prezentační program PowerPoint - snímky, rozvržení obrazovky	3.	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem	- základní tvorba prezentace – vkládání grafických objektů a nastavení efektů - vytvoření vlastní prezentace		
Informatika	-orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	Vymezení teoretické a aplikované informatiky, rozlišení pojmů Informatika, ICT a dalších pojmů z oblasti informatiky	4.	ZSV
Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	-popíše základní principy ochrany zdraví při práci s ICT -vybere vhodné zařízení pro zpracování daných informací v daném prostředí -uvede příklady využití ICT handicapovanými osobami	Ochrana zdraví při práci s ICT Prostředky ICT a jejich přizpůsobení k užívání v jednotlivých prostředích Využívání prostředků ICT handicapovanými osobami	4.	**OSV** – Morálka všedního dne ZSV Fyzika
Hardware	-ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT -zařadí zařízení ICT do skupin a rozdělí je podle dalších kritérií -vybere vhodná zařízení pro daný druh práce -zorganizuje správu ICT s ohledem na technologické inovace	Funkce prostředků ICT, jejich částí a periferií, digitalizace a reprezentace dat – podrobnější složení počítače, rozdělení zařízení, pojem periferie, rozdělení periferií podle různých kriterií Technologické inovace – praktické důsledky inovace prostředků ICT, začlenění inovace a plánování obnovy do procesů správy ICT	4.	Fyzika
Software	-rozdělí a porovná operační systémy, vysvětlí jejich funkce, nakreslí schéma přístupu k prostředkům v různých případech -rozdělí programové aplikace a porovná je z pohledu funkce a kompatibility v jednotlivých úlohách -uspořádá uživatelské prostředí v jednotlivých programech pro usnadnění a zefektivnění práce -využívá teoretické i praktické poznatky o	Funkce operačních systémů – základní a rozšířené funkce operačních systémů, dělení a vývoj operačních systémů Programové aplikace – jejich rozdělení a využití pro jednotlivá odvětví lidské práce Uživatelské prostředí – schopnost přizpůsobení uživatelského prostředí	4.	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh			
Digitální svět	-rozdělí zařízení digitálních technologií -popíše zásady ochrany zařízení před poškozením -vyjmenuje vlivy zkracující životnost -vybere dané digitální zařízení pro daný problém při zpracování údajů -použije správné zařízení ve světe práce	Digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi – zařízení digitálních technologií jako společníci běžného dne, drobná mobilní zařízení, obecné pojmy, napájení, údržba a ochrana, Domácí zařízení a principy práce, Využití digitálních technologií ve světě práce	4.	**OSV** – Sociální komunikace Fyzika
Hygiena a bezpečnost práce s ICT	-popíše základní principy ochrany zdraví při práci s ICT -popíše postupy poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem -vybere vhodná zařízení pro daný druh práce	Ochrana zdraví – zopakování základních pojmů bezpečnosti práce při práci s ICT, poskytnutí první pomoci; volba správných zařízení ICT v dané situaci	5.	**OSV** – Morálka všedního dne ZSV Fyzika
Informační sítě	-uvede příklady počítačových sítí -porovná druhy počítačových sítí -vybere služby poskytované v síti pro daný problém	Typologie sítí Síťové protokoly a služby Internet Přenos dat	5.	ZSV Fyzika
Internet	-popíše vývoj Internetu a jeho současnou podobu -vybere si z poskytovaných služeb -vybere informace podle vztahu k požadavku	Globální charakter Internetu – vývoj Internetu, příčiny a důsledky v historických souvislostech Multikulturní a jazykové aspekty Služby na internetu – vymezení a rozlišení jednotlivých běžných služeb dostupných prostřednictvím sítě Internet	5.	**VMEGS**– Globalizační a rozvojové procesy ZSV
Informace	-rozdělí pojmy data a informace a uvede příklady -porovná relevantnost a věrohodnost informací -vysvětlí odborné termíny -vybere vhodné informační zdroje -použije informační procesy ke zpracovaní informací a získání požadovaných údajů	Pojmy data a informace Relevance a věrohodnost informace Odborná terminologie v informatice Informační zdroje, informační procesy, informační systémy	5.	ZSV

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-rozdělí, porovná a vyjádří vlastními slovy funkci informačních systémů			
Sdílení odborných informací	-nalezne a použije vhodné diskusní skupiny či elektronické konference za účelem získání odborných informací -vyhledá možnosti e-learningu	Diskusní skupiny Elektronické konference E-learning	5.	**OSV** – Sociální komunikace
Informační etika, legislativa	-definuje práva a povinnosti vyplývající z autorského zákona a zákona na ochranu osobních údajů -shrne další etické a legislativní problémy související zejména s šířením informací sítí -Internet	Ochrana autorských práv s osobních údajů Další etické a legislativní problémy související zejména s šířením informací sítí Internet	5.	ZSV
Hygiena a bezpečnost práce s ICT	-popíše základní principy ochrany zdraví při práci s ICT -popíše postupy poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem -vybere vhodná zařízení pro daný druh práce	Ochrana zdraví – zopakování základních pojmů bezpečnosti práce při práci s ICT, poskytnutí první pomoci; volba správných zařízení ICT v dané situaci	6.	**OSV** – Morálka všedního dne ZSV Fyzika
Údržba a ochrana dat	-organizuje účelně data a chrání je před poškozením a zneužitím	Správa souborů a složek Komprese Antivirová ochrana Firewall Zálohování dat – mechanismy a postupy automatických záloh	6.	
Publikování	-vyjmenuje formy dokumentů a jejich strukturu -popíše zásady grafické a typografické úpravy dokumentu a estetické zásady publikování	Formy dokumentů a jejich struktura Zásady grafické a typografické úpravy dokumentu Estetické zásady publikování	6.	**MV** – Uživatelé Český jazyk ZSV Výtvarná výchova
Aplikační software pro práci s	-zpracuje a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Textový editor – prohloubení poznání dostupných vlastností pro formátování textu, odstavců, stránek; práce s objekty;	6.	Český jazyk ZSV Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
informacemi (textové editory, grafické editory, prezentační software, multimedia, export a import dat)		tabulky v textovém editoru Grafické editory – zpracování rastrové a vektorové grafiky, editory, základy práce s rastrovou grafikou, základy práce s vektorovou grafikou, grafické objekty, pořadí; konverze grafických informací Prezentační software – tvorba běžné prezentace, použití standardních prvků prezentace, objekty Multimedia – software pro správu a zpracování multimediálních souborů Převody dat jednotlivých formátů, import a export, využití a přenos ucelených informací mezi aplikacemi		
Hygiena a bezpečnost práce s ICT	-popíše základní principy ochrany zdraví při práci s ICT -popíše postupy poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem -vybere vhodná zařízení pro daný druh práce	Ochrana zdraví – zopakování základních pojmů bezpečnosti práce při práci s ICT, poskytnutí první pomoci; volba správných zařízení ICT v dané situaci	6.	**OSV**– Morálka všedního dne ZSV Fyzika
Aplikační software pro práci s informacemi (textové editory, tabulkové kalkulátory, databáze, modelování a simulace, export a	-zpracuje a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	Textový editor – rozšířené zpracování textu, zpracování delších textů – styly, oddíly, obsahy, záhlaví a zápatí dokumentu, automatizované postupy formátování a členění dokumentu, dodatečné úpravy, automaticky generované informace Tabulkové kalkulátory – základy a organizace práce v TE, zpracování dat, vyhodnocování získaných informací, grafické zpracování, výpočty, funkce, filtry, podmínky	6.	**VMEGS**– Globalizační a rozvojové procesy Český jazyk ZSV Matematika

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		**Předmět: IVT**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
import dat)		Databázové systémy – tabulky databází, dotazy, formuláře, sestavy – využití pro správu informací všedního dne, řešení informačních potřeb Modelování a simulace Spolupráce aplikací, přenos dat, import a export, kompatibilita		
Algoritmizace úloh	-aplikuje algoritmický přístup k řešení problému -vysvětlí způsob zápisu a čtení algoritmu -aplikuje základní poznatky z programování a vyřeší jednoduché úlohy s využitím programovacího jazyka	Algoritmus Zápis algoritmu – formy zápisu, vývojový diagram Úvod do programování, jednoduché příklady	6.	Matematika Logika

7.4. Člověk a společnost

7.4.1. Dějepis

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učební plán stanovuje pro výuku dějepisu v každém ročníku šestiletého gymnázia 2 hodiny týdně. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách. Od 1. ročníku žáci začínají se speciálně stanoveným rozvržením látky pro bilingvní gymnázium, a tudíž látku ze základní školy neopakují. Výuka v 1.ročníku začíná výkladem pravěku a dále pokračuje chronologickým sledem. Zároveň je respektováno, že nejstarší dějiny (pravěk, starověk a počátky středověku) žáci již poznali na základní škole a nyní v tomto tématu jde především o rozšíření znalostí na úroveň gymnaziálního stylu. Ve třetím a čtvrtém ročníku je navíc využívána komparativní metoda výkladu s ohledem na paralelní výuku španělského lektora a českého vyučujícího. Výuka začíná v češtině s tím, že od 3. ročníku přebírá jednu ze dvou vyučovaných hodin španělský vyučující ve španělštině, stejně tak probíhá výuka i v ročníku čtvrtém. Poslední dva roky studia mají studenti dějepis jen ve španělštině a je zaměřený na dějiny Španělska, příp. španělských kolonií. Těžiště výuky v českém jazyce ve 3. a 4. ročníku spočívá v českých dějinách v kontextu dějin světových. V posledních dvou ročnících studia je studentům nabízena možnost historického semináře, zejména pro budoucí maturanty a žáky se zájmem o další studium historie či příbuzných oborů. Všichni žáci mají v době studia v jakémkoli ročníku možnost účasti v dějepisném kroužku, který bývá spíše orientován na regionální dějiny. Dějepis si klade za cíl seznámit žáky gymnázií s vývojem lidstva od samých počátků až do doby současné. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti dějin politických, hospodářsko-sociálních a kulturních. Tento rozsah vývoje se vztahuje k dějinám světa se zaměřením na dějiny Evropy v souvislosti s dějinami/ českými. Gymnazista by se měl seznámit během středoškolské výuky se základními liniemi vývoje, jejich příčinami i důsledky, přičemž by měl být v závěrečné etapě studia schopen vlastního historicko-logického myšlení a vyvození středně složité úvahy o vzájemné historické příčinnosti s jejími nezbytnými důsledky. Samozřejmá je orientace v čase a zařazení důležitých osobností do dějinného vývoje. Nezbytná je znalost a pochopení dějin vlastního národa v kontextu vývoje evropského, jako i světového. Výuka dějepisu by měla žáka motivovat a vést k zájmu o současnost, k pochopení, kde bude nezbytná znalost minulého dění v širších souvislostech, včetně minulosti vlastního národa. Měla by vychovávat člověka k tomu, že nebude netečný k dění kolem sebe a nebude se bát otevřeně vyjádřit svůj názor, stejně jako respektovat názor svého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vykládáme látku tak, aby ji žáci chápali v logických souvislostech
- žáci se učí rozlišovat mezi základní dějinnou linií, nutnými souvislostmi a rozšiřující nadstavbou
- žáci vyvozují z příčin a důsledků historických událostí poučení z dějin
- diskutujeme s žáky o historických událostech, respektujeme jejich názor a učíme je hledat vlastní mylné představy, chválíme jejich kvalitní znalosti
- učíme žáky vyhledávat kvalitní informace, pracovat s nimi, a to jak v odborné literatuře, tak v elektronické podobě. Vedeme je k rozlišení mezi kvalitní odbornou informací a laickou nepodloženou domněnkou
- vedeme žáky ke správnému uchopení dějinné události při vlastním učení
- žáky nepřetěžujeme, respektujeme jejich věk a možnosti

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k zájmu o regionální dějiny
- zadáváme jim úkoly k samostatnému domácímu vypracování s cílem poznat dějiny svého města a kraje
- vedeme žáky k dějepisným soutěžím a olympiádám
- kombinujeme zadání dějepisných úloh se znalostí cizí země a jejího jazyka
- realizujeme dlouhodobé projekty s náročnějším cílem
- navštěvujeme kulturní a historické památky, výstavy, besedy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky otevřeně vyjadřovat své názory
- vedeme žáky k přijímání a poznání vlastního omylu, s cílem vlastní sebereflexe a vlastního se vypořádání se svou chybou a jejího napravení
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci
- vedeme je při dialogu k vzájemnému respektu
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání příčin a důsledků historických událostí
- vychováváme žáky k vyjádření otevřeného nesouhlasu (či souhlasu) na veřejnosti; k obhájení, podložení a vysvětlení svého stanoviska
- učíme žáky nebát se komunikovat s médii
- vybízíme žáky k přirozené obraně vlastního názoru, jeho prosazení v případě vlastního přesvědčení o jeho pravdě

Kompetence sociální a personální

- praktikujeme vy výuce skupinové i projektové vyučování
- při zpracování úkolů pracujeme i s ústními prameny, komunikujeme s pamětníky
- učíme žáky kontaktu s lidmi, kteří žili v době, jíž se zabýváme
- zařazujeme pravidelné exkurze a výlety, bereme do úvahy i praktickou stránku předmětu, nepodceňujeme osobní kontakt s daným prostředím

Kompetence občanské

- na konkrétních příkladech historických událostí učíme žáky chápat pojmy občan, občanskost
- na konkrétních historických událostech učíme žáky rozeznávat jejich práva a povinnosti v současnosti (cestou srovnání)
- vychováváme u žáků pozitivní postoj k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- pomáháme žákům proniknout do základního systému ochrany památek
- vysvětlujeme jim co je společná a individuální zodpovědnost za své činy, rozhodnutí i za památkové historické dědictví
- učíme žáka k myšlení v globálních souvislostech – vysvětlujeme vztahy český – evropský, český – světový atd.

Kompetence pracovní (1. ročník)

- realizujeme skupinové i projektové vyučování
- vedeme žáky k osobnímu a praktickému podílu na ochraně památek
- vedeme žáky k vlastní zodpovědnosti, k řádnému plnění všech povinností a závazků
- vzbuzujeme u nich vlastní iniciativu při osobním podílu na ochraně národního dědictví – jak hmotného, písemného i duchovního
- poznáváme praktickou formou vlastní region
- vedeme žáky k sebehodnocení i k ocenění druhých

Kompetence k podnikavosti (3. až 6. ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti
- realizujeme projektové vyučování
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a tematické besedy

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Úvod do dějepisu, nejstarší dějinné epochy (opak. ze ZŠ)	Žák: - vysvětlí smysl dějepisného vzdělání i soukromého zájmu o dějiny regionu, vlasti apod., charakterizuje pravěkou	Dějiny a dějepis, Čas a místo v historii, regionalismus a historické bádání. Periodizační mezníky pravěku a starověku. Vývoj jednotlivých etap pravěkých světových dějin v kontextu s českými, včetně vývoje člověka.	1.	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Shrnutí starověkého vývoje, období přechodné	- vysvětlí staroorientální a antickou epochu lidských dějin.	Odlišnosti starověkého vývoje, výklad dějin starověkého Egypta, Mezopotámie, Indie a Číny. Gymnaziální výklad antických dějin a srovnání řeckých a římských dějin		Zem, Bi, Ná, ZSV
Stěhování národů a raný středověk (4. – 10. století)	-objasní raný středověk jako epochu mnohých základů pro dnešní evropský vývoj -rozumí vazbě mezi tehdejšími křesťanskými a nekřesťanskými společnostmi.	Příčiny pádu římského impéria a migrace i formování nových celků. Germáni a jiné národy v Evropě. Feudalismus, znaky středověkého vývoje. Francká říše, Byzanc, germánská království, svatá říše římská, románský sloh.		Zem, Bi; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě
Vrcholný středověk (11. – 12. století)	-rozumí podstatě feudalismu, jeho příčinám, dobovým přednostem i limitům -popíše hlavní události českých přemyslovských dějin.	Příchod Slovanů a jejich rozdělení, slovanské státy se zaměřením na Z Slovany, zejm. říše Přemyslovců). Kolonizace, město – venkov, raně středověká vzdělanost.	2.	Zem, Bi, VV.
Pozdní středověk: 14. století (doba lucemburská)	- objasní lucemburskou epochu jako klíčové období českých dějin s jeho přednostmi i omezeními a postavení Karla IV. jako nejvýznamnějšího monarchy pozdního středověku.	Úsilí i říše dynastie Lucemburků jako eurointegrační projekt nového typu. Rozkvět českých zemí. Gotická kultura.	2.	ZSV. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Pozdní středověk: 15. století (doba husitská)	- vysvětlí kořeny husitství, jeho souvislosti s mezinárodním kontextem i jeho nepominutelné místo v českých dějinách -uvede jeho hlavní osobnosti, křídla i události.	Husitství: příčiny, průběh, důsledky, jeho místo v českých dějinách, vazby na jiné emancipační procesy neprivilegovaného obyvatelstva. Jagellonci, hospodářský rozkvět českých zemí		ZSV, Náb/Et, Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
Počátky novověku (15. – 17. století)	-vysvětlí rozdíly mezi středověkou a novověkou společností -uvede souvislosti mezi stavovstvím, renesancí a reformací.	Zámořské objevy, reformace, renesance. Novověká kolonizace. Expanze Habsburků – nástup Habsburků do českých zemí. Závěrečné období české stavovské monarchie. Počátek třicetileté války. Reformace v Evropě, rekatolizace.		Zem, Náb/Et; Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy
Třicetiletá válka a vrchol absolutismu (17. – 18. století)	-objasní osudové místo Třicetileté války ve středoevropských dějinách -vysvětlí její souvislosti s vývojem v západní a severní Evropě	Velké konflikty 17. a 18. stol. Nadnárodní absolutismus a jeho vliv na základy moderní státní administrativy. Protireformace a její sepětí s mocenskými zápasy. Barokní kultura.		Zem, Bi; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Osvícenství (18. – 19. století)	-interpretuje osvícenství ve vztahu k moderní společnosti -uvede jeho přínosy i limity -uvede fakta o tehdejších klíčových událostech evropského a severoamerického vývoje	Osvícenství. příčiny, zdroje, formy. Osvícenský absolutismus. Revoluce: Velká francouzská, nizozemská, občanská válka v Anglii, situace v Americe. Napoleon a jeho doba.	3.	ZSV; Náb/Et; Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Průmyslová revoluce (18. – 19. století)	-objasní zásadní všestrannou změnu, kterou prům. rev. přinesla euroamerické civilizaci -uvede, nač lze i dnes navazovat a v čem spočívaly negativní cesty vývoje	Průmyslová revoluce a její všestranné důsledky (ekologické, ekonomické, sociální aj.).		Fy, Bi. Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne
Evropa po Vídeňském kongresu (1815 – 1847) a vrchol kolonialismu	-rozumí vztahům mezi velmocemi a malými zeměmi (národy) v podmínkách moderní mezinárodní politiky	Vídeňský kongres. Koncert velmocí a jeho vazby na velmocenskou politiku 20. a 21. století. Vrchol kolonialismu.		ZSV; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě; Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty multikulturality
Počátky moderní politiky (1848 – 1914)	-vysvětlí, jak politický vývoj euroamerické oblasti ve 2. polovině 19. století položil základy dnešní politiky - objasní příčiny světových hospodářských krizí - vysvětlí, proč národní hnutí představovala jedinou účinnou oponenturu nadnárodního absolutismu	Revoluční vlna v letech 1848 – 1849 Sjednocení Itálie a Německa Boj proti pozůstatkům neoabsolutismu a za moderní pojetí demokracie Kultura na přelomu 19. a 20. století Česká politika ve 2. polovině 19. století Hl. politické proudy od 2. pol. 19.století 1. světová hospodářská krize (1873 – 1879) Rozpory mezi velmocemi před r. 1914		ZSV; Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
První světová válka (1914 – 1918)	- interpretuje 1.SV jako válečný konflikt nové generace - objasní kauzální pozadí jednotlivých kroků prvního československého odboje.	1.SV: příčiny, průběh, důsledky, ruské revoluce 1917, rozpad nadnárodních říší, vznik Československa.		Zem. Fy.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Svět podle Versailleského systému (1919 – 1939)	- prokáže porozumění technologickému i sociálnímu pokroku ve 20. letech i hlubším příčinám Černého pátku -vysvětlí příčiny totalitarismu	Pařížská a Washingtonská konference, zlatá 20. léta, 2. světová hospodářská krize (1929 – 1933), rozmach totalitarismu.	4.	ZSV; Multikulturní výchova: Psychosociální aspekty multikulturality
Druhá světová válka (1939 – 1945)	- uvede příčiny, etapy, důsledky i širší souvislosti 2. SV	Mnichov 38, protektorát 2.SV: příčiny, průběh, důsledky, vyhlazovací projekty německého nacismu, vznik Organizace spojených národů.		Zem, Fy, ZSV
Studená válka (1946 – 1970)	- vysvětlí příčiny rozmachu komunismu ve 40. a 50. letech - uvede události boje za lidská práva a svobody v Evropě i Sev. Americe v průběhu 50. - 60. let. - uvede souvislosti spojené s Pražským jarem	Vznik poválečného bipolárního světa. Hl. tendence mezinár. integrace. Ekon. vývoj poválečného světa a jeho vazby na idelogické koncepty. Soupeření supervelmocí. Pražské jaro 1968.		ZSV. Vých. k myšlení v evr. a globál. souvislostech: Hum. pomoc a mezinár. rozv. spolupr.
Studená válka (1970 – 1990)	- rozumí důvodům pro období détente a zná jeho hlavní projevy (Helsinská konference). - vysvětlí ekon. i polit. příčiny tlaku neokonzervatismu na rozvrácení sovětského bloku a stručně uvede tehdejší nejvýznamnější události	Období détente a vzestup neokonzervatismu. Komunistická normalizace v okupovaném Československu. 1989 - Rok zázraků. Vstup do NATO		ZSV. Osobnostní a sociální výchova: Morálka všedního dne; Mediální vých.: role médií v moder. dějinách
Evropa a svět po pádu železné opony (po 1990) **Vstup do 3.tisíciletí**	- objasní strukturu i vzájemné vztahy mezi jednotlivými proudy revolučních hnutí ve středovýchodní Evropě - rozumí podstatě volby mezi ekon.-polit. orientací nově demokratických států. Zná hlavní mezníky v prohlubování evropské integrace od ekon. k polit a ideol. akcentům - rozumí ekologickým hrozbám dnešního světa a jejich ekon. a polit. důsledkům	Globalizace jako nástroj i produkt vlády nadnárodních struktur. Nová vlna mezinárodního napětí – součást zápasu o zdroje. Nové podoby politiky a ideologií.		Zem, ZSV. VMEGS-Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Dějepis**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Iberský poloostrov a jeho nejstarší národy	- Vysvětlí nejstarší podobu daného regionu a formování raně středověkých dějin	Vývoj historie od nejstarších etap až po vznik španělského království Dobytí Granady	5.	Zem, ZSV, VV, Fy
Pyrenejský poloostrov	- Vrcholný a pozdní středověk - Odlišnosti politické a náboženské od ostatní Evropy - Období conquisty a reconquisty	Zápasy národů Pyrenejského poloostrova za svou svébytnost, vztahy k ostatním evropským zemím Zapojení do zámořských plaveb		
Vývoj ve španělských dějinách od 16.století do 20.věku	- Postavení španělských Habsburků a vztahy Španělska k ostatní Evropě v průběhu novověku - Španělští Habsburkové v kontextu národně osvobozovacích evropských bojů	Důsledky zámořských plaveb, zakládání španělských kolonií Španělsko na vrcholu moci 16. století Náboženské války Postupné vymaňování jednotlivých národů z nadvlády šp. Habsburků	6.	Zem, Šj
	- Situace v zemi na počátku a v průběhu 20. století - Osud kolonií v dekolonizačním období	Osud španělského království na počátku 20. století Nástup fašismu Občanská válka Pozice země v období 2. světové války a ve 2. pol. 20.století		ZSV, Zem, Na

7.4.2. Náboženství

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka náboženství probíhá od 1. do 5. ročníku studia jednu hodinu týdně, a to přibližně s polovinou třídy (žáci mají možnost na začátku školního roku si vybrat, jestli zvolí náboženství nebo etiku; toto své rozhodnutí mohou v pololetí změnit). Výuka probíhá ve speciální učebně, která se nazývá kaple; tato učebna se nachází v posledním patře našeho gymnázia. Jsou zde lavice, v případě, že žáci výtvarně vyjadřují či jinak výtvarně zpracovávají zadání. Židle jsou umístěny do kruhu. Nedílnou součástí této učebny je socha Pána Ježíše a dále ukřižovaný Pán Ježíš. Římskokatolické náboženství je vymezeno jako povinná součást školních vzdělávacích programů církevních škol zřizovaných institucemi římskokatolické církve. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a současně nabízí orientaci v základní nauce římskokatolického náboženství. Vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možnou cestu k jeho nalezení. Nabízí pomoc pro orientaci v tomto světě, umožňuje přístup k biblickému poselství, k učení katolické církve, ostatních křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- učíme v souvislostech, náboženství není odtrženo od světa, vše je provázáno.
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost; Když slyšíš slovo Bůh, ke komu nebo k čemu bys ho přirovnal?
- učíme pracovat s chybou ; Ztroskotals? Máš novou šanci! Bůh je milosrdný

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách – např.Písmáci, Biblionář, a jiné.
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi; Jak konfliktům předcházet? Umění odpouštět; miluj bližního svého

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování; Diskuse nad světovými náboženstvími.
- realizujeme skupinové vyučování; Výtvarné zpracování tématu Křížové cesty barvami na sklo ve skupinách.
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli; Brainstorming, referáty diskuse nad tématem - sekty

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování; Stavba - „Izrael v době Ježíšově“ (město s okolím, vystřihovánka; vybarvit, lepit na podložku)

- realizujeme projektové vyučování

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností; Desatero přikázání.
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností; Světová náboženství. Ostatní křesťanské církve

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků; Slib je závazek. Raději neslibuj, než abys nesplnil.
- vedeme žáky k sebehodnocení všech činností, které vykonávají; Miluj bližního svého jako sám sebe. Člověk se mnohdy nemá sám rád. I s chybami jsem všichni Bohem milováni

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Zkušenost životní změny	Žák -popíše vlastními slovy životní změny, kterými člověk prochází - zhodnotí ty, kterými prošel on sám - porovná svoje reakce na ně v různých životních obdobích - navrhne postup zvládání změn	- Životní cesta člověka - Sebepoznání - Hodnoty - Přístup ke změnám	1.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Základní pojmy náboženského života	-zná a vysvětlí základní pojmy náboženského života -zformuluje či vyhledá text modliteb - naučí se zpaměti Otče náš	Pojmy - Víra - Modlitba - Otče náš - Vyznání víry - Církev - Náboženství	1.	**MKV** – Princip sociálního smíru a solidarity
Symboly	- rozpozná, přiřadí a vysvětlí symboly vyjadřující náboženský, resp. duchovní život člověka - popíše liturgii (hlavní části) - reprodukuje užívaná gesta	Symboly a gesta náboženské praxe, průběh liturgie.	1.	**MV** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výtvarná výchova
Vyznání víry	- analyzuje části Creda a definuje jeho obsah	Základní pravdy křesťanské víry: Boží trojjedinost, vtělení, 4 charakteristiky církve, 1 křest, život věčný.	1.	**OSV** – Morální rozvoj - Hodnoty,postoje, praktická etika
Církevní rok	- porovná průběh civilního a církevního roku - pojmenuje rozdíly, zobecní princip průběhu církevního roku a načrtne jeho schéma	Podstata uspořádání církevního roku, jeho průběh.	1.	
Slavení	- porovná oslavy civilních a církevních svátků -definuje jejich význam - vlastními slovy vysvětlí jejich podstatu.	Slavení: neděle, Velikonoce, Vánoce, svátky svatých, význam společenství.	1.	**OSV** – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Duchovní rozměr člověka	- vyhledá texty zabývající se duchovními zážitky a texty, které popisují zkušenosti např. slavných osobností s vírou či mezními situacemi pouhým	Duchovní rozměr člověka, jeho role a funkce v životě, jeho kultivace.	2.	**OSV** - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	rozumem nevysvětlitelnými - reprodukuje jejich obsah vlastními slovy -je schopen vyvodit závěr: člověk má rozměr fyzický, duševní a duchovní -definuje podstatu duchovního rozměru člověka, jeho funkci -navrhne postup jeho kultivace.			
Porozumění Bibli	- definuje význam Bible pro člověka - rozliší knihy NZ a SZ - přiřadí názvy jednotlivých knih ke zkratkám - umí najít úryvky podle bibl. Zkratek - vybaví si biblické příběhy -rozliší jednotlivé literární styly - analyzuje obrazný jazyk Bible -uvede základní údaje o jazyku a autorství a době Vzniku	Bible: stavba, jazyk, doba vzniku, autorství, literární styly, obrazný jazyk.	2.	Český jazyk
Desatero	-vyjmenuje 10 přikázání - reprodukuje jejich obsah - aplikuje je na své životní situace -porovná etiku SZ a NZ a dnešního člověka i jiných kultur - odvodí a pojmenuje následky přestoupení zákona a rozliší je od přestoupení zákona Božího a možnost nápravy	Desatero: vznik, význam, pojetí SZ a NZ, aplikace na dnešní dobu, katecheze Desatera, hřích, svátost smíření.	2.	**OSV** – Morální rozvoj - Hodnoty,postoje, praktická etika
SZ – kotva NZ – Judaismus	-najde a analyzuje styčné body SZ a NZ -ukáže,jak NZ vychází z SZ - definuje akcenty SZ a NZ - seznámí se s hlavními mezníky dějin židovského národa - vyjmenuje některé významné postavy SZ -seznámí se s židovskými svátky	Návaznost SZ a NZ, dějiny Židů, svátky, osobnosti, hlavní pojmy judaismu.	2.	**OSV** – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy **MKV** – Etnický původ

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-představí osobnosti dnešní doby hlásící se k judaismu -rozpozná hlavní rysy moderního judaismu - zná základní pojmy			
Liturgie	- reprodukuje průběh liturgie - vysvětlí její význam -na příkladech se seznámí s liturgiemi jiných státem uznaných církví	Liturgie: průběh, obsah, význam, vývoj.	2.	
Iniciační svátosti	- formuluje pojem „svátost“ - popíše její funkce - pojmenuje iniciační svátosti -seznámí se s jejich průběhem -definuje jejich působení -aplikuje důsledky jejich obdržení či neobdržení na svůj život -seznámí se s iniciačními svátostmi jiných Náboženství	Křest, biřmování: příprava, průběh, obsah, význam.	2.	
Umění dialogu	- vede dialog - osvojí si základy asertivity a aplikuje je při řešení modelových situací -přečte úryvky dialogů řeckých filozofů a porovná kulturu dialogu tehdy a dnes	Vedení dialogu s cílem dospět k návrhu řešení za současného zachování důstojnosti a respektování hodnot partnera v dialogu. Základy rétoriky.	2.	**MKV** - Lidské vztahy **MKV** - Princip sociálního smíru a solidarity
Otevřenost pro transcedenci	- seznámí se s texty osobností popisující zkušenosti přesahu - definuje pojem transcedence - najde zkušenost přesahu ve svém životě	Zkušenost přesahu.	3.	**OSV** – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Církev: vznik, funkce, organizace, osobnosti.	-popíše funkci církve a načrtne schéma její struktury - najde životopisné údaje vybraných významných církevních osobností - zná základní velká dějinná období církve	Církev: vznik, funkce, osobnosti, struktura, biblické základy, sekty.	3.	Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-seznámí se se strukturou jiných velkých světových církví - rozpozná rozdíl mezi církví a sektou -uvede příklady sekt			
Přínos II. Vat. Koncilu	-seznámí se s vybranými dokumenty - ukáže, jak II. Vat. koncil změnil kat. církev - porovná liturgii před a po koncilu - předpoví další vývoj - zaujme stanovisko k aktuálním problémům a otázkám	II. Vat. koncil: dokumenty, lit. reforma, aggiornamneto, Gaudeum et spes, Lumen gentium, biblické základy.	3.	**VMEGS** - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **VMEGS** - Žijeme v Evropě
Svatí církevního roku	- definuje význam pojmu „svatost“ v křesťanství a jiných velkých světových náboženstvích -seznámí se s postavami významných svatých - definuje jejich význam pro dobu, ve které žili a definují jejich význam dnes - prohloubí své poznatky ohledně úcty, která je jim dnes prokazována v návaznosti na poznatky získané v prvním ročníku v tématu slavení	Svatost, svatořečení, mariánská úcta, patroni, atributy.	3.	
Dary Ducha	- v návaznosti na probrané učivo si vybaví získané poznatky ohledně Ducha sv., křtu a biřmování -odvodí a pojmenuje dary, které jeho prostřednictvím dostává věřící i nevěřící - nalezne dary Ducha ve svém životě -odvodí důsledky, které s sebou dary, resp. jejich užívání nese	Dary a plody Ducha sv., jejich působení, využití ve prospěch společenství.	3.	
Světová náboženství	-pojmenuje základní pilíře křesťanství -vybaví si informace o judaismu - seznámí se se základy víry dalších velkých svět. náb.: islám, buddhismus, hinduismus, … - vyhledá informace o nových náboženských	Islám, buddhismus, hinduismus, popř. další dle individuálního zájmu. Základy víry, rituály, společné body, rozdíly.	3.	**VMEGS** - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **MKV**- Základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	směrech -najde společné znaky a pojmenuje rozdíly, -vyvodí dopad rozdílů na dnešní svět - navrhne možnosti dialogu bez konfliktů ale i bez setření hranic jednotlivých náboženství			
Svátosti	- seznámí se s ostatními svátostmi kat. církve - porovná je s jejich protějškem v protestantských církvích - popíše jejich působení, udělování a význam	Svátost eucharistie, smíření, pomazání nemocných, manželství, kněžství: udělování, obsah, význam, účinek.	3.	**OSV** – Morálka všedního dne
Spiritualita	-vyhledá informace o významných církevních řádech -porovná jejich spiritualitu - dá do souvislosti jejich vznik a působení s dobovým kontextem -posoudí jejich význam dnes - seznámí se se zvláštnostmi východní spirituality -vybere velké osobnosti, jejichž spiritualita ovlivnila dobu, ve které žily a představí je formou referátu - zaujme kritic. stanovisko k současné spiritualitě	Spiritualita: pojem, tradiční velké i novodobé církevní řády, resp. společenství, dějinný kontext, osobnosti, budoucnost.	4.	
Církev: stručné dějiny	-uvědomí si hlavní období církevních dějin - zaujme stanovisko k vybraným údobím dějin církve -diskutuje jejich dopad na dobový i dnešní kontext -navrhne možnosti vyrovnání se s minulostí - porovná pojetí historické a církevně-historické	Stručné dějiny církve v dialogu s kulturou dané doby.	4.	**VMEGS** – Žijeme v Evropě Dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Ekumena	-shrne doposud nabyté poznatky o jiných církvích -prohloubí své znalosti a pojmenuje shody a rozdíly -seznámí se s výsledky mezicírkevního dialogu - navrhne možnost dalších kroků - posoudí jejich realizovatelnost.	Ekumena: pojem, úkol, zhodnocení, biblický základ.	4.	**VMEGS** - Globalizační a rozvojové procesy **MKV** - Základní problémy sociokulturních rozdílů **VMEGS** -Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
Ctnosti	-pojmenuje křesťanské ctnosti - vysvětlí jejich význam -reflektuje jejich význam a výskyt v dnešní době - seznámí se s křesťanskou naukou o spáse - zaujme stanovisko ke křesťanské etice.	Ctnosti: pojmy, význam, reflexe, spása.	4.	**OSV** - Morálka všedního dne
Člověk ve vztahu	- definuje vztahy, do kterých člověk vstupuje - zhodnotí jejich význam - zaujme stanovisko k soudobé sexuální a manželské etice	Vztahy: funkce, význam, etika.	4.	**OSV** – Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Aktuální otázky	- formuluje otázky, které jsou pro něj aktuální - hledá odpovědi, diskutuje a zaujímá stanovisko - reflektuje své postoje i postoje spolužáků.	Aktuální otázky	4.	**OSV** – Sociální komunikace **OSV**- Spolupráce a soutěž
Média	- pojmenuje roli médií ve společnosti - zaujme stanovisko k práci médií vzhledem k církvím - formuluje kýženou etiku médií a porovná ji se skutečností - jmenuje příklady porušení novinářské etiky - navrhne manuál pro „zdravé“ užívání médií	Média: funkce, úloha, vliv, etika.	4.	**MV** - Média a mediální produkce **MV**-Mediální produkty a jejich významy **MV** - Uživatelé **MV** - Účinky mediální produkce a vliv médií
Věřící v dnešním světě	- jmenuje otázky, problémy, oblasti, kde se člověk vyznávající křesťanské hodnoty či žije podle zásad jiného náboženství, dostává do konfliktu s okolím - zaujme stanovisko	Stav společnosti, změna paradigmatu hodnot.	5.	**OSV** – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Náboženství**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-diskutuje a navrhne řešení.			
Křesťanství v životní praxi	-vyjmenuje základy křesťanské etiky a najde jejich odraz v současnosti – v kultuře, politice, umění … - reflektuje obtíže a doporučí další směr v dialogu náboženství s kulturou.	Žitá křesťanská etika, osobnosti, příklady.	5.	**OSV** - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Dialog vědy a náboženství	seznámí se se základními vědeckými teoriemi, které se vůči náboženství vymezují - zaujme stanovisko a vysvětlí je	Vědecké teorie: velký třesk, kreacionismus, inteligentní design, evoluční teorie, antropický princip, Stvoření světa - biblické základy.	5.	Biologie
Křesťanská sociální etika	-seznámí se se zásadami křesťanské soc. etiky formulovanými v encyklikách k danému tématu - posoudí jejich účinnost a najde jejich odraz v praxi -navrhne další možné pole aplikace a způsob realizace	Křesť. soc. etika – vývoj, encykliky.	5.	**MKV** - Základní problémy sociokultrurních rozdílů
Aktuální otázky	-formuluje otázky, které jsou pro něj aktuální -hledá odpovědi, diskutuje, zaujímá stanovisko a reflektuje své postoje i postoje spolužáků.	Aktuální otázky	5.	**OSV** – Morálka všedního dne

7.4.3. Etika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Etika se vyučuje jednu hodinu týdně po dobu pěti let šestiletého gymnázia. Využívá možnost sloučit dva poslední ročníky nižšího gymnázia a první tři ročníky vyššího gymnázia tak, aby bylo dosaženo návaznosti učiva, případně určitého cyklického prohloubení vyučovaného tématu a tím i autoevaluačních technik osobnostního růstu žáka.Etika je předmět volitelný mezi náboženstvím a etikou, svou povahou předmět integrovaný a přispívá tak ke komplexnímu pojetí vzdělání. Vzhledem k mravnímu zaměření vyučovacího předmětu a jeho výrazné formativní funkci budou ve výuce průběžně zařazovány vhodné okruhy všech průřezových témat (viz následující rozpracování učiva). V oblasti metod a forem práce se učitelé etiky zaměřují na aktivizující a tvořivé prvky (heuristický rozhovor, práce ve skupinách, exkurze, diskuse, referáty, soutěže, písemná zamyšlení, ankety). Žáci budou vedeni tak, aby na konci dosaženého vzdělání byli schopni posoudit svůj dosavadní růst, měli by chápat význam sebevýchovy a sebehodnocení a měli by mít vytyčené další životní cíle. V etice pak dochází k propojení některých témat z oboru český jazyk, dějepis, psychologie apod., v nichž je však vystižen především mravní aspekt. Etika se tak stává předmětem, který výrazně posiluje nadpředmětový přístup ke vzdělání a zaručuje směřování k rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- rozvíjíme pozitivní vztah ke studiu, učíme žáky chápat vzdělání jako významnou životní jistotu
- rozvíjíme techniku duševní práce, společně se žáky diskutujeme o významu sebehodnocení a náročnosti k vlastní osobě

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky každoročně do přípravy soutěžních projektů Katechetického střediska v ČB
- diskutujeme o aktuálních problémech současného světa a vedeme žáky k obhajování vlastních názorů na terorismus, xenofobii, rasismus aj.
- vedeme je k pochopení významu vnitřního řádu školy, k oceněné kázně a disciplíny
- vedeme je ke smyslu pro pořádek

Kompetence komunikativní

- pracujeme s doporučenou literaturou s etickým zaměřením
- vedeme žáky k samostatnému zpracovávání referátů a jejich následnému kultivovanému přednesu před celou skupinou žáků
- učíme je diskutovat, přesně argumentovat, obhajovat polemické názory, vyměňovat si zkušenosti v diskusích o zájmové činnosti apod. a nebát se přednést podnětné návrhy svým učitelům

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k zájmu o charitativní činnost
- učíme je zpracovávat nejrůznější ankety o významu dobročinných či kulturních akcí
- vedeme je k ohleduplnosti a schopnosti pomáhat postiženým spolužákům

Kompetence občanské

- učíme žáky rozlišovat dobro a zlo
- vedeme je k ochraně vlastní bezpečnosti a zdraví a k úctě k Listině práv a svobod (k respektu vůči zákonu a právní ochraně občana demokratické společnosti, k uvědomění si práva na lidskou důstojnost a vědomí si svobody náboženského vyznání)
- využíváme ukázek z krásné literatury s morálním zaměřením a rozvíjíme současně kulturu vyjadřování a respekt k tisícileté kulturní historii našeho národa

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- pomocí projektového vyučování rozvíjíme tvořivost a samostatné myšlení žáků
- učíme je nepřijímat hotové poznatky, ale vše naučené podrobovat kritickému pohledu
- vychováváme je k úctě k rodičům a jejich práci, hledání pozitivních vzorů, odmítání vandalismu a plýtvání hodnotami

Kompetence k podnikavosti (3. až 5. ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Mezilidské vztahy	Žák: - sestaví vhodné otázky na besedu o významu dobročinné činnosti - napíše zamyšlení na téma Co by se stalo, kdybych ztratil zdraví -připraví referát pro třídu (Charta 77) - u příležitosti besedy o četbě vybere a charakterizuje literární ukázku porušování práva na život a lidskou důstojnost -napíše charakteristiku třídu -připraví anketu o vzájemných vztazích ve skupinách zájmové činnosti	charita, postižení občané mezi námi, názorová tolerance, lidská práva	1.	**OSV –** Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Psychologie Český jazyk a literatura – výchova kultivovaného čtenáře, procvičování mluvního projevu před třídou
Sebekoncepce a sebehodnocení	-napíše charakteristiku na téma Nejpozoruhodnější člověk, kterého znám, Můj životní vzor -kriticky posoudí úroveň současných filmových, literární, příp. televizních hrdinů	vhodné životní vzory, současná filmová a televizní produkce	1.	**MKV** – Lidské vztahy Psychologie Český jazyk - rozvoj stylistických dovedností, jasné formulování myšlenek a názorů
Lidské vztahy	-připraví referáty z doporučené literatury (např. Eliška Horelová – Kluci ze zabraného, Nemožná holka, Léto jako když vyšije, Štěstí má jméno Jonáš apod.) -jasně formuluje svůj názor v následující besedě	kamarádství, solidarita, pomoc v nouzi	1.	**MKV** – Lidské vztahy výchova ke schopnosti vést dialog Literární výchova Dějepis
Volní procesy	-vymezí překážky, které dosud překonal - napíše zamyšlení na téma Význam vůle při dosahování životních cílů	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně pro sebevýchovu a sebeovládání	2.	**OSV –** Morální rozvoj-Hodnoty,postoje,praktická etika Psychologie Český jazyk - rozvoj komunikativních dovedností, pozitivní vztah k sobě samému
Hodnotový systém	-popíše jak se chovat ve stresové situaci -pojmenuje typické konfliktní situace svého věku -v řízené diskusi rozebere příklady řešení	hodnotové postoje, vlastnosti charakteru (spolehlivost, odpovědnost, respektování názorů druhých, konfliktní situace a	2.	Psychologie Literární výchova dovednosti hovořit před třídou,

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	konfliktních situací -na příkladu vysvětlí asertivní jednání - přesně formuluje odmítnutí nabízené drogy - napíše zamyšlení na téma Právo na svou identitu -vypracuje (ve skupinách) anketu o hodnotové orientaci současných lidí - připraví referát o literárním hrdinovi výrazně kladném či záporném - přečte skupině žáků literární ukázky dokumentující charakterové vlastnosti jednajících postav - porovná filmové hrdiny se skutečnými lidmi	jejich řešení, asertivita		jasně argumentovat, schopnost obhájit své názory
Lidské vztahy	-pokusí se napsat povídku s dobrým koncem z dějiště katastrofy (zemětřesení, záplavy, tsunami, tornáda) -jasně formuluje shody a rozdíly velkých světových náboženství - vysvětlí zvolené podobenství z NZ	lidská solidarita, tolerance, svoboda náboženského vyznání	2.	**MKV**- Lidské vztahy -výchova k názorové toleranci, k formování svého názoru a svých postojů Dějepis Literární výchova Výuka bude doplňována pravidelnými exkurzemi do výstav. síní v Č. Budějovicích – osvědčila se dlouholetá spolupráce s výstavními prostory v muzeu, vědecké knihovně, na radnici, v suterénu divadla – vhodná jsou aktuální témata ; různá výročí, umělecké výstavy, ekologická tématika či otázky globalizace; podle možností zakoupení divadelního představení pro školy

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Sebehodnocení	Žák: -vypracuje charakteristiku člověka, který a) potřebuje radu psychologa b) měl by navštívit psychiatra - vypracuje zamyšlení na téma Moje nejtěžší životní situace	Psychologie v každodenním životě	3.	**OSV** – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Psychologie Český jazyk
Duševní hygiena	-vypracuje ideální rozvržení pracovního dne žáka a porovná : a) se svými možnostmi b) s ostatními spolužáky	Psychologie v každodenním životě	3.	Psychologie
Sebevzdělání	-v řízené diskusi zhodnotí a pojmenuje svůj přechod z nižšího na vyšší gymnázium -rozpracuje rozvrh své přípravy na vyučování a porovná s předchozím studiem -přesně vymezí, co všechno se naučil během dosavadního studia a uvede další životní plány	Psychologie v každodenním životě	3.	Psychologie
Sebevýchova a sebepoznání	-napíše zamyšlení o typu své osobnosti (introvert – extrovert) -vypracuje psychologický test (dotazník) pro spolužáky na téma Pokuste se vymezit typ své osobnosti (sangvinik, cholerik, melancholik, flegmatik) -sestylizuje epický příběh v němž vítězí dobrý člověk nad zlem -zapíše do čtenářského deníku interpretaci uměleckého díla o síle lidského charakteru (například Hemingwey) či chybném mravním jednání (například V. Stýblová)	Psychologie v každodenním životě	3.	**OSV** – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Literární výchova (podle možností zhlédnutí vhodného filmu a následná diskuse)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Ontogenetický vývoj člověka	-připraví diskusi se spolužáky na téma Můj mladší (starší) sourozenec -sestylizuje jednoduché vyprávění Nejstarší vzpomínka mého života -napíše úvahu Kdy je člověk dospělý	Psychologie v každodenním životě	3.	Biologie Český jazyk - rozvoj stylistických schopností ZSV Psychologie
Partnerství	- vybere nejzajímavější kapitolu z knihy Sám sobě psychologem a připraví z ní referát pro třídu -zapíše do čtenářského deníku vlastní interpretaci vybraného díla s milostnou tématikou a vypracuje diskusní příspěvek pro třídu -napíše zamyšlení s tématikou zaměřenou na případné nároky na svého budoucího partnera -připraví anketu pro spolužáky zaměřenou na sebepoznání a sebehodnocení -připraví referát pro třídu z knihy Dospělým vstup zakázán a Sedmero zastavení u klíčové dírky – obě porovná -vypracuje seznam negativních aktivit či vlastností nevhodných pro partnerství	Člověk ve společnosti	3.	ZSV -v etice sledujeme spíš mravní rozměr tématu -rozvoj vlastního názoru -literární vzor – návaznost na literární výchovu Biologie-zdravé partnerství
Pedagogické aspekty výchovy k rodičovství	-připraví diskusi se spolužáky na téma Kdo má na dítě největší vliv -porovná působení školy, rodiny spolužáků -napíše zamyšlení na téma Co budu vyprávět o svém mládí a školních letech svým dětem a vnukům (popřípadě úvaha Je mládež čím dál tím horší ?)	Člověk ve společnosti	3.	Český jazyk - rozvoj schopností jasně formulovat svůj názor
Reakce na akutní stresovou životní situaci	-vypracuje scénář, jak se vyrovnat s těžkou životní situací, porovná s příslušnou kapitolou knihy Sám sobě psychologem -napíše seznam svých kladných a záporných	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	3.	Dějepis-zhlédnutí filmu s válečnou tématikou -porovnání dnešní doby s dobou minulou

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	návyků a vypracuje plán jejich regulace			
Média a jazyková kultura	výstup žáka - na základě týdenního sledování televize, rozhlasu či libovolného denního tisku vypíše do sešitu jazykové chyby či nedostatky hlasatelů (i v oblasti výslovnosti)	Účinky mediální produkce a vliv médií	4.	**MV** – Média a mediální produkce Český jazyk (případně sledovat se žáky nahrávku televizního zpravodajství s následným rozborem jazykové kultury)
Životní vzor	- napíše charakteristiku Nejlepší člověk mého života	Seberegulace	4.	**OSV –** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Péče o sebe sama	-vypracuje scénář asertivního chování směřujícího k odmítnutí nabízené potraviny (alkohol,) cigarety či jiné návykové látky	Seberegulace	4.	**OSV –** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Biologie
Komunikace a dorozumívání	- vypracuje dotazy do panelové diskuse na jakékoliv aktuální téma (státní maturita, poplatky ve zdravotnictví a podobně)	Sociální komunikace	4.	**OSV** – Sociální komunikace
Hodnotová orientace	-vypracuje dotazník o nejdůležitějších životních hodnotách : a) pro spolužáky b) pro veřejnost	Morálka všedního dne	4.	**OSV –** Morálka všedního dne ZSV a TV (vycházka do města – dotazník občanům)
Dilemata současné doby	-napíše úvahu o největších hrozbách současného světa -vypracuje plán charitativní činnosti na téma Kde jsou nejvíc potřeba peníze	Morálka všedního dne	4.	**OSV –** Morálka všedního dne Český jazyk
Sociální role	-pojmenuje jednotlivé sociální role, které se dotýkají jeho života -sepíše seznam povinností z nich vyplývajících -vymezí také svá práva (role dítěte, žáka,občana)	Společenská podstata člověka	4.	ZSV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-vysvětlí pojem Charta 77 -vypracuje referát z díla autora, který nesměl v minulém režimu publikovat -napíše zamyšlení na téma Co vím o roce 1968 z vyprávění pamětníků	Lidská práva		Dějepis
Ohrožení zdraví člověka	-žáci vypracují seznam závadných potravin -sestaví vhodný jídelníček pro adolescentní mládež -vypracuje děkovný dopis (případně stížnost) vedoucí školní jídelny – svůj postoj zdůvodní	Člověk a životní prostředí	4.	**EV** – Životní prostředí regionu a České republiky Biologie Český jazyk – rozvoj stylistických schopností
Vodní zdroje a budoucnost	-zapíše do sešitu týdenní spotřebu vody ve vlastní domácnosti -přesně formuluje do sešitu zásady hospodaření s pitnou vodou -pokusí se napsat sci-fi povídku s názvem Došla nám voda	Člověk a životní prostředí	4.	**EV** – Člověk a životní prostředí Český jazyk – rozvoj stylistických schopností Biologie (voda podmínka života)
Reklama	-připraví vtipnou reklamu na oblíbené zboží a seznámí s ní třídu -napíše esej s názvem Reklama v našem životě	Mediální produkce	4.	**MV** – Média a mediální produkce Český jazyk – umění hovořit před třídou
Místo médií v režimu dne	-vypracuje dotazník pro veřejnost mapující časové zařazení médií v režimu dne -zhodnotí výsledky vítězné ankety získané v ulicích města -vypracuje kritiku televizní produkce pro děti – míra násilí	Uživatelé	4.	**MV –**Uživatelé **OSV –** Spolupráce a soutěž Soutěž o nejlepší anketu ve třídě Využití internetu a televizních reklam k jejich rozboru Český jazyk, ZSV a TV (procházka po městě)
Cestování jako dovršení vzdělání	-připraví referát o životě J. A. Komenského (Anděl míru, Světlo v temnotách) -názor J. A. Komenského porovná s vlastní	Proces globalizace	5.	**VMEGS** – Globalizační a rozvojové procesy ZSV (pedagogika)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Etika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	zkušeností v řízené diskusi ve třídě -připraví podle možnosti příspěvek o kultuře země, které navštívil -porovná s životním stylem Čechů -připraví program týdenního pobytu v Čechách pro žáky partnerské zahraniční školy			Geografie
Jak máme žít	-napíše zamyšlení V čem vidím smysl svého života -zapíše do čtenářského deníku vlastní interpretaci knihy řešící filosofické otázky (Malý princ) -pokusí se o rozbor filmového či divadelního představení s filosofickou hloubkou (Čechov Višňový sad apod.)	Filosofické otázky	5.	Český jazyk ZSV
Výchova k názorové toleranci	- vypracuje charakteristiku hlavní postavy románu Quo vadis, případně novely Barabáš či knihy Jeho království a vysvětlí její názorový vývoj	Křesťanství - náboženství i filosofie	5.	Literární výchova Dějepis Religionistika
Mravní aspekty některých filmových děl	- provede rozbor doporučeného filmu (Spalovač mrtvol, Je třeba zabít Sekala, Želary, Musíme si pomáhat) a pojmenuje etické pojmy v něm vyjádřené (dobro, zlo, svědomí, morálka …)	Etické pojmy	5.	**VMEGS –** Žijeme v Evropě Literární výchova
Příčiny a důsledky ateismu	- žáci uspořádají ve třídě soutěž o nejlepší anketu mapující názorovou rozmanitost současné společnosti	Klíčové etapy a směry filosofického myšlení	5.	**OSV –** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Religionistika
Víra v lidském životě	- napíše zamyšlení na téma V co věřím	Víra	5.	- nejlepší práce bude publikována ve školní ročence

7.4.4. Základy společenských věd

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Základy společenských věd se vyučují jednu hodinu týdně v prvním až třetím ročníku a dvě hodiny týdně ve čtvrtém až šestém ročníku šestiletého studijního programu gymnázia. V prvních dvou ročnících je v tomto předmětu integrovaný obor Výchova ke zdraví, v následujících čtyřech ročnících pak obor Člověk a svět práce. Obsah obou cyklů vychází z rámcových vzdělávacích programů, v případě druhého cyklu pak i zapracovává Katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky – vyšší úroveň obtížnosti. Předmět se vyučuje v kmenových učebnách, třídy se nedělí. Obor pojednává člověka od individuálních kvalit jeho zdravě se utvářející osobnosti – jejího morálně-volního vývoje, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeorganizování, zdravého a bezpečného životního stylu, včetně prevence vzniku patologických jevů; přes jeho odpovědné a aktivní zapojení do vztahů sociálních, ať už užších – rodina, vrstevníci, přátelé, partneři (i s ohledem na založení budoucí rodiny), či širších – sociální skupina, menšiny, společnost; občanských – možnosti jeho participace v politickém životě, porozumění fungování politického systému demokratické společnosti a jejích institucí, přijetí povinností občansko-právních a jeho schopnost aplikovat své právní vědomí v každodenním životě; ekonomických – jeho zodpovědné nakládání s finančními prostředky, vlastnictvím a majetkem, porozumění základním principům fungování ekonomiky a zásadám ekonomického života na mikroekonomické (domácnosti, firmy) i makroekonomické (národní hospodářství, mezinárodní obchod) úrovni, schopnost obstát na trhu práce, rozvíjet svůj sociální kapitál a pochopit práci jako možnost své seberealizace; až po začlenění do vztahů environmentálních a globálních – pochopení a přijetí odpovědné role člověka jako součásti těchto širších vazeb. Naším cílem je ukázat člověka jako integrálních součást celé rozsáhlé sítě vztahů, včetně té nejobecnější duchovně-historické, která završuje vzdělání v podobě filosofie, religionistiky a etiky. Právě hlubší pochopení a přijetí celého duchovního rozměru spojeného s člověkem a jeho lidstvím je důležitou podmínkou jeho přerodu z dospívající osobnosti v dospělého občana zodpovědného vůči sobě samému, ostatním lidem i prostředí. Důraz klademe na to, aby toto poznání nezůstávalo jen v rovině teoretické, ale aby se žák naučil získané vědomosti a dovednosti aplikovat a využívat v praxi.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- využíváme různé zdroje informací v tištěné i elektronické podobě: ve výuce pracují žáci s materiály v tištěné (učebnice, rozšiřující výukové materiály), ale čím dál více i v elektronické (přednášky v elektronické podobě s odkazy a úkoly, filmové dokumenty) podobě; při projektech jsou žáci vedeni k samostatnému sběru informací, jejich třídění i kritickému posuzování
- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování: žáci se účastní exkurzí a workshopů (např. k problematice lidských práv), jsou zapojeni do řady projektů v oblasti mediální, lidsko-právní dobrovolnické
- učíme v souvislostech: žáci se díky interdisciplinárnímu přístupu ke vzdělávání přesvědčí o tom, že veškeré jejich projevy zasahují do širokých sociálních i environmentálních a globálních vztahů a že jsou součástí velmi mnohovrstevné reality, kde jsou jednotlivé jevy mnohdy kauzálně propojeny
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: dbáme na praktickou využitelnost získaných vědomostí a dovedností a tím motivujeme žáky k většímu zájmu, který by měl vyústit až v jejich životní a celoživotní orientaci

- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky práce a využíváme i jejich sebehodnocení a hodnocení mezi žáky navzájem: vedeme žáky k rozvinutí objektivní, přiměřené a emocionálně vyvážené kritičnosti a sebekritičnosti, posilujeme jejich důvěru ve vlastní schopnosti a rozvíjíme vztahy konkurence i kooperace podle zásad zdravého sebeprosazování

Kompetence k řešení problémů

- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit, příp. problémům předcházet: v rámci zážitkové pedagogiky učíme žáky prožívat a řešit konfliktní situace, příp. jim i předcházet
- zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých vědních oborů: při projektech využívají žáci vědomosti a dovednosti z řady jiných oborů, např. biologie v psychologii, dějepisu v politologii či ekonomii apod.
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy: žáci zpracovávají projekt zaměřený na řešení vybraného problému v místě svého bydliště
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: dbáme na posilování tvůrčího a logického myšlení při pojmenovávání problémů, jejich sdělování, vyvozování soudů, stanovisek, návrhů řešení a jejich obhajování v diskusi
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů: především při práci na projektech
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci: dbáme na výcvik základních kompetencí, dovedností a pravidel pro vedení dialogu a debaty; v hodinách věnujeme dostatečný prostor pro jejich sebevyjádření
- řešíme kázeňské přestupky a porušování školního řádu: především jako prevence vzniku patologických jevů
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami: žáci se dozvídají o závažných problémech, se kterými mohou ve svém životě a především v době svého dospívání, kdy jsou vystaveni zvýšenému ohrožení, setkat, a o potřebě nezůstat na řešení vzniklých problémům sám, ale vyhledat odbornou pomoc

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu a písemnému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záměru i tomu odpovídajícím normám
- realizujeme skupinové vyučování
- realizujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi
- organizujeme besedy s odborníky: žáci jsou zapojeni do projektů organizace Člověk v tísni Jeden svět a Příběhy na školách v rámci nichž se setkávají s odborníky na řadu oblastí, účastní se řady besed (např. státní správa a samospráva, Evropská unie, prevence apod.)
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování: v rámci skupinové výuky plní žáci řadu úkolů
- realizujeme projektové vyučování: žáci realizují řadu projektů školních, jsou zapojeni i do projektů různých občanských sdružení (např. Člověk v tísni, Amnesty International, Berkat, charitativní organizace)

- zapojujeme žáky aktivně do činnosti školy: žáci se zapojují se do prospěšných aktivit pro školu i ostatní žáky, tvoří studentské noviny, organizují školní filmový klub či akademii

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností žáci se tak připravují na budoucí život
- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví: žáci získají povědomí o osobnostech, a to i regionálních, o významných českých objevech výrobcích, kulturních a přírodních památkách, zásadních meznících našich dějin
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích: nácvik zvládání a pomoci v situací přímo či nepřímo ohrožující zdraví či životy lidí (poskytnutí první pomoci, chování při nehodě, živelní katastrofě či jiném nebezpečí)
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech: žáci se učí odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí, seznamují se s globálními problémy spojenými s lidskou činností a navrhují, příp. na místní úrovni i prosazují řešení
- seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- realizujeme projektové vyučování
- realizujeme skupinové vyučování
- seznamujeme žáky s ochranou zdraví: dbáme na prevenci vzniku patologických jevů, ochranu zdraví ve všech oblastech
- vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- vedeme žáky k sebehodnocení činností, které vykonávají: žáci hodnotí průběh i výsledky své činnosti
- učíme je plánovat a řídit jejich činnost: především při přípravě na maturitní zkoušky je potřeba, aby žák uměl správně rozvrhnout učivo, odlišit významné od méně významného a správně naplánovat učební činnost jednak z hlediska efektivity a jednak dodržením psychohygienických zásad
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělání a k výběru budoucího zaměstnání: žák se učí vnímat vzdělání jako hodnotu, nacházet v něm oblasti, které ho zajímají, ty pak prohlubovat a rozvíjet do té míry, aby v budoucnu právě v této oblasti mohl nalézt buď svůj celoživotní zájem nebo i profesní uplatnění
- volbou volitelných předmětů rozvíjíme osobní a odborný potenciál žáků: žáci mají možnost rozvíjet poznání společenské problematiky i ve výběrovém semináři, který je zaměřen nejen na zvládnutí maturitních zkoušek, ale orientuje je i k vysokoškolskému studiu
- informujeme žáky o vzdělávacích a pracovních příležitostech, a to i v zahraničí: žáci získávají informace o možnostech svého dalšího studia na českých školách, způsobech využití evropských vzdělávacích programů i pracovních příležitostech v řadě oborů lidské činnosti na českém, ale i evropském trhu práce

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Člověk jako jedinec	- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**Podobnost a odlišnost lidí**	**1.**	
		Vnitřní svět člověka	**1.**	
		Osobní rozvoj	**1.**	PT OSV/Osobnostní rozvoj – Hodnoty, postoje,...
Osobnostní a sociální rozvoj	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	**Sebepoznání a sebepojetí**	**1.**	**Výchova ke zdraví**
		Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování	**1.**	**Výchova ke zdraví**
		Psychohygiena	**1.**	**Výchova ke zdraví**
Člověk ve společnosti	-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	**Vztahy mezi lidmi**	**1.**	Etika/náboženství; PT OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Stát a právo	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**Právní základy státu**	**1.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Lidská práva	**1.**	Etika/náboženství
Mezinárodní vztahy, globální svět	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	**Evropská integrace**	**1.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svě nás zajímá
		Mezinárodní spolupráce	**1.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svě nás zajímá
		Globalizace	**1.**	Zeměpis, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Stát a právo	- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak	**Státní správa a samospráva**	**2.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Prinicpy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Principy demokracie	**2.**	PT VDO – Formy participace občanů v politickém životě, Prinicpy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**Právní řád ČR**	**2.**	
		Protiprávní jednání	**2.**	
		Právo v každodenním životě	**2.**	
Stát a hospodářství	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	**Peníze**	**2.**	
		Výroba, obchod, služby	**2.**	
		Principy tržního hospodářství	**2.**	PT MK – Principy sociálního smíru a solidarity
Člověk jako jedinec	Žák: - uvede hlavní charakteristiky psychologie jako vědní disciplíny - uvědomuje si význam psychologie pro každodenní	**Psychologie jako věda** - psychologie jako vědní disciplína -základní psychologické školy	**3.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	život člověka - rozliší hlavní psychologické přístupy k psychice a k osobnosti ve 20. století a v současnosti - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - posoudí význam celoživotního učení a sebevýchovy; porozumí významu učení pro život; charakterizuje jednotlivé druhy lidského učení a efektivní učení - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života; vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady - uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	**Podstata lidské psychiky** - vědomí - psychické jevy (procesy, stavy, vlastnosti)	**3.**	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		Osobnost člověka - charakteristika osobnosti, její typologie - vývoj a formování osobnosti v etapách lidského života - význam celoživotního učení a sebevýchovy	**3.**	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne
		Psychologie v každodenním životě - rozhodování o životních otázkách - zásady duševní hygieny - náročné životní situace - systém psychologického poradenství	**3.**	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne
Člověk ve společnosti	- uvědomuje si možné chyby v sociální percepci a vědomě se jim vyhýbá - chápe význam sociálního učení a učení se sociálním rolím jako nezbytný předpoklad pro správné začlenění člověka do společnosti - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem - uvědomuje si rozhodující podíl základních	**Společenská podstata člověka** - význam začlenění jedince do sociálních vazeb - proces socializace - mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích	**3.**	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne MV – Účinky mediální produkce a vliv médií
		Sociální fenomény a procesy - sociální útvary, společenské instituce - sociální nerovnost, sociální mobilita - jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) - sociální deviace a patologické projevy	**3.**	OSV - Morálka všedního dne

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	socializačních činitelů, především rodiny, pro správné fungování celé společnosti - dokáže posoudit klady i zápory působení mediálních obsahů na socializaci jedince - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - zhodnotí problém sociální nerovnosti - uvede hlavní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny - uvědomuje si význam sociologie pro každodenní život člověka - respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - rozliší společenské instituce a organizace, skupiny a agregátní celky - určí zvláštnosti malých sociálních skupin - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	**Sociologie jako věda** - psychologie jako vědní disciplína	**4.**	
		Sociální struktura společnosti - rodina, práce, masmédia, životní prostředí - sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	**4.**	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne MV - Účinky mediální produkce a vliv médií
Občan ve státě	- uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny - rozumí základním politologickým termínům - objasní pojem politika a vysvětlí obsah politické činnosti - charakterizuje demokratickou politickou kulturu - vymezí pojem stát a objasní jeho charakteristické náležitosti - objasní podstatu státu jako mocenské organizace společnosti	**Politologie a politika** - politologie jako vědní disciplína - politika jako oblast politické praxe	**4.**	Občanská společnost
		Stát - znaky a funkce, formy státu - (demokratický) právní stát - Ústava ČR – přehled základních ustanovení	**4.**	MV - Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality Občan, občanská společnost a stát

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- demonstruje na konkrétních příkladech vztah mezi občanem a státem, vysvětlí principy demokratického právního státu - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR - uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, jehož výsledkem je právní předpis - demonstruje na konkrétních příkladech význam samosprávy pro občana - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady - na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky - obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje	**Demokracie** - základní principy reálné demokracie - formy demokracie - občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce - politické subjekty, politický život ve státě - volby, volební systémy - úřady	**4.**	Dějepis Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
		Lidská práva - zakotvení lidských práv v dokumentech - porušování a ochrana lidských práv	**4.**	MV - Základní problémy sociokulturních rozdílů; Psychosociální aspekty interkulturality
		Politické ideologie - znaky a funkce ideologií - přehled vybraných ideologií	**4.**	Projekt: politický program Formy participace občanů v politickém životě

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	proti jejich porušování - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií a uvede příklady politického extremismu			
Občan a právo	- objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní	**Právo a spravedlnost** - smysl a účel práva - morálka a právo	**4.**	OSV - Morálka všedního dne
		Právo v každodenním životě - právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům - právní řád ČR - systém právních odvětví, druhy právních norem - smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) - práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny)	**4.**	Člověk a svět práce
		Orgány právní ochrany - funkce a úkoly orgánů právní ochrany - účel a průběh občanského soudního řízení - orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly	**4.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	povinnosti - ve svém jednání respektuje platné právní normy - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet	- systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden		
Mezinárodní vztahy, globální svět	- objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti - posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství - zhodnotí význam zapojení ČR v mezinárodních organizacích - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky - identifikuje zásady trvale udržitelného rozvoje v běžném životě – uvede, jak konkrétně naplňovat tyto cíle ve světě i v ČR	**Evropská integrace** - podstata a význam evropské integrace - Evropská unie – význam - proces integrace - orgány EU - jednotná evropská měna	**5.**	VMEGS - Žijeme v Evropě EV - Životní prostředí regionu a České republiky Člověk a svět práce Dějepis Geografie
		Mezinárodní spolupráce - důvody, význam a výhody mezinárodní spolupráce - významné mezinárodní vládní i nevládní organizace a společenství - RE, NATO, OSN: jejich účel a náplň činnosti	**5.**	VMEGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
		Proces globalizace - příčiny, projevy, důsledky globalizace - globální problémy	**5.**	VMEGS - Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky OSV – morálka všedního dne
Člověk a svět práce	- uvede hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny - rozliší členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii	**Ekonomie a ekonomika** - ekonomie jako vědní disciplína - ekonomika (hospodářství a hospodaření)	**5.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- charakterizuje úlohu trhu v ekonomice i společnosti - vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky - identifikuje roli marketingu pro úspěch zboží na trhu - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu - přiblíží jednotlivé právní formy podnikání; rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz a objasní jejich funkci - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku - uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a	**Tržní ekonomika** - základní ekonomické pojmy: typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky - ekonomické subjekty: právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání - marketing: marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	**5.**	
		Trh práce a profesní volba - profesní volba: hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení, pracovní úspěšnost a kariérní růst - mezinárodní trh práce: nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání	**5.**	Český jazyk a literatura
		Finance - peníze: funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza - hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele - finanční produkty: způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby	**5.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby, zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank; odliší na příkladech funkci centrální banky a obchodních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku; přijímá zásady bezpečnosti - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů na změny v životní úrovni občanů	investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění - bankovní soustava: ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovnictví		
		Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - fiskální politika: státní rozpočet, daňová soustava - monetární politika ČNB: inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP - sociální politika: důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	**5.**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost		**Předmět: Základy společenských věd**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- vysvětlí podstatu inflace (příp.i deflace) a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace (ale i deflace) bránit - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií			
Úvod do filosofie a religionistiky	- identifikuje na konkrétních příkladech „mezních situací“ zrod filozofického tázání - rozpozná odlišnosti základních historických podob nahlížení světa člověkem: mýtus, náboženství, umění, filozofie - charakterizuje vzájemný vztah filozofie a speciálních věd - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení - objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	**Podstata filosofie** - filosofie jako vědní disciplína - základní filozofické otázky - vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění	**6.**	
		Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení	**6.**	Dějepis Český jazyk a literatura OSV - Morálka všedního dne

7.5. Člověk a příroda

7.5.1. Fyzika

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika se vyučuje v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně. V těchto nižších ročnících se fyzika vyučuje výhradně v českém jazyce. Naproti tomu ve 3. a 4. ročníku převládá výuka ve španělském jazyce (ve 3. ročníku 3 hodiny, z toho 2 ve španělském jazyce; ve 4. ročníku 2 hodiny, obě ve španělském jazyce). V posledních dvou ročnících se fyzika společně nevyučuje, ale žáci si mohou podle zájmu zvolit seminář z fyziky s časovou dotací 3 hodiny týdně (vyučováno v českém jazyce).

Předmět fyzika je vyučován až na výjimky v učebně fyziky. Základní formou výuky je výklad doprovázený pokusy, popř. promítáním videí, animací či apletů. Doplňkovými formami jsou pak skupinové vyučování, prezentační práce žáků, referáty a diskuse. Učivo může být též obohaceno exkurzemi.

Předmět fyzika je založen na zkoumání nejobecnějších vlastností, stavů a změn hmotných objektů. Cílem fyziky je nejen seznámit studenty se základními pojmy a zákony, ale také rozvíjet schopnost chápat souvislosti mezi jednotlivými zákonitostmi. Podstatné je rovněž uvědomit si význam fyziky pro rozvoj techniky.

Studenti by měli být schopni vysvětlit běžné jevy probíhající v přírodě z fyzikálního hlediska, rozebrat situaci, navrhnout řešení a zdůvodnit zvolený postup. Důležitá je diskuse dosaženého výsledku, zhodnocení jeho reálnosti. Podstatnou část při zkoumání problému tvoří také rozlišení fyzikálního modelu od reality.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání různých studijních materiálů mimo jiné z tisku, TV, internetu, k jejich třídění a kritickému zhodnocení
- spojujeme výuku s praxí a poukazujeme na praktické využití fyzikálních poznatků
- motivačními úlohami a demonstračními pokusy povzbuzujeme žáky ke studiu předmětu
- žáci dokáží propojit vědomosti z výuky s ostatními přírodními vědami

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dovednosti rozebrat fyzikální situaci a navrhnout postup řešení
- učíme je analyzovat fyzikální situaci a zdůvodnit zvolený postup a podporujeme v hledání různých způsobů řešení problémů a k diskusi o vhodnosti jednotlivých řešení
- učíme žáky interpretovat dosažený výsledek a v případě nereálného výsledku dokázat odhalit chybný postup

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasné a srozumitelné formulaci myšlenky a postupu v ústním i psaném projevu
- učíme je se logicky vyjadřovat vlastními slovy, formulovat otázky a názory
- využíváme ke komunikaci náčrtky, grafy a tabulky
- organizujeme besedy s odborníky

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme projektové a skupinové vyučování
- učíme žáky organizovat práci menší i větší skupiny, ale i podřídit se pravidlům práce ve skupině
- dodržujeme pravidla a zásady bezpečnosti práce
- vedeme žáky ke schopnosti vyslechnout a zhodnotit práci spolužáků a vyjádřit názor na jejich práci

Kompetence občanské

- vychováváme žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí
- učíme je zpracovávat referáty a projekty a současně je vedeme k důslednému plnění uložených úkolů

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- od žáků vyžadujeme dodržování stanoveného postupu při fyzikálním měření
- pomáháme jim zvládat používání fyzikálních pomůcek, správně naměřit požadované veličiny a zapsat je do přehledných tabulek
- vyžadujeme správnou interpretaci získaných výsledků
- učíme žáky zacházet opatrně a šetrně s fyzikálními pomůckami

Kompetence k podnikavosti (3. a 4. ročník)

- podporujeme vlastní samostatné projekty studentů
- vedeme žáky k základním dovednostem v laboratorní technice a využívání výpočetní techniky
- ukazujeme na spojitost výuky s praktickým uplatněním v životě
- pomáháme žákům s výběrem povolání a hledání vhodného uplatnění v budoucím životě

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
PRÁCE A ENERGIE	-ovládá a rozliší pojmy práce, energie a výkon a vztahy mezi nimi -vysvětlí rozdíl mezi polohovou a pohybovou energií a jejich vzájemnou přeměnu - ZZE	Práce a energie -práce -potenciální energie -pohybová energie -výkon -zákon zachování energie	1.	**EV**- Lidské aktivity a životní prostředí Matematika
TEPLO	-vysvětlí vztah mezi teplem a vnitřní energií -spočítá jednoduché příklady na energii a teplo	Teplo -vnitřní energie -tepelné záření	1.	Matematika Chemie
ELEKTRICKÝ PROUD	-vysvětlí vznik el. proudu, přenos el. náboje -vyjmenuje zástupce vodičů el. proudu a izolantů -s použitím Ohmova zákona o el. odporu spočítá závislost proudu na napětí	Elektrický proud -el. náboj -vodiče a izolanty -el. odpor	1.	Matematika Chemie
ZVUK	-vysvětlí vznik a fyzikální podstatu zvuku i jeho šíření -vysvětlí princip jednoduchých přístrojů, sloužících k šíření zvukového signálu -uvědomuje si negativní vliv hluku na zdraví člověka	Zvuk -vznik podstata a šíření zvuku -jednoduché přístroje pro šíření zvuku -ochrana před hlukem	1.	**EV** – Základní podmínky života Biologie Výchova ke zdraví
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	-popíše princip fungování elektromagnetu -uvědomuje si spjatost el. a magnet. pole -vysvětlí jev elektromagnetické indukce -pochopí praktické využití elektromagnetických jevů – např. elektromotory -vysvětlí vznik, popíše vlastnosti a využití elektromagnetického vlnění	Elektromagnetické jevy -elektromagnet -elektromagnetická indukce -elektromotor -elektromagnetické vlnění	2.	-Matematika -EV-Člověk a životní prostředí
POLOVODIČE	-popíše vedení el. proudu v polovodičích ve srovnání s kovy	Polovodiče -vedení el. proudu v polovodičích	2.	-IVT -EV-Člověk a životní

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-uvědomí si souvislost fungování řady elektronických přístrojů s fyzikálními principy -vysvětlí funkci polovodičových součástek: termistor, fotorezistor, dioda, tranzistor	-fotorezistor, termistor -dioda -tranzistor -digitální technika		prostředí
JADERNÁ ENERGIE	-vysvětlí pojem radioaktivita a druhy radioaktivity -ovládá vznik a využití jaderné energie, princip jaderné elektrárny a možná rizika s tím spojená	Jaderná energie -radioaktivita -jaderné elektrárny	2.	**EV**- Základní podmínky života Chemie Výchova ke zdraví
VESMÍR	-vyjmenuje planety naší sluneční soustavy, rozlišuje je podle velikostí a oběžných dob -uvědomuje si postavení Země ve vesmíru a sluneční soustavy	Vesmír -naše sluneční soustava -Země a Slunce	2.	Zeměpis
FYZIKÁLNÍ VELIČINY	-rozliší pojmy skalár a vektor -ovládá základní fyzikální veličiny a jednotky	Fyz. veličiny -soustava SI -skalár a vektor	3.	Matematika
KINEMATIKA HMOTNÉHO BODU	-rozliší rovn. a nerovn. pohyb, dráhu a trajektorii -spočítá příklady na rovn. a rovn. zrychlený pohyb -ovládá základní pojmy pohybu HB po kružnici	Kinematika HB -dráha, trajektorie -rovn. a nerovn. pohyb -perioda, frekvence a úhlové zrychlení	3.	Matematika
DYNAMIKA HB	-ovládá účinky síly a použití Newtonových zákonů -užívá pojmu těžiště a rovnováha tělesa -dokáže vysvětlit rozdíl mezi jednotlivými druhy sil -odlišuje pojem inerciální a neinerciální vztažná soustava	Dynamika HB -druhy sil -Newtonovy zákony -IVS,NVS	3.	Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
PRÁCE A ENERGIE	-vysvětlí pojmy kinetická a potenciální energie -ovládá použití zákona zachování energie -zvládá praktické použití výkonu a účinnosti	Práce a energie -kinetická a potenciální energie -ZZME, ZZE -výkon, účinnost	3.	**EV**-Člověk a životní prostředí Matematika
GRAVITAČNÍ POLE	-ovládá Newtonův gravitační zákon -rozlišuje pojmy tíhová a gravitační síla -zvládá jednoduché pohyby tělesa v tíhovém poli	Grav. pole -gravitační zákon -gravitační a tíhová síla -vodorovný, svislý a šikmý vrh	3.	Matematika
MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA	-odlišuje pojmy HB a TT -ovládá otáčivý účinek síly-moment síly	Mechanika TT -moment síly -těžiště TT -rovnováha TT	3.	Matematika
MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ	-dokáže vyjmenovat vlastnosti kapalin a plynů -ovládá pojem tlaku v tekutinách -spočítá jednoduché příklady na použití Archimédova a Pascalova zákona	Tekutiny -ideální plyn a kapalina -vztlaková síla -atmosférický tlak -proudění tekutin	4.	Matematika
VNITŘNÍ ENERGIE	-ovládá pojem vnitřní energie -řeší příklady na výpočet změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou	Vnitřní energie -čím je tvořena -změna vnitřní energie	4.	Matematika
STRUKTURA A VLASTNOSTI PLYNŮ	-rozumí stavové rovnici ideálního plynu a dokáže pomocí této rovnice vyřešit různé stavy plynů	Plyny -stavová rovnice -stavové veličiny -rychlost a volná dráha molekul	4.	Matematika
KRUHOVÝ DĚJ	-dokáže aplikovat druhý termodynamický zákon	Kruhový děj -druhý TD zákon	4.	**EV**-Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Fyzika**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-vysvětlí Carnotův cyklus	-využití Carnotova cyklu		
PEVNÉ LÁTKY	-rozumí rozdílu mezi krystalickými a amorfními látkami -popíše vlastnosti a strukturu krystalických látek a možné poruchy jejich struktury -rozumí problému deformace pevných látek po kvalitativní i kvantitativní stránce -vysvětlí pojmy délkové a objemové teplotní roztažnosti	Pevné látky -krystalické a amorfní látky -ideální a reálný krystal -deformace pevného tělesa (různé druhy deformací; mez pružnosti, mez pevnosti, součinitel bezpečnosti) -délková a objemová teplotní roztažnost	4.	Biologie (geologie) Chemie
KAPALINY	-vysvětlí pojem povrchová vrstva kapaliny a jevy s tím spojené -uvědomuje si dopad prostředků na snižování povrchového napětí kapalin na životní prostředí	Kapaliny -povrchové napětí -jevy na rozhraní kapalin	4.	**EV**-Člověk a životní prostředí Chemie
SKUPENSKÉ PŘEMĚNY	-ovládá skupenské přeměny-tání, tuhnutí, vypařování a var a chápe vztahy mezi nimi -dokáže vysvětlit fázový diagram -rozlišuje pojmy absolutní a relativní vlhkost vzduchu	Skupenské přeměny -tání, tuhnutí -vypařování, var -sublimace -fázový diagram -vlhkost vzduchu	4.	Geografie Biologie

7.5.2. Chemie

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie je vyučována v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně. Ve třetím až čtvrtém ročníku je časová dotace 2,5 hodin týdně, z toho 1 hodina připadá na výuku ve španělském jazyce. Předmět je vyučován v učebně chemie, v kmenových třídách jednotlivých ročníků a v chemické laboratoři. Základní formou výuky je výklad jednotně pro celou třídu. Do výuky jsou zařazeny demonstrační pokusy, modely, zpětný projektor – promítání různých animací. Důraz je kladen na pochopení probíraného učiva a jeho propojení s již probraným. Žáci jsou vedeni k tvoření předpokladů a vyvozování závěrů. Komunikace a spolupráce žáků je podporována skupinovým vyučováním, projekty, diskuzemi. V laboratoři je chemie vyučována prakticky. Žáci rozvíjí na základě teoretické přípravy (a tištěného návodu) své dovednosti. O vlastní práci vedou protokol, výsledek poté zhodnotí v závěru. Výuka je rozšířena exkurzemi, kde se studující seznamují s chemií ve skutečném životě. Předmět chemie je rozdělen na 4 základní disciplíny: Obecná chemie je založena na poznávání stavby a struktury látek, soustřeďuje se na chemické reakce a stechiometrické výpočty. Anorganická chemie shrnuje základní používané pojmy v chemii. Vychází ze systematického rozdělení prvků podle struktury elektronových obalů atomů. Popisuje konkrétní postupy výrob prvků či sloučenin, jejich využití průmyslem. Organická chemie zahrnuje složení a reakce uhlovodíků, jejich derivátů. Uvádí přehled základních přírodních surovin a prakticky důležitých syntetických látek. Biochemie pojednává o biologicky významných prvcích a sloučeninách a vysvětluje hlavní znaky metabolismu sacharidů, lipidů, bílkovin a nukleových kyselin.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání různých studijních materiálů z tisku, TV, internetu, k jejich třídění a kritickému zhodnocení
- spojujeme výuku s praxí a poukazujeme na praktické využití fyzikálních poznatků
- motivačními úlohami a demonstračními pokusy povzbuzujeme žáky ke studiu předmětu
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali propojit vědomosti z výuky s ostatními přírodními vědami

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a olympiádách
- vedeme žáky k dovednosti rozebrat problémovou úlohu a navrhnout postup řešení
- učíme je analyzovat modelovou situaci a zdůvodnit zvolený postup a podporujeme v hledání různých způsobů řešení problémů a k diskusi o vhodnosti jednotlivých řešení
- učíme žáky interpretovat dosažený výsledek a v případě nereálného výsledku dokázat odhalit chybný postup
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi, věcné argumentaci
- řešíme s žáky kázeňské přestupky a porušování školního řádu
- učíme žáky, aby se problému nebáli, ale řešili je

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasné a srozumitelné formulaci myšlenky a postupu v ústním i psaném projevu
- učíme je se logicky vyjadřovat vlastními slovy, formulovat otázky a názory
- využíváme ke komunikaci náčrtky, grafy a tabulky
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky projektové a skupinové vyučování
- učíme žáky organizovat práci menší i větší skupiny, ale i podřídit se pravidlům práce ve skupině
- dodržujeme pravidla a zásady bezpečnosti práce
- vedeme žáky ke schopnosti vyslechnout a zhodnotit práci spolužáků a vyjádřit názor na jejich práci
- působíme na žáky, aby se aktivně zapojovali do činnosti školy

Kompetence občanské

- vychováváme žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech
- učíme je zpracovávat referáty a projekty a současně je vedeme k důslednému plnění uložených úkolů

Kompetence k podnikavosti

- podporujeme vlastní samostatné projekty žáků
- vedeme žáky k základním dovednostem v laboratorní technice a využívání výpočetní techniky
- ukazujeme na spojitost výuky s praktickým uplatněním v životě
- podněcujeme vhodnou volbu volitelných předmětů, rozvíjíme osobní potenciál
- pomáháme žákům s výběrem povolání a hledání vhodného uplatnění v budoucím životě
- informujeme je o vzdělávacích a pracovních příležitostech

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Úvod do chemie	Žák: -rozliší fyzikální tělesa a látky,chemický a fyzikální děj -uvede příklady chemické výroby ve svém okolí (zhodnotí dopad na ŽP) -rozpozná skupenství látek a jejich změny -vyhledá v tabulkách teploty varu, tání, hustoty a orientuje se v jejich hodnotách -provede jednoduché výpočty hustoty látek	- Vymezení chemie - Látky a tělesa - Chemické děje - Chemická výroba - Vlastnosti látek	1.	Fyzika
Bezpečnost v laboratoři	-uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, ví, jak v případě nouze poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu -uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi -vysvětlí význam R-vět a S-vět	- Zásady bezpečné práce v laboratoři - První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	1.	Biologie
Směsi	-rozliší různorodé a stejnorodé směsi -rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady z běžného života -uvede plynné, kapalné a pevné stejnorodé směsi -použije pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok v souvislostech -aplikuje poznatky o vlivu teploty na rychlost rozpouštění -vypočítá složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku -sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci -popíše a vysvětlí princip destilace -vysvětlí princip usazování a krystalizace	- Různorodé, stejnorodé (roztoky) směsi - Složení roztoků - Hmotnostní zlomek, sytnost roztoku - Dělení složek směsí	1.	Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Voda, vzduch	-rozezná a uvede názvy vody v pevném, kapalném a plynném skupenství -zhodnotí význam vody pro život na Zemi -uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi -uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách a čistění v čistírnách odpad. vod -popíše složení vzduchu a kyslík charakterizuje jako nezbytnou složku pro dýchání živých organismů a hoření látek -vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů -popíše, co je teplotní inverze, smog a uvede příklady zdrojů -zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i domácnosti -navrhne, jak znečišťování omezovat	- Voda – destilovaná, pitná, odpadní - Výroba pitné vody, čistota vody - Kyselé deště - Vzduch – složení, vlastnosti - Čistota ovzduší, ozonová vrstva - Skleníkový efekt, dopad na ŽP	1.	Ekologie EV- Základní podmínky života EV - Lidské aktivity a životní prostředí Biologie Zeměpis Výchova ke zdraví
Složení hmoty	-uvede známé příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic -používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech -jednoduše popíše stavbu atomu a schematicky zapíše vznik kationu a anionu z neutrálních atomů	- Molekuly, atomy - Jádro – protony, neutrony - Obal – elektrony, valenční elektrony - Ionty	1.	Fyzika
Periodická tabulka	-rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi -používá značky a názvy chemických prvků skupiny A (všechny) a skupiny B: (Ag, Au, Cr, Cu, Fe, Hg, Mn, Pt, Zn) -vysvětlí, co udává protonové číslo -vyhledá v PTP názvy prvků k daným protonovým číslům a správně je napíše ke značce	- Skupiny a periody - Chemické prvky: vybrané názvy a značky prvků, protonové číslo - Kovy - Slitiny (bronz, mosaz, dural, ocel) - Polokovy - Nekovy	1.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	prvku -rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů -popíše kovový a nekovový charakter prvků			
Tvorba iontů a molekul, chemická vazba	-používá pojmy chemická látka, ch. prvek, ch. sloučenina a ch. vazba ve správných souvislostech -rozliší ch. značku a vzorec sloučeniny -odvodí složení látky podle vzorce ch. sloučeniny -odvodí, mezi kterými prvky vznikla ve sloučeninách chemická vazba -rozliší pomocí PTP vazbu iontovou a kovalentní v dvouatomových molekulách	- Vznik molekul - Vznik chemické vazby - Vazba kovalentní, iontová	1.	
Chemické reakce	-rozliší výchozí látky a produkty ch. reakce a určí je správně v konkrétních příkladech -uvede zákon zachování hmotnosti pro ch. reakce a využije ho při řešení úloh na výpočet hmotnosti -přečte zápis ch. rovnice s využitím ch. názvů látek	- Výchozí látky, produkty - Chemický děj - Zákon zachování hmotnosti, stechiometrické koeficienty - Zápis chemické rovnice, katalyzátor - Látkové množství, molární hmotnost, molární objem	1.	Fyzika
Názvosloví a vlastnosti vybraných anorganických sloučenin	-určí oxidační číslo prvků, atomů prvků ve sloučeninách oxidů, halogenidů, sulfidů -zapíše ze vzorců názvy a z názvů vzorce oxidů, halogenidů -porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	- Oxidační číslo - Halogenidy - Oxidy - Sulfidy	1.	Biologie
Kyseliny, zásady	-popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami	- Názvosloví kyselin - Kyseliny: chlorovodíková, sírová, dusičná - pH, indikátory pH	1.	Biologie Výchova ke zdraví Ekologie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-zapíše z názvů vzorce a ze vzorců názvy -rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -princip výroby kyselin (k. sírová) -vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na ŽP a uvede příklady opatření, jak jim lze předcházet -popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami -zapíše z názvů vzorce a ze vzorců názvy -posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na ŽP	- Vznik kyselých dešťů - Názvosloví hydroxidů - Hydroxidy: sodný, draselný, vápenatý		
Soli	-zapíše disociaci kyselin a hydroxidů ve vodném prostředí -zapíše neutralizaci známé kyseliny hydroxidem ch. rovnicí, pojmenuje produkty -zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy -zapíše z vybraných solí vzorce a ze vzorců názvy solí -uvede příklady využití solí v praxi, uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na ŽP -vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou -popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv	- Disociace ve vodném prostředí - Podstata neutralizace - Názvosloví solí - Hospodářsky významné látky	1.	Biologie Zeměpis
Poučení o chování v chemické laboratoři	-bezpečně pracuje v chemické laboratoři -poskytne první pomoc (viz výše) -rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady běžné manipulace s těmito látkami	první pomoc bezpečnost při experimentální činnosti zápis protokolu o praktické činnosti	2.	OSV- Osobnostní rozvoj- Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-bezpečně používá plynové kahany -uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, ví, jak poskytnout první pomoc při popálení -vypracuje pracovní protokol a zhodnotí výsledek své práce			
Stavba atomu	-popíše částice v jádře a jejich vlastnosti -charakterizuje izotop, nuklid, izobar, správně je zapíše -vysvětlí periodický zákon -uvede typy záření a popíše jejich vznik a vlastnosti -popíše vlastnosti elektronu a jeho výskyt v el. obalu -používá kvantová čísla (n, l, m, s), s jejich využitím zapíše elektronovou konfiguraci prvků a iontů -zapíše excitované stavy, zkrácenou konfiguraci -vysvětlí význam excitace -v zápisu elektronové konfigurace vyznačí volné elektronové páry -orientuje se v pojmech relativní atomová hmotnost, střední relativní atomová hmotnost - vypočítá relativní molární hmotnost a molární hmotnost	jádro radioaktivita, typy záření obal stavba obalu, zápis elektronové konfigurace pomocí rámečků	2.	Fyzika
Chemická vazba	-popíše vznik ch. vazby s využitím grafického znázornění -popíše vznik koordinačně-kovalentní vazby a porovná ji s vazbou kovalentní -správně používá vaznosti prvků (H, O, N, C, halogenů), odvodí vaznosti prvků 1.A až 3.A skupiny, S, P	vznik a podmínky vzniku kovalentní vazby energie a délka vazeb násobné vazby, vazba sigma a pí iontová vazba kovová vazba krystalické struktury a vlastnosti	2.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-zapíše strukturní elektronový vzorec vybraných sloučenin -vypočítá polaritu ch. vazby, určí polaritu jednoduchých molekul -uvede a porovná vlastnosti krystalických látek s nepolární, polární a iontovou vazbou	krystalických látek		
Chemické reakce	-rozliší typy reakcí a uvede podstatu jednotlivých reakcí: redox reakce, protolytické (acidobazické) reakce, srážecí, termodynamické reakce -zapíše ch. rovnice podle zadání psaného slovy -vyčíslí jednoduché ch. reakce	klasifikace ch. reakcí: podle vnější změny, podle přenášených částic, zápis ch. rovnic	2.	
Redox reakce	-vysvětlí, co znamená oxidace/redukce a oxidační a redukční činidlo -zapíše jednoduché reakce hoření, koroze -vyčíslí redox reakce pomocí křížového pravidla -vypočítá teoretický výtěžek reakce a porovná s praktickým -posoudí, zda reagují výchozí látky ve stejném poměru nebo zda je nějaká v nadbytku	oxidace, hoření, koroze redukce uhlíkem vyčíslování reakcí výpočty podle ch. rovnic	2.	Fyzika
Elekrochemie	-vysvětlí pojmy: katoda, anoda, elektrolyt -schématicky zakreslí elektrolýzu -ve skupinách zapojí zdroj napětí a elektrody do el. obvodu a doloží přítomnost vznikajících látek -probíhající děje zapíše jednoduchými ch. rovnicemi	elektrolýza roztoku soli	2.	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice Fyzika Laboratorní práce
Protolytické reakce	-předpoví chování vodných roztoků kyselin a zásad -ve schématickém zápisu protolytické reakce správně použije termín konjugovaný pár, znázorní ho -porovná sílu kyselin, hydroxidů -vyjádří pH roztoků silných kyselin a hydroxidů a	teorie kyselin a zásad (Arrheniova, Brőnstedova, Lewisova) disociace látek autoprotolýza vody iontový součin vody vyjádření kyselosti roztoků hydrolýza solí	2.	Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	vysvětlí podstatu kyselosti			
Termodynamické reakce (termochemie), chemická kinetika	-vysvětlí rozdíl v obsahu pojmu termodynamika a termochemie -graficky znázorní exotermické a endotermické reakc -určí velikost uvolněné či spotřebované energie pro zadané stechiometrické poměry reagujících látek -používá 1. a 2. termochemický zákon k výpočtu reakčních tepel -vyjádří stav ch. rovnováhy vzorcem a popíše ji -určí, jak lze ovlivnit rychlost ch. reakce	typy soustav, stavové veličiny exotermické a endotermické reakce termochemické zákony rychlost chemické reakce ch. rovnováha mezi reakcí přímou a zpětnou	2.	
Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	-zhodnotí dopad současné míry užívání fosilních paliv na ŽP -vyhledá alternativní zdroje energie a jednoduše popíše jejich princip	fosilní paliva průmyslově vyráběná paliva obnovitelné zdroje energie	2.	EV - Lidské aktivity a životní prostředí
Vodík	-charakterizuje vodík jako makrobiogenní prvek -vyjmenuje izotopy vodíku -zdůvodní oxidační číslo vodíku ve sloučeninách a jeho vaznost -popíše fyzikální vlastnosti vodíku -v zapsané chemické rovnici rozpozná redukční účinky vodíku -uvede příklady využití vodíku v ch. průmyslu -vyhledá a uvede příklady využití vodíku v chemickém průmyslu budoucnosti (např. palivo) -zapíše vzorce hydridů z názvů a z názvů vzorce	výskyt vodíku fyzikální, chemické vlastnosti laboratorní příprava, průmyslová výroba použití vodíku sloučeniny vodíku - hydridy	2.	
Kyslík	-charakterizuje kyslík jako makrobiogenní prvek -zhodnotí význam kyslíku pro život -vyjmenuje izotopy kyslíku	výskyt kyslíku fyzikální, chemické vlastnosti laboratorní příprava, průmyslová výroba	2.	Ekologie Biologie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-jednoduše vysvětlí vznik a význam ozonu v atmosféře -zdůvodní oxidační číslo kyslíku ve sloučeninách, vaznost -uvede sloučeniny kyslíku – oxidy a peroxid vodíku -popíše fyzikální vlastnosti a využití kyslíku -v zapsané chemické rovnici dokáže rozpoznat oxidační účinky kyslíku	použití kyslíku sloučeniny kyslíku - oxidy klasifikace oxidů		
Voda	-zhodnotí význam vody sladké, mořské a ledovců -schématicky zakreslí vodíkový můstek a uvede, jak ovlivňuje fyzikální vlastnosti vody -vypočítá koncentraci roztoku a porovná s výpočtem hmotnostního zlomku pro týž roztok	výskyt a význam vody struktura molekuly vodíkové můstky voda jako polární rozpouštědlo výpočet koncentrace roztoků	2.	EV - Lidské aktivity a životní prostředí Ekologie Biologie
Anorganická chemie prvků	-podle periodické tabulky prvků předpoví vlastnosti a chování prvků -podle zápisu elektronové konfigurace vyvodí vaznosti prvků, oxidační čísla prvků ve sloučeninách	trendy v PTP	3.	
8. A skupina (vzácné plyny)	-vysvětlí, proč jsou označovány jako vzácné, zdůvodní jejich netečnost -uvede příklady využití, vysvětlí a správně používá pojem inertní atmosféra	výskyt fyzikální chemické vlastnosti využití v průmyslu	3.	
7. A skupina (halogeny)	-uvede vzhled jednotlivých halogenů -porovná elektronegativitu halogenů a vyvodí jejich reaktivitu -porovná oxidační čísla fluoru a chloru -uvede vlastnosti a použití halogenů	výskyt fyzikální chemické vlastnosti výroba halogenů významné sloučeniny halogenů využití v průmyslu, lékařství	3.	
6. A skupina (chalkogeny)	-popíše chalkogeny jako rudotvorné prvky a uvede některé příklady -porovná valenční vrstvu síry se 7.A skupinou a vyvodí rozdíly	výskyt fyzikální chemické vlastnosti sloučeniny síry (vlastnosti, použití) využití v průmyslu	3.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-popíše vzhled síry, vyvodí její možná oxidační čísla -uvede vlastnosti kyseliny sírové a její použití -uvede vlastnosti sulfanu			
5. A skupina	-uvede výskyt dusíku a fosforu a porovná jejich vlastnosti -porovná vlastnosti kyseliny dusičné se sírovou -uvede významná hnojiva a zdůvodní nutnost rozpustnosti ve vodě -vysvětlí příčnu přehnojení vod a vyvodí možné důsledky (anoxie, úhyn ryb) -vyhledá koloběh dusíku v přírodě	výskyt fyzikální chemické vlastnosti využití v průmyslu výroba kyseliny dusičné a amoniaku použití sloučenin N, P eutrofizace vody	3.	
4. A skupina	-rozdělí prvky na kovy, nekovy, polokovy -porovná vlastnosti grafitu s diamantem a vyvodí jejich použití v průmyslu -zdůvodní redukční účinky uhlíku -reakcí doloží podstatu kypření těsta, výrobu páleného a hašeného vápna, tvrdnutí malty, krasových jevů -dokáže vápennou vodou přítomnost oxidu uhličitého -dokáže kyselinou chlorovodíkovou přítomnost uhličitanu -uvede odrůdy křemene -odvodí využití Si v průmyslu a technice -vyhledá příklady použití olova (akumulátor)	výskyt C,Si fyzikální chemické vlastnosti modifikace uhlíku (grafit, diamant, fullereny) sloučeniny uhlíku, křemíku přírodní děje využití v průmyslu	3.	
3. A skupina	-porovná charakter prvků 3.A sk. s dříve probranými skupinami a uvede zásadní rozdíly -porovná sílu kyseliny borité, uhličité, dusičné, sírové -uvede výrobu hliníku jako elektrolýzu taveniny bauxitu	výskyt B, Al fyzikální chemické vlastnosti využití hliníku v průmyslu	3.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Kovy	-zařadí prvky bez pomoci PTP mezi kovy, nekovy či polokovy -jednoduše popíše vlastnosti kovů, jejich chování (vedení el. proudu, tepla, tažnost, kujnost) zdůvodní pomocí kovové vazby -vysvětlí jejich elektropozitivitu a kladná oxidační čísla -předpoví průběh reakce vytěsňování kovů podle Beketovovy řady -vyjmenuje ušlechtilé kovy (Cu, Ag, Au, Pt) a vysvětlí, čím se liší od neušlechtilých -uvede příklady použití kovů známé z běžného života -jednoduše vysvětlí, co je koroze a pasivace, uvede příklad	výskyt fyzikální chemické vlastnosti reaktivita kovů podle Beketovovy řady kovy z hlediska technického a chemického využití kovů v průmyslu ošetřování povrchu kovů	3.	
2. A skupina (kovy alkalických zemin)	-uvede látky se zastoupením Ca, Mg -vyhledá význam Ca a Mg pro lidský organismus (popř. pro rostliny) -zdůvodní, proč se nevyskytují volně v elementární podobě	výskyt Ca, Mg fyzikální chemické vlastnosti	3.	
1. A skupina (alkalické kovy)	-vyhledá a uvede, co je to fyziologický roztok -zapíší ch. rovnicí reakci Na s vodou a zdůvodní, proč se musí uchovávat pod petrolejem -vysvětlí vznik různých produktů elektrolýzy roztoku NaCl a taveniny NaCl	výskyt fyzikální chemické vlastnosti	3.	
d-prvky	-jednoduše porovnají s kovy s-bloku a uvedou rozdíly (povšimnou si např. barevnosti) -zdůvodní, proč mají d-prvky různá oxidační čísla -uvedou využití Cu, Cr, Fe, Mn, Zn, Ag, Au -poznají komplexní sloučeninu, centrální prvek, ligandy	výskyt fyzikální chemické vlastnosti využití v průmyslu komplexní sloučeniny	3.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Obecné principy výroby kovů	-vysvětlí princip elektrolytického vyredukování kovu -posoudí význam anodového kalu -jednoduše popíše výrobu hliníku -nakreslí schéma vysoké pece, vysvětlí princip práce -porovná vlastnosti železa a oceli -uvede použití vyrobených kovů	oxidické, sulfidické rudy, ryzí kovy těžba nerostných surovin redukční procesy (elektrolýza, redukce ve vysoké peci) úpravy povrchu kovů recyklace kovů	3.	
Úvod do organické chemie (chemie uhlíku)	-rozliší organické a anorganické sloučeniny -prokáže přítomnost uhlíku v organických sloučeninách -zdůvodní 4-vaznost uhlíku a porovná s jinými prvky, např H, O, N, P, Cl,	původ a vznik organických sloučenin makrobiogenní prvky fyzikální a chemické vlastnosti organických sloučenin	3.	
Klasifikace organických látek	-rozliší souhrnný, racionální, strukturní vzorec, lineární, rozvětvený, cyklický (aromatický) řetězec -uvědomuje si prostorové uspořádání molekul a rotaci atomů spojených jednoduchou kovalentní vazbou	typy vzorců typy řetězců, atomy uhlíku vazby jednoduché a násobné prostorové uspořádání organických molekul	3.	
Izomerie	-odvodí konstituční izomery alkanů -schematicky zakreslí zákrytovou a nezákrytovou konformaci alkanů -schématicky zakreslí a porovná židličkovou a vaničkovou konformaci u cyklohexanu -znázorní cis/trans izomery but 2-enu	konstituce a konstituční izomerie konformace alkanů a cykloalkanů konformace cis/trans (alkeny)	3.	
Typy reakcí	-rozliší substrát a činidlo -vysvětlí rozdíl mezi homolýzou a heterolýzou vazby -rozliší jednotlivé typy reakcí a zapíše jejich reakční schémata na příkladech -správně používá pojmy elektrofil, nukleofil, radikál	substrát a činidlo substituce, adice, eliminace, přesmyk oxidace (dehydrogenace), redukce (hydrogenace)	3.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Uhlovodíky	-vyjmenuje 10 nejjednodušších alkanů -rozdělí uhlovodíky podle skupenství -podle koncovky v názvu rozliší alkany, alkeny, alkyny -podle obecného vzorce alkanů, cykloalkanů, alkenů, alkynů odvodí souhrnný vzorec uhlovodíku o určitém počtu atomů uhlíku -zapíše vzorec dalšího členu homologické řady alkanů -uvede reakční mechanismus substituce radikálové u alkanů -zapíše reakční schéma adice u alkenů, (alkynů) využije Markovnikovova pravidla -zapíše reakční schéma eliminace alkanů -popíše aromatický charakter arenů, odliší je od cyklických nenasycených sloučenin -zapíše reakci substituce arenů -vyhledá a uvede použití nejznámějších uhlovodíků -pojmenuje uhlovodík podle vzorce a zapíše vzorec podle názvu uhlovodíku	přehled nejjednodušších uhlovodíků alkany, cykloalkany, alkeny (alkadieny), alkyny, areny indukční, mezomerní efekt uhlovodíkové zbytky systematické názvosloví uhlovodíků chemické vlastnosti uhlovodíků	3.	
Zpracování fosilních paliv	-uvede příklady zpracování ropy (destilace), uhlí (suchá destilace), plynu -zdůvodní jedovatost svítiplynu -posoudí dopad spalování fosilních paliv na ŽP -zdůvodní, proč byl otevřen koloběh uhlíku a uvede důsledky dopadající na ŽP -rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie -vyhledá alternativní zdroje energie a jednoduše popíše jejich princip a zhodnotí jejich využívání -vyhledá a uvede příklady havárií způsobených	fosilní paliva – vznik, původ, význam průmyslově vyráběná paliva (zpracování uhlí, ropy, zemního plynu) obnovitelné zdroje energie ekologické havárie	3.	VMEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Problematika vztahů organismů a prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	ropou, ropnými produkty a zemním plynem			
Deriváty uhlovodíků	-rozliší uhlovodíky a jejich deriváty -uvede nejvýznamnější deriváty a jejich použití -přiblíží dopad používání freonů na ŽP, vyhledá vývoj situace ohledně jejich používání a výroby -seřadí správně produkty postupné oxidace alkoholů a redukce k. kyselin -zapíše reakci esterifikace -pojmenuje deriváty uhlovodíků a napíše jejich vzorce podle nomenklatury IUPAC	halogenové deriváty dusíkaté deriváty (nitrosloučeniny, aminy) kyslíkaté deriváty (hydroxysloučeniny, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery) názvosloví derivátů	4.	EV – Člověk a životní prostředí
Optická izomerie	-definuje chirální uhlík -pozná a charakterizuje opticky aktivní látku -uvede rozdíly vůči konstituční izomerii a izomerii cis/trans	vlastnosti opticky aktivních látek	4.	
Heterocyklické sloučeniny	-pojmenuje základní heterocyklické sloučeniny	přehled základních heterocyklických sloučenin	4.	
Syntetické makro-molekuly	-uvede reakční schéma polymerace -popíše makromolekulu -rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití -posoudí vliv jejich používání na ŽP -rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid izopren, chloropren polyamidová a polyesterová vlákna	4.	EV – Člověk a životní prostředí
Úvod do biochemie	-uvede vlastnosti živých soustav -vysvětlí pojem biogenní prvky a uvede rozdíl mezi makrobiogenními a mikrobiogenními -vysvětlí rozdíl mezi katabolismem a anabolismem	vlastnosti živých soustav složení živých organismů	4.	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí
Klasifikace přírodních látek	- uvede jako přírodní látky: cukry, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny, hormony, enzymy, vitamíny	- tuky, cukry, bílkoviny, nukleové kyseliny - enzymy, hormony, vitamíny	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
		- alkaloidy		
Nukleové kyseliny	-porovná složení DNA a RNA -vysvětlí význam NK pro živé organismy (jako nositelka genetické informace)	stavba DNA, RNA struktura NK význam NK	4.	
Sacharidy	-rozliší cukry podle počtu atomů uhlíku v molekule -rozliší sacharidy podle počtu cukerných jednotek (monosacharid, disacharid, polysacharid) -uvede rozdíl mezi aldózou a ketózou (uvede vzorec nejjednodušší aldotriózy a ketotriózy) -zapíše L, D izomery -zapíše glukózu a fruktózu Haworthovým vzorcem -dokáže redukční účinky vybraných disacharidů -doloží reakčním schématem oxidaci a redukci glukózy -uvede významné polysacharidy	- klasifikace cukrů - zápis vzorců cukrů - významné sacharidy	4.	
Lipidy	-rozliší tuky a vosky -popíše význam tuků a vosků pro živé organismy a pro člověka -uvede významné reakce tuků (zmýdelnění) -vyhledá a uvede význam fosfolipidů, glykolipidů, lipoproteidů	klasifikace lipidů významné reakce lipidů	4.	
Bílkoviny (peptidy)	-vysvětlí rozdíl mezi esenciální a neesenciální AK -zapíše spojení 2 aminokyselin peptidickou vazbou -popíše primární, sekundární, terciární a kvartérní strukturu bílkovin -dokáže přítomnost bílkoviny ch. reakcí	- aminokyseliny - peptidická vazba - struktury bílkovin - důkaz bílkovin	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Chemie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Metabolismus cukrů	-orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy -uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi -jednoduše vysvětlí princip glykolýzy, citrátového cyklu, dýchacího řetězce	katabolismus, anabolismus cukrů dýchání fotosyntézy	4.	EV - Člověk a životní prostředí
Metabolismus tuků	-popíše štěpení tuků na glycerol a mastné kyseliny -jednoduše vysvětlí princip β-oxidace MK	katabolismus, anabolismus tuků	4.	
Metabolismus bílkovin	-vysvětlí jednoduše princip výroby bílkovin (přepis, překlad) -uvede, kde dcohází k tvorbě močoviny a z jakých látek	katabolismus, anabolismus bílkovin	4.	
Metabolismus nukleových kyselin	-schematicky znázorní proces replikace a vysvětlí jeho význam	katabolismus, anabolismus NK replikace	4.	
Chemické výrobky	-uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska trvale udržitelného rozvoje -zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů -vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady -zachází bezpečně a šetrně s mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti -uvede příklady otravných látek a ví, jak s nimi naložit (bojovat proti jejich vzniku) -uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	otravné látky pesticidy biotechnologie, enzymy léčiva, drogy detergenty potraviny chemie a ŽP	4.	Biologie Ekologie

7.5.3. Biologie

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Biologie je vyučována v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně a ve třetím až čtvrtém ročníku dvě a půl hodiny týdně. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením(vzhledem k vysokému počtu tříd je nutné zajistit, aby se zde každá třída učila alespoň jedenkrát týdně). Přístrojové vybavení učebny (dataprojektor, počítač, DVD přehrávač, video, ozvučení učebny) umožňuje přímo v hodinách využívat internetové stránky, vlastní prezentace, nebo nasnímané obrázky z odborné literatury, nebo zakoupené výukové programy. V katedře je dále zabudován mikroskop s kamerou, která snímá a promítá mikroskopické preparáty. Ty je možné trvale ukládat do počítačového programu v podobě statického obrazu, nebo v podobě krátkého videozáznamu .

Ve 3. a 4. ročníku jsou zařazeny hodinová laboratorní cvičení z biologie. Jsou realizovány v biologické laboratoři s polovičním počtem žáků. V biologické laboratoři je zařízeno 18 pracovišť, každé je vybavené binokulárním mikroskopem značky Olympus, základními pomůckami k mikroskopování a pitevní miskou. Dále je zde možnost provádět frontální laboratorní pokusy (např. z fyziologie rostlin a živočichů). Laboratorní řád je součástí vybavení laboratoře, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Do Biologie je integrován vyučovací předmět Práce s laboratorní technikou – jeho vzdělávací obsah je splněn především formou laboratorních prací v 1. ročníku a formou laboratorních cvičení z biologie ve 2. ročníku. Do výuky Biologie je dále částečně integrován vyučovací předmět Výchova ke zdraví. V rámci výuky Biologie člověka budou ve 1. ročníku zařazena témata Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, v 1. a 2 .ročníku částečně Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Do výuky Biologie člověka ve 4. ročníku jsou začleněna témata Péče o zdraví, zdravá výživa; Partnerství, rodičovství a výchova k odpovědnému sexuálnímu chování; částečně témata Návykové látky, osobní nebezpečí a Ochrana člověka za mimořádných událostí. Do Biologie je dále částečně integrován vyučovací předmět Geologie. Integraci lze provést dvěma způsoby. Nejvhodnější je zařazení témat Složení a struktura Země, Člověk a anorganická příroda jako náplň Sportovně geografického kurzu, který se koná na začátku 3. ročníku. *Náhradní variantou je věnovat tématu Složení a struktura Země laboratorní cvičení na začátku 3. ročníku, téma Člověk a anorganická příroda bude odučeno ve 4. ročníku, vhodným doplňkem by mohla být geologická exkurze.*

Vzdělávací obsah Biologie:

- seznamuje žáky se stavbou a způsobem života rostlin, živočichů a hub
- přináší základní poznatky o stavbě a funkcích lidského těla
- pokládá základy obecné biologie a genetiky
- přináší poznatky o neživé přírodě (základy mineralogie, petrologie, geologie a paleontologie)
- pokládá základy ekologie

Vzdělávání v předmětu Biologie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- klade si za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým

- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních dějích

Vzhledem k tomu, že naše gymnázium je jazykově zaměřené, vyučuje se Biologie na vyšším stupni pouze v 3. a 4. ročníku (žáci s hlubším zájmem o tento předmět si mají možnost v 5. a 6. ročníku zvolit Seminář z biologie). Z tohoto důvodu je učivo vyššího gymnázia zařazeno do výuky již od 2. ročníku. V prvním ročníku je nutné probrat zbývající učivo nižšího gymnázia (tzn. učivo 8. a 9. roč. ZŠ, v případě časových problémů lze některá témata z neživé přírody přesunout do Laboratorních cvičení z biologie do 2. ročníku). Z těchto důvodů navrhujeme následující rozložení učiva do jednotlivých ročníků u šestiletého studia:

1. ročník - Biologie člověka, Neživá příroda (učivo nižšího stupně)
2. ročník - Obecná biologie, Biologie rostlin a hub , Základy ekologie (nejlépe v rámci laboratorních cvičení)
3.ročník – Prvoci, Biologie živočichů
4.ročník - Biologie člověka. Genetika.

Projekty: Parazité z hlediska humánní a veterinární medicíny (3. roč.)
Onemocnění orgánových soustav člověka a možnosti prevence (4.roč.)

Exkurze: Biologický ústav AV ČR Třeboň, nebo Hydrobiologický ústav AV ČR Č. Budějovice (2. roč)
Vrbenské rybníky, nebo ZOO (3.roč.)

Přednáška: Sex, AIDS a vztahy. Antikoncepce. (4.roč.)

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- volíme netradiční formy a metody vyučování a využíváme různé zdroje informací v tištěné a elektronické podobě (zařazujeme aktuální informace z TV, internetu, vytváříme vlastní výukové prezentace, zařazujeme soutěže do výuky)
- vtahujeme žáky do výkladu na základě využívání znalostí z přímého pozorování přírody
- učíme hledat souvislosti mezi skupinami organismů, mezi orgánovými soustavami, mezi základními ději v přírodě
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, zařazujeme do výuky laboratorní práce (práce s lupou a mikroskopem), učíme žáky aktivně pracovat s tabulkami, atlasy a s klíči
- na základě získaných výsledků , vyvozujeme se žáky závěry pro využití do budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti v soutěžích a olympiádách
- zadáváme problémové úlohy s využitím znalostí z jiných oborů a z praktického života
- probíráme důsledky vlivu člověka na přírodu, hledáme souvislosti mezi způsobem života a zdravím
- vedeme žáky k vyhledávání informací, které povedou k řešení problému a postupně zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací(učíme žáky využívat internet, časopisy, knihy, vlastní pozorování v přírodě)

- učíme žáky zpracovat závěry z pozorování přírody, z pokusů, z exkurzí na základě předem uložených otázek

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování (požadujeme souvislou odpověď na zadanou otázku)
- vedeme žáky ke konstruktivní diskuzi o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody, využíváme regionální prvky
- organizujeme exkurze a besedy s různými odborníky (s pracovníky ZOO, biologických ústavů, muzeí, se sexuologem, využíváme některé přednášky- Biologická univerzita mládeže) a opět využíváme regionální možnosti
- realizujeme projekt Kyselý déšť a prostřednictvím ekologického střediska TEREZA předáváme údaje o pozorování prostředí

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách při pozorování přírody, při laboratorních pracích, při hledání odpovědi na otázky, snažíme se o zapojení všech členů skupiny a zdůrazňujeme rovný přístup všech žáků při řešení problému
- realizujeme projektové vyučování (projekt Kyselý déšť)
- vytváříme situaci pro vnímání krásy a harmonie přírody a průběžně hodnotíme citlivé postoje k přírodě (při exkurzích do přírody)

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách
- zdůrazňujeme význam ochrany zdraví a odpovědnost lidí za zdraví své i dalších lidí
- prakticky procvičujeme první pomoc při úrazech
- zdůrazňujeme právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí
- učíme žáky uvědomovat si, že součástí historického dědictví je i láska k přírodě

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- věnujeme náležitou pozornost bezpečnosti při laboratorních pracích a při pobytu v přírodě
- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného jednání v návaznosti na učivo o jednotlivých organismech (jedovaté houby, rostliny, živočichové), o člověku (jak předcházet úrazům a nemocem)
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s laboratorní technikou (příprava mikroskopických preparátů…), s tvorbou herbáře a sbírek hmyzu (lze využít odborné přednášky pracovníků muzea)
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků (vedení pracovních protokolů, příprava referátů, tvorba herbářů)

Kompetence k podnikavosti (3. a 4..ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost

- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u nich samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- vedeme je k tomu, aby na základě získaných informací, dovedli vyvodit závěry využitelné v budoucnosti
- realizujeme projektové vyučování (ročníkové projekty na určité téma)
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi práce s laboratorní technikou (příprava mikroskopických preparátů, lze využít spolupráce s biologickým ústavem AV ČR…)
- výuku doplňujeme o praktické exkurze (do přírody, do biolog. ústavu AV ČR)
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke vzdělání a k výběru budoucího zaměstnání

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Biologie člověka Fylogeneze člověka	Žák: - zařadí člověka do systému živočišné říše - uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Původ a vývoj člověka Živočišní předchůdci člověka Člověk zručný, vzpřímený a rozumný	1.	*Dějepis - vývoj člověka*
	- charakterizuje lidské rasy a podporuje názor na jejich rovnocennost	Lidské rasy		**MKV-** Etnický původ
Buňky, tkáně, orgány	- vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Buňka Tkáně Orgány		**OSV -**Hodnoty, postoje, praktická etika + ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** (prevence onemocnění a zásady 1. pomoci u všech orgánových soustav)
Soustava opěrná a svalová	- posoudí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - pojmenuje základní kosti a svaly - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - vysvětlí, jak tělo získává energii	Stavba kosti a její růst Lebka Páteř Hrudník Kostra končetin První pomoc při zlomeninách (LP) Stavba kosterního svalu Přehled kosterního svalstva Energie		*Tv - význam posilování, udržování kondice* *Ch-aerobní procesy, oxidace* *F-zákon zachování energie, přeměna energie* ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(tělesná hygiena, pohybový režim, 1.pomoc při zlomeninách)*
Tělní tekutiny Oběhová soustava	- popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve - objasní význam očkování a význam srážení krve - uvede krevní skupiny a podíl J. Jánského na jejich objevu	Tkáňový mok Míza Krev Složení krve Obrana organismu proti infekci Krevní skupiny		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- popíše stavbu srdce a druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy podle obrázku - objasní, co je mízní soustava a jaký význam má slezina - uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - hodnotí vliv obezity, alkoholu a kouření na cévní choroby	Krevní transfuze Stavba a činnost srdce Krevní oběh Cévy. Krevní tlak. Soustava mízní. Slezina. Onemocnění oběhové soustavy 1.pomoc při krvácení (LP) Nepřímá masáž srdce (LP)		***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(prevence kardiovaskulárních onemocnění, nácvik nepřímé masáže srdce*
Dýchací soustava	- popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vdechovaného a vydechovaného vzduchu - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci - hodnotí význam čistoty vzduchu - objasní škodlivost kouření	Stavba a činnost dýchací soustavy Technika dýchání Onemocnění dýchacích cest, epidemie Nácvik umělého dýchání (LP)		**EV-**Základní podmínky života (znečištěné ovzduší, exhalace) **MV –**Fungování a vliv médií ve společnosti (stav ovzduší, rozptylové podmínky, pylové zpravodajství) *Ch - oxidy, spalování* ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví****(kvalita ovzduší, nácvik umělého dýchání*
Trávicí soustava	- pojmenuje a popíše části trávicí soustavy - objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - zdůvodní význam správné výživy pro zdraví	Dutina ústní, hltan, jícen Žaludek Tenké střevo - vstřebávání Játra Tlusté střevo Přeměna látek a energie Výživa, složení potravy Hygiena potravy		**VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá (hladomor, problémy zemí třetího světa) *Ch -cukry, tuky, bílkoviny* ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(zdravá výživa, poruchy přijmu potravy, ochrana před šířením hepatitidy, prevence metabolických onemocnění)*
Soustava	- popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy	Funkce vyluč. soustavy		**EV-**Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
vylučovací	- zdůvodní nezbytnost udržení stálého vnitřního prostředí - uvede příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci - vysvětlí, co je pitný režim a jaké jsou nároky na kvalitu pitné vody a její zdroje	Stavba vyluč. soustavy Vznik moči		(ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj) *F –filtrace, zpětné vstřebávání* ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví** (kvalita vody, pitný režim)*
Soustava kožní	- popíše význam a stavbu kůže - objasní příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci	Stavba a funkce kůže Péče o kůži		***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví** (rakovina kůže, ošetření poraněné kůže, vliv okolní teploty na zdraví)*
Nervová soustava	- popíše stavbu a činnost nervové soustavy - uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla - vysvětlí, co je neuron a popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady - vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku - uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu míchy nebo mozku - objasní význam zdravého způsobu života - hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu - vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy	Stavba nervové soustavy Neuron Reflexy Mícha Mozek Obvodová nervová soustava Vyšší nervová činnost Životní styl (vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka) Hygiena duševní činnosti Toxikomanie		**OSV –** Psychohygiena ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví-** (duševní hygiena, denní režim,1.pomoc při úrazu míchy a páteře)* ***ZV – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** (civilizační choroby, stres a zdraví, psychická onemocnění, rizikové chování – alkohol, kouření)*
Smyslové orgány	- popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí	Ústrojí zraku Ústrojí sluchu		***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví** (vliv hluku a*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- popíše vnímání chuti, čichu, hmatu, tepla a chladu - uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí - vyloží celkovou škodlivost hluku - uvede, jak se chovat k lidem s postiženým zrakem a sluchem	Ústrojí chuti Ústrojí čichu Ústrojí hmatu Výběr pokusů z fyziologie čidel (LP)		*osvětlení na organismus)* EV – vliv hluku na organismus *F – lom světla, dalekozrakost, krátkozrakost*
Žlázy s vnitřní sekrecí	- objasní význam nejdůležitějších hormonů lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	Žlázy s vnitřním vyměšováním		***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(prevence metabolických onemocnění)*
Rozmnožování Pohlavní soustava	- popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevence	Mužské pohlavní orgány Ženské pohlavní orgány Pohlavní choroby		**VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá (AIDS) ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(pohlavně přenosné choroby)*
Ontogeneze	- popíše jednotlivé etapy života, objasní vznik a vývin nového jedince od početí po stáří - hodnotí význam zdravého životního stylu těhotné matky pro zdraví dítěte - uvede zásady chování k těhotným ženám a k ženám v šestinedělí	Oplození Nitroděložní vývin jedince Vývin jedince po narození		***ZV- Změny v životě člověka a jejich reflexe*** *(dětství, puberta, dospívání, preventivní a lékařská péče: zdraví reprodukční soustavy, problémy těhotenství)*
Neživá příroda Naše Země ve vesmíru	- vysvětlí teorii o vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země, vznik, stavba	1.	*Z-planeta Země, stavba*
Mineralogie -	- rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti	Nerosty a horniny Krystal, krystalové soustavy nerostů		*F, Ch - terminologie, rozpustnost, vlastnosti nerostů*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané nerosty s využitím určovacích pomůcek - uvede význam některých důležitých nerostů (rudy)	Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů Přehled nerostů Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů (LP)		*Ch - chem. vzorce, značky prvků* *M- prvky souměrnosti krystalů* *Z – rozšíření nerostných surovin* *G, LT-fyzikální a chemické vlastnosti nerostů* *(možný přesun na začátek 2. ročníku)*
Petrologie	- rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané horniny s využitím určovacích pomůcek - uvede význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny Určování hornin (LP)		*F, Ch - terminologie, rozpustnost* *Z – rozšíření nerostných surovin* *LT-určování hornin*
Geologie Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - prozkoumá a popíše vlivy erozí ve svém okolí na základě pozorování(skalní města)	Pohyby litosférických desek Poruchy zemské kůry Sopečná činnost Zemětřesení Zvětrávání Působení zemské tíže Činnost vody Činnost větru		**EV-**Základní podmínky života *Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě* ***ZV – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** *(ochrana člověka za mimořádných opatřeních)* *Ch - působení vody ve vápencích, chemické zvětrávání* *F –fyzikální zvětrávání, eroze*
Pedologie	- porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Vznik půd Půdotvorní činitelé Složení a vlastnosti půd Třídění půd		**EV-**Základní podmínky života (ochrana půdy, lavinové nebezpečí) *Z – půdní typy a půdní druhy*
Vznik a vývoj života na Zemi	- porovná význačné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav (organismů) na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země	2.	***G – Složení a struktura Země*** *(LP fyzikální a chemické*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Geologický vývoj a stavba území ČR	- rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - orientuje se v geologické mapě a určí stáří a typ hornin na území ČR	Český masív Západní Karpaty		*vlastnosti minerálů)* *Z – orientace na mapě, stavba území ČR* ***G - Člověk a anorganická příroda***
Obecná biologie Viry Prokaryotická buňka	- odliší na základě charakteristických vlastností živé soustavy od neživých - odvodí ze znalostí o evoluci třídění recentních organismů - porovná stavbu, způsob života a rozmnožování u virů, bakterií a sinic - zhodnotí způsob ochrany proti virovým a bakteriálním onemocněním - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka	Živé soustavy –obecné vlastnosti Taxonomie organismů Viry Prokaryotická buňka Bakterie	2.	*Bi 1 - geologická období, paleontologie, vznik a vývoj života na Zemi* *Z – planeta Země* **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá (pandemie, očkování, problémy zemí 3.světa, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům) ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(cesty přenosu nákaz a jejich prevence)* **EV-**Základní podmínky života (ochrana vod, vodní květ)
Eukaryotická buňka	- objasní problém eutrofizace vod - objasní chemické složení, strukturu a funkci organel eukaryotických a prokaryotických buněk a jejich životní projevy - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou a buňkou hub	Sinice Stavba a struktura eukaryotické buňky Základní buněčné děje. Osmotické jevy v buňce Rozmnožování eukaryotických buněk – mitóza, meióza		*Ch – organické a anorganické látky,* *F- difúze a osmóza*
Dědičnost a proměnlivost organismů	- vysvětlí podstatu dědičnosti a přenos dědičných informací - objasní vztah mezi vlastnostmi organismu a vlohou	Základy nauky o dědičnosti Mendelovy zákony Dědičnost s úplnou a s neúplnou dominancí	2.	**EV –** Vztah člověka k prostředí *Ch – nukleové kyseliny* ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví***

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- podle obrázku objasní jednoduché schéma přenosu vloh - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Význam dědičnosti		*(vrozené vady, nemoci s dědičnou dispozicí – ochranný režim)*
Biologie rostlin – anatomie a morfologie Pletiva rostlin Orgány rostlin	- rozliší základní druhy pletiv a popíše, kde se u rostliny nachází a jakou mají funkci - popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) a vysvětlí jejich funkce - objasní význam charakteristických znaků pro určování rostlin - posoudí vliv životních podmínek na stavbu rostlinného těla	Pletiva rostlin Pletiva dělivá a trvalá Pletiva krycí, vodivá a základní Kořen Stonek List Květ Opylení a oplození Semena Plody a jejich rozdělení	2.	
Fyziologie rostlin	- vymezí projevy života (funkce) rostlin nezbytné pro jejich život - vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka - objasní principy rozmnožování rostlin a jejich praktické využití - posoudí vliv životních podmínek na funkci rostlinného těla	Fotosyntéza Dýchání a kvašení Vodní režim rostliny Minerální výživa rostlin Individuální vývoj rostlin Růst rostlin Rozmnožování rostlin Dráždivost a pohyby rostlin		**EV**-Ekosystémy (rostliny jako producenti) *Ch – fotosyntéza, oxidace, anorganické a organické látky* *F – difúze, osmóza*
Systém rostlin Nižší rostliny (řasy)	- porovná společné a rozdílné vlastnosti nižších a vyšších rostlin - vysvětlí vývojové vztahy jednotlivých skupin rostlin - uvede význam řas a pojmenuje vybrané zástupce	Nižší rostliny (řasy) Červená vývojová větev Hnědá vývojová větev Zelená vývojová větev		**EV**-Ekosystémy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Vyšší rostliny Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny	- uvede příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozliší na mechorosty a kapraďorosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků pojmenuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - objasní význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - porovná hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - uvede příklady významných zástupců jednotlivých čeledí a uvede jejich ekologické nároky - uvede příklady a objasní využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a s klíči rostlin	Vyšší rostliny (r. výtrusné a semenné) Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Mechorosty Plavuně Přesličky Kapradiny Nahosemenné rostliny Cykasy, jinany, jehličnany Krytosemenné rostliny Rostliny dvouděložné Rostliny jednoděložné		**EV-**Ekosystémy (mech zásobárna vody) *Bi1,2 – usazené horniny, geologická období* *Ch – z čeho získáváme energii* *F – tepelné elektrárny* *Z – nerostné bohatství* **EV-**Ekosystémy (význam lesa, ochrana lesů) **OSV –** Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice (praktické poznávání rostlin - exkurze) **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá (import, potravinové zdroje) **EV-**Ekosystémy **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (léčivé rostliny, bio – produkty, chráněné rostliny) *LT-určování rostlin* *LT-založení herbáře*
Biologie hub	- porovná společné a rozdílné znaky říše rostlin, živočichů a hub - popíše stavbu, způsob výživy, rozmnožování a vysvětlí ekologický význam hub - rozliší mezi parazitismem a symbiózou - pojmenuje (i s pomocí atlasu) význačné	Houby	2.	**EV-**Ekosystémy (reducenti, parazité) ***ZV- Zdravý způsob života a péče o zdraví*** *(jedovaté houby – otravy)*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	zástupce hub a zhodnotí je z ekologického hlediska - popíše stavbu a objasní ekologický význam lišejníků - pojmenuje vybrané zástupce lišejníků a zhodnotí je z ekologického hlediska	Lišejníky		**EV-**Ekosystémy (symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší)
Základy ekologie. Ochrana přírody a životního prostředí	- orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozliší živé a neživé složky životního prostředí - posoudí vliv prostředí na rostliny - uvede konkrétní příklady potravních řetězců a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - uvede příklady velkoplošných a maloplošných chráněných území ČR, vyjmenuje naše národní parky	Organismy a prostředí Neživé složky životního prostředí Živé složky životního prostředí Populace Společenstvo Ekosystém Stav životního prostředí Člověk a biosféra Ochrana přírody a životního prostředí	2.	**EV-**Ekosystémy **EV**-Základní podmínky života *Z – životní prostředí, podnebí a počasí, pedologie* **EV-** Lidské aktivity a problémy životního prostředí (principy udržitelného rozvoje; separace odpadu v domácnosti) **VMEGS –** Evropa a svět nás zajímá (spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO) *CH - znečišťovaní vzduchu a vod, emise a imise, přízemní ozón, kyselý déšť* *F –zdroje energie* *Z – životní prostředí, chráněná území*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Neživá příroda	- uvědomuje si nutnost ochrany a obnovy rostlinných společenstev, vysvětlí význam lučních porostů - obhájí v diskuzi svůj názor na ohrožené rostlinné druhy a způsoby řešení tohoto problému - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi -	Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody, teploty, jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (přírodní světové katastrofy, přírodní události v ČR – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)		*pozn. Učivo lze vykládat současně se základy ekologie a s ochranou přírody* *pozn. Učivo lze vykládat současně se základy ekologie a s ochranou přírody*
Prvoci Jednobuněčné organismy	- popíše stavbu těla prvoků, vysvětlí funkci jednotlivých organel - porovná základní typy rozmnožování prvoků - rozpozná kmeny prvoků a jejich význačné zástupce - zhodnotí možné negativní i pozitivní působení těchto organismů	Živočišná buňka Prvoci Systém prvoků - bičíkovci, kořenonožci, výtrusovci, nálevníci, (okrajově krásnoočka, hlenky, nádorovky, obrněnky)	3.	*Bi2 - buňka* **EV –** Problematika vztahů organismu a prostředí ***ZV- Péče o zdraví*** *(onemocnění způsobená prvoky)* *Z – vápencová pohoří*
Biologie živočichů Mnohobuněční živočichové- bezobratlí	- vysvětlí invaginační teorii o vzniku mnohobuněčnosti - rozpozná významné kmeny bezobratlých - popíše vnější a vnitřní stavbu těla bezobratlých živočichů za použití osvojené odborné terminologie	Vznik mnohobuněčnosti – invaginační teorie Mnohobuněční živočichové- bezobratlí (Anatomie a fyziologie průběžně u jednotlivých kmenů, v systému je kladen důraz na vývojové vztahy)	3.	**EV –** Problematika vztahů organismu a prostředí **EV –** Člověk a životní prostředí *Z – korálové ostrovy, bradla* *Bi1 – petrologie*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav - vysvětlí a popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav - porovná základní typy rozmnožování bezobratlých živočichů a typy jejich chování - pozná a pojmenuje význačné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - posoudí význam živočichů v přírodě - posoudí možnost uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka - zhodnotí možné negativní působení živočišných druhů na člověka především z hlediska humánní a veterinární medicíny - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Diblastika Houby Žahavce Triblastika - prvoústí a druhoústí, typy tělních dutin Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci (pavoukovci – roztoči, korýši, vzdušnicovci – mnohonožky, stonožky, chvostoskoci, hmyz) Hmyz s proměnnou nedokonalou a dokonalou Ostnokožci		***ZV- Péče o zdraví*** *(prevence před vnitřními cizopasníky)* ***ZV- Péče o zdraví*** *(klíště jako přenašeč nemocí)* *Bi1-roztoči a onemocnění nervové soustavy* EV-problém znečištěných vod EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu, kriticky ohrožené druhy hmyzu *Ch – insekticidy*
Mnohobuněčné živočichové. Strunatci.	- rozpozná významné podkmeny a třídy strunatců - popíše vnější a vnitřní stavbu těla živočichů za použití osvojené odborné terminologie - vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav - vysvětlí a popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav - porovná základní typy rozmnožování živočichů a typy jejich chování - pozná a pojmenuje význačné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému	Mnohobuněčné živočichové – strunatci (Anatomie a fyziologie průběžně u jednotlivých tříd, v systému je kladen důraz na vývojové vztahy) Společné znaky a systém strunatců Pláštěnci, bezlebeční a obratlovci Společné znaky a systém obratlovců Paryby Ryby	3.	**EV –** Problematika vztahů organismu a prostředí **EV –** Člověk a životní prostředí EV – ekologické havárie *Z -rozšíření organismů, migrace* *D – rybníkářství v Čechách* EV -zamořené vodní plochy,

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	prostředí - posoudí význam živočichů v přírodě - posoudí možnost uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka - zhodnotí možné negativní působení živočišných druhů na člověka - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Obojživelníci Plazi Ptáci Savci		ochrana obojživelníků ***ZV-Péče o zdraví*** *(jedovatí plazi)* *Z -rozšíření organismů, migrace* ***ZV- Péče o zdraví*** *(ptáci a rozšiřování nemocí, hlodavci a šíření nemocí)*
Etologie živočichů Živočichové a prostředí	- rozliší chování vrozené a získané - obhájí v diskuzi svůj názor na ohrožené živočišné druhy a způsoby řešení tohoto problému	Vrozené chování(chování ochranné, komfortní, rozmnožovací a sociální) Získané chování Ekologická nika Potravní řetězce Populační ekologie Rozšíření živočichů	3.	**EV –** Problematika vztahů organismu a prostředí **EV –** Člověk a životní prostředí *Bi2 –základy ekologie* *Z -rozšíření organismů*
Biologie člověka Histologie	- orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka - popíše stavbu jednotlivých tkání lidského těla - vysvětlí funkci jednotlivých tkání lidského těla	Fylogenetický vývoj člověka Změny v průběhu hominizace a sapientace Typy tkání Epitely, pojiva, tkáň svalová a nervová	4.	*D – vývoj člověka*
Soustava opěrná a pohybová	- popíše stavbu kosti a typy spojení dvou kostí - vysvětlí osifikaci a růst kostí - pojmenuje vybrané názvy kostí a svalů a určí jejich polohu v těle - popíše stavbu kosterního svalu a základní	Soustava opěrná Tkáně podílející se na stavbě kosti Stavba kosti Osifikace a růst kostí Spojení kostí	4.	***ZV – Péče o zdraví*** *(1.pomoc*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	strukturu svalového vlákna - vysvětlí princip svalové kontrakce - vysvětlí práci svalu na kyslíkový dluh - porovná kosterní, hladký a srdeční sval - uvede příčiny onemocnění opěrné soustavy a jejich prevenci - prokáže znalost základů 1. pomoci při zlomeninách	Kostra lidského těla Onemocnění opěrné soustavy Soustava pohybová Stavba kosterního svalu Stavba svalového vlákna Činnost příčně pruhované svaloviny Popis svalovce		*při zlomeninách, tělesná a duševní hygiena)* *F – přeměna energie* *Ch – oxidace, kyslíkový dluh* *Tv – posilování, udržování kondice*
Soustavy látkové přeměny	- objasní funkce tělních tekutin při zajišťování homeostáze - popíše složení krve a objasní funkci jednotlivých jejích částí - objasní význam imunitního systému - vysvětlí princip srážení krve - uvede krevní skupiny a vysvětlí podstatu testu krevních skupin - popíše stavbu srdce a krevního oběhu - vysvětlí podstatu srdeční činnosti - popíše nejčastější onemocnění oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - vysvětlí stavbu a funkci mízní soustavy - vysvětlí stavbu, uložení a funkci sleziny - popíše anatomii dýchací soustavy - objasní mechanismus vdechu a výdechu- princip ventilace plic - popíše základní způsoby transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy,	Oběhová soustava Tělní tekutiny Krev – složení Zástava krvácení Krevní skupiny Obranný imunitní systém Základní schéma krevního oběhu Stavba a vlastnosti cév Stavba a činnost srdce Řízení oběhové soustavy Onemocnění oběhové soustavy Mízní soustava Slezina Dýchací soustava Dýchání vnější a vnitřní Vodivá část dýchací soustavy Respirační část dýchací soustavy Plicní ventilace – vdech a výdech Dýchací centra Onemocnění dýchací soustavy	4.	*Ch – organické a anorganické látky* *F – difúze* ***ZV – Péče o zdraví** (nácvik nepřímé masáže srdce)* **EV –** Člověk a životní prostředí (znečištěné ovzduší, exhalace) *Ch – katabolické procesy, oxidace* ***ZV – Péče o zdraví** (nácvik*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	prevence a zásady první pomoci - popíše anatomickou stavbu trávicí soustavy a uložení jednotlivých oddílů - vysvětlí princip trávení potravy a vstřebávání živin - objasní význam vrátnicového oběhu - popíše stavbu a uložení jater a objasní funkci jater - popíše stavbu, uložení a funkci slinivky břišní - uvede význam jednotlivých složek potravy - vysvětlí některé zásady racionální výživy s ohledem na stav organismu - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy a posoudí možnosti prevence - objasní hlavní mechanismy homeostáze - popíše anatomickou stavbu vylučovací soustavy a objasní funkci jednotlivých oddílů - popíše strukturu nefronu a objasní podstatu tvorby primární a sekundární moči - uvede příčiny onemocnění vylučovací soustavy a jejich prevenci - popíše stavbu a funkce kůže - objasní princip termoregulace - uvede příčiny - onemocnění kožní soustavy a jejich prevenci	Trávicí soustava Anatomie trávicí soustavy Pohyb potravy Trávení a vstřebávání v oddílech TS Játra, slinivka břišní Přeměna látek – metabolismus Výživa Onemocnění trávicí soustavy Poruchy v přijmu potravy Vylučovací soustava Stavba ledviny a základní pochody v ledvině Význam ledviny pro regulaci objemu tělních tekutin Onemocnění vylučovací soustavy Soustava kožní Stavba a funkce kůže Onemocnění kůže Tělesná teplota, řízení tepelné homeostáze		*umělého dýchání)* *Ch – metabolismus, anabolické a katabolické reakce* *F – vstřebávání, difúze, osmóza* *Bi2 – transport látek přes cytoplazmatickou membránu, osmotické jevy v buňce* ***ZV – Péče o zdraví, zdravá výživa*** *(poruchy v přijmu potravy)* EV - ochrana vodních zdrojů *F –filtrace, zpětné vstřebávání, difúze, osmóza* *Bi2 – transport látek přes cytoplazmatickou membránu, osmotické jevy v buňce* ***ZV – Péče o zdraví*** *(pitný režim; rakovina kůže, ošetření popálenin, omrzlin, poleptání a odřenin))*
Soustavy regulační	- popíše stavbu neuronu - vysvětlí princip šíření nervového vzruchu	Soustava nervová Neuron – základní jednotka NS	4.	**EV –** Člověk a životní prostředí *F – šíření vzruchu, elektrický*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- popíše strukturu a funkci synapse - popíše reflexní oblouk a uvede příklady nepodmíněných a podmíněných reflexů - popíše centrální nervovou soustavu a objasní funkce páteřní míchy a jednotlivých částí mozku - popíše periferní nervovou soustavu, stavbu nervu a rozlišuje nervy míšní, mozkové a autonomní - porovná inervaci kosterních a hladkých svalů - porovná motorický a vegetativní nervový systém - vyjmenuje některé nemoci a poškození nervového systému, na základě anatomie a fyziologie vysvětlí podstatu poškození a možnosti prevence - aplikuje zásady při podezření na poškození mozku a míchy - vysvětlí proč stres je významným činitelem při vzniku civilizačních chorob - vysvětlí pojem psychická – duševní hygiena	Princip šíření nervového vzruchu Nervové obvody, reflex Centrální nervová soustava – mícha a mozek Periferní nervová soustava Nervy míšní, mozkové a autonomní Vyšší nervová činnost Onemocnění nervové soustavy		*akční potenciál* *Ch – šíření vzruchu, působení mediátoru* ***ZV – Péče o zdraví*** *(první pomoc při poranění mozku a míchy, duševní hygiena, poruchy duševního zdraví)*
	- popíše anatomickou stavbu oka - uvede některé vady vidění a způsob jejich odstranění - popíše anatomickou stavbu ucha a vysvětlí funkci jednotlivých částí sluchově rovnovážného ústrojí - vyjmenuje další významné receptory	Smyslové orgány Receptory a jejich rozdělení Zrakové ústrojí Sluchové ústrojí Rovnovážné ústrojí		*F – optika, šíření zvukových vln* EV – vliv hluku na organismus
	- popíše umístění žláz s vnitřní sekrecí v těle - objasní význam důležitých hormonů lidského	Soustava žláz s vnitřní sekrecí Žlázy (hypofýza, štítná žláza, příštítná		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	těla a jejich vliv nařízení organismu - uvede jaké problémy nastanou při nesprávné produkci hormonů - vysvětlí význam zpětné vazby při regulaci glukózy a iontů vápníku v krvi	tělíska, nadledvinky, slinivka břišní, pohlavní orgány) a jejich hormony		
Soustava rozmnožovací	- popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - popíše uložení pohlavních orgánů - vysvětlí ovulační a menstruační cyklus - vyjmenuje pohlavní choroby, objasní jejich průběh, způsoby jejich šíření a možnosti prevence - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků - porovná individuální vývoj člověka před a po narození - posoudí faktory ovlivňující prenatální a postnatální vývoj člověka v pozitivním, tak i v negativním směru -	Soustava rozmnožovací Pohlavní orgány muže a ženy Druhotné pohlavní znaky Ovulační a menstruační cyklus Vývoj vajíčka, těhotenství Antikoncepce Období lidského života Prenatální vývoj Postnatální vývoj	4.	**EV –** Člověk a životní prostředí ***ZV – Partnerství, rodičovství a výchova k odpovědnému sexuálnímu chování*** *(pohlavní choroby, antikoncepce, předčasné ukončení těhotenství)*
Životní prostředí a člověk	- usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých - analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi	Zdravý způsob života Alkoholismus, toxikomanie, kouření Vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka	4.	**EV –** Člověk a životní prostředí ***ZV – Péče o zdraví*** *(duševní hygiena, poruchy duševního zdraví)* ***ZV- Návykové látky*** ***ZV –Ochrana člověka za mimořádných událostí*** *(únik nebezpečných látek do životního prostředí, 1.pomoc – klasifikace*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
				poranění při hromadném zasažení obyvatel) ***G - Člověk a anorganická příroda***
Genetika	- popíše stavbu nukleových kyselin - vysvětlí jednotlivé kroky přenosu genetické informace - vysvětlí využití plazmidů v genovém inženýrství - vysvětlí rozdíl mezi dědičností a proměnlivostí - objasní základní genetické pojmy - interpretuje vlastními slovy 1.,2., a 3. Mendelův zákon - vyřeší slovní úlohy s aplikací Mendelových zákonů - používá při řešení úloh Mendelovy čtverce - vysvětlí dědičnost pohlaví a dědičnost znaků vázaných na pohlaví - uvede příklady vzniku různých typů mutací, popíše je, uvede jejich následky - zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního - posoudí možné důsledky používání geneticky upravených organismů - využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - vysvětlí v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení - vysvětlí rozdíl mezi autogamickou a panmiktickou populací	Molekulární základy dědičnosti Struktura DNA, RNA Biosyntéza nukleových kyselin a bílkovin Gen. Genetický kód Genetika na úrovni buňky Genetika mnohobuněčného organismu Genotyp a genotyp Dědičnost vázaná na autonomy Mendelovy zákony Dědičnost krevních skupin Genetické určení pohlaví Dědičnost vázaná na gonozomy Genetická proměnlivost Mutace Klonování Genetická úprava organismů Genetika populací	4.	**EV –** Člověk a životní prostředí *Ch – nukleové kyseliny, bílkoviny* *Ch–chemické mutageny* *F- fyzikální mutageny* ***ZV - Péče o zdraví*** *(vrozené*

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Biologie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- uvede příklady dědičných chorob u člověka - vysvětlí význam a úkoly lékařské genetiky - analyzuje využití znalostí v oblasti genetiky v běžném životě	Genetika člověka		*vady, nemoci s dědičnou dispozicí)*

7.5.4. Geografie

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět geografie je vyučován jako samostatný předmět ve 1., 3. a 4. ročníku dvě hodiny týdně a v 5. ročníku jednu hodinu týdně. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách a to buď v samostatné učebně vybavené odpovídajícím materiálním vybavením, popřípadě v interaktivní učebně. Žáci zde pracují individuálně, ve skupinách či v rámci celé třídy. Terénní výuka probíhá v okolí školy, organizujeme geografické exkurze ve zvolených oblastech. Obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V 1. ročníku šestiletého gymnázia je obsahem učiva Česká republika a Evropa s důrazem na regiony, ve 3. ročníku – Přírodní prostředí Země a ve 4. ročníku – Regiony světa – regiony světadílů (světové oceány, polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie) – fyzickogeografické a socioekonomické poměry. V 5. ročníku vybraná témata z politické, sociální a historické geografie. Ve 3. a 4. a 5. ročníku je výuka v cizím jazyce. Geografie v sobě integruje průřezová témata - Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova. Předmět velice úzce spolupracuje s jinými vyučovacími předměty - s chemií, biologií, fyzikou, dějepisem, matematikou, základy společenských věd. V oblasti poznání si žáci osvojují komplexní vědomosti o Zemi, znalosti fyzickogeografických, socioekonomických, politických a kulturních poměrů světadílů, států i oceánů. Seznamují se s geografickými poměry své vlasti i obce, začleňují poznatky o životním prostředí a krajinné sféře v regionálních i globálních souvislostech. V oblasti dovedností se žáci učí pracovat s mapami, grafy, statistickými údaji, informačními materiály apod.. Rozvíjejí svou samostatnost a dovednost při jejich vyhledávání, zpracovávání, hodnocení, aplikování a užívání v praxi. Učí se pozorovat, třídit, používat a ověřovat myšlenky, hypotézy a výsledky své práce. V neposlední řadě se zdokonalují ve vyvozování závěrů ústní i písemnou formou, v komunikaci a spolupráci se spolužáky. V hodinách geografie jsou žákovy znalosti ověřovány ústní i písemnou formou (např. test, slepá mapa, doplňování textu, pracovní listy, ústní reakce na dění ve světě, referát). Využíváme metod skupinové a individuální práce (projekty, referáty, prezentace), výpočetní techniku, odborné pomůcky (atlasy, glóbus, grafy, tabulky, časopisy). Žák je ústně zkoušen (různé formy) a zároveň píše testy, slepé mapy.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- zapojujeme žáky aktivně do výuky (referáty, projekty, diskuse apod.)
- vedeme je k vyhledávání, zpracovávání, třídění, hodnocení a používání informace (využití internetu, literatury, časopisů, encyklopedií, map, statistik, grafů, tabulek, médií apod.)
- učíme žáky porovnávat získané informace a poznatky, vyvozovat z nich závěry, propojovat je se znalostmi z jiných předmětů a využívat je k dalšímu učení
- vedeme je k utváření si komplexnější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- užíváme metody vedoucí k hledání a poznání příčiny nejrůznějších přírodních a společenských jevů a procesů
- podporujeme využití moderní techniky a pomůcek (např. interaktivní tabule, internet, cd-rom, buzola, GPS, glóbus, mapy, plány, atlasy, novinové články,jízdní řády, statistiky apod.)

Kompetence k řešení problémů

- na základě předem připravených úkolů a problémů učíme žáky, jak díky osvojeným znalostem a dovednostem budou řešit problém (praktická činnost, kladení otázek, předvídání výsledků, logické vyvozování závěrů, ověření správnosti řešení)
- rozvíjíme schopnost žáků objevovat a pojmenovat problém, společně či samostatně hledat jeho řešení (využití kreativity, originálnosti, netradičnosti)
- pomáháme při zdolávání prvotních nezdarů
- podporujeme využití moderní techniky

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jasné formulaci myšlenek a názorů, k přesnému pojmenování problémů, k logickému vyjadřování, ke komunikaci, k otevřenosti, k umění argumentovat a prezentovat své názory
- podporujeme využití cizích jazyků (výslovnost zeměpisných jmen a názvů)

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problém, zastávat různou roli ve skupině, respektovat spolužáky, hodnotit sebe i druhé
- upevňujeme principy vzájemné pomoci mezi žáky a žáky a pedagogem

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zájmu o prostředí v němž žijí (objasňuje a vysvětluje nutnost jeho ochrany, odpovědnost za jeho zachování, podporuje aktivní přístup k ocenění přírodních, kulturních i historických krás míst, kde žáci žijí)
- učíme žáky, jak se chovat v různých mimořádných situacích, jak se pohybovat a orientovat v terénu, jak uplatnit získané znalosti a dovednosti v běžném životě
- podporujeme pravidla rovnoprávnosti, demokracie a respektu vůči druhým, pomáháme vytvářet přátelskou a otevřenou atmosféru v kolektivu

Kompetence pracovní (2. ročník)

- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k práci
- učíme je správně a bezpečně manipulovat s pomůckami
- podporujeme využívání moderní techniky, komunikačních, dopravních a výrobních technologií při pohybu v terénu, cestování, ochraně prostředí apod.)
- vytváříme tvořivé pracovní prostředí
- seznamujeme žáky s obory a profesemi blízkými geografii

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- učíme žáky plánovat a řídit jejich činnost
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce
- podporujeme u nich samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- výuku doplňujeme praktické exkurze a tématické besedy
- realizujeme projektové vyučování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Česká republika	Žák: - umí vyjmenovat všechny kraje ČR - posoudí *velikost* jednotlivých *krajů* vůči sobě co do rozlohy a počtu obyvatel a umí toto zdůvodnit - v mapě vymezí jednotlivé regiony-kraje - určí jejich polohu vůči ostatním regionům	administrativní členění ČR	**1.**	Dějepis - nejstarší osídlení území IVT - vyhledávání a zpracovávání informací a dat (internet) ZSV - stát a právo
Česká republika	Zná *krajské město* a bývalá okresní a jinak *důležitá města*	Poloha krajů	**1.**	
Česká republika	Umí popsat: *povrch* (významná regionální pohoří a útvary, významné vrcholy), charakterizovat *podnebí* a jeho zvláštnosti, *vodstvo* (významné řeky a přítoky, přehrady) , *půdy* (významné půdní typy), *životního prostředí* – národní parky a CHKO	Fyzicko-geografická charakteristika krajů - přírodní poměry	**1.**	
Česká republika	Umí charakterizovat *zemědělství* (pěstované plodiny a zemědělské oblasti) *Průmysl* (nejdůležitější průmyslová odvětví a významnou těžbu nerostných surovin, průmyslové podniky a jejich výrobky) *Dopravu* (významné regionální dopravní tahy, uzly a významná letiště)	socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR	**1.**	Chemie - získávání energie (fosilní paliva, jaderná energie..), Dějepis - historie těžby surovin (stříbro, zlato)
Česká republika	V rámci jednotlivých krajů zná významné městské a přírodní památky a zajímavosti, kulturu, zvyky, hrady, zámky, rozhledny, lázně, určí památky UNESCO - vytvoří plán 5-denního poznávacího zájezdu (turistika a cykloturistika v ČR) s využitím map KČT	- Atraktivity cestovního ruchu - cestovní ruch - služby - práce s turistickými a cykloturistickými mapami	**1.**	Tělesná výchova – turistický a cyklistický kurz

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
REGIONY SVĚTA **Evropa** **-** **fyzickogeografické poměry a politické uspořádání**	- vyhledá na mapě světa a glóbu světadíl a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá základní poledník a důležité rovnoběžky (severní polární kruh, průběh rovníku vzhledem k světadílu) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů - zhodnotí členitost vyhledáním významných ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů,průplavů,moří - zná historii vývoje hranic států ve vybraných oblastech Evropy s důrazem na 20. století a současnost, státní zřízení a počet států v Evropě a vybrané evropské vojenské a ekonomické organizace a jejich členy	- poloha, rozloha a členitost Evropy, politické uspořádání E.	**1.**	Dějepis - historie objevů a dobývání, nejstarší civilizace, zámořské objevy, 1. a 2. světová válka
	- posoudí s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku,umístění) světadílu	- povrch Evropy	**1.**	Biologie - geologický vývoj Dějepis - nejstarší civilizace Evropy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásech - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy (množství srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu) - zhodnotí kontinentalitu a oceanitu podnebí v různých regionech Evropy - vyhledá v mapě úmoří světadílu, významné toky (znázorní v mapě, kterými státy protékají), jezera (vyhledá v mapě významné jezerní oblasti a jezera Evropy, popíše procesy, které je formovaly), umělé nádrže, oblasti s umělými vodními cestami a průplavy, významné oblasti s podzemní vodou - objasní zalednění Evropy	- podnebí a vodstvo Evropy	**1.**	Biologie - rostlinstvo a živočišstvo na Zemi --- Chemie-směsi (voda, vzduch, plyny)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
<u>Regiony Evropy</u>	- v mapě vymezí jednotlivé evropské regiony (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa) - vymezí jejich geografickou polohu a polohu vůči ostatním regionům - vyhledá, pojmenuje a lokalizuje státy patřící do příslušného regionu (určí zároveň státy EU, země, jež se o členství ucházejí, státy NATO, transformující se země) - zhodnotí *fyzickogeografické* (povrch, vodstvo, podnebí, ochrana životního prostředí) a *socioekonomické* (obyvatelstvo, sídelní struktura, průmysl, zemědělství, těžba nerostných surovin, významné dopravní uzly, centra cestovního ruchu, památky UNESCO, politika) *poměry regionů* - blíže popíše vybrané státy, ke kterým uvede reálii vztahující se k životu v zemi (např. významní vědci, národní jídlo, sporty, kultura, hudební skupiny apod.) - určí oblasti, které byly v historii Evropy postižené politickými, náboženskými a národnostními konflikty - určí jejich příčiny a důsledky	- regiony Evropy - geografická poloha - fyzickogeografické poměry - socioekonomické poměry - oblasti válečných konfliktů	**1.**	**VMEGS** - Žijeme v Evropě
Planeta Země	- určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu - dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu či jiného důkazu(družicový snímek atd.)	-Zeměkoule - její tvar -glóbus	3.	Matematika - geometrie v rovině a prostoru

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Země ve vesmíru	- používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, planeta, planetka, měsíce, meteorická tělesa, kometa - objasní postavení Slunce ve vesmíru, - popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná vlastnosti naší planety s ostatními tělesy	- vesmírná tělesa - Slunce - sluneční soustava	3.	Fyzika - látky a tělesa, pohyby těles, síly Dějepis - nejstarší civilizace (starověké představy o vesmíru, postavení Země ve sluneční soustavě, její pohyby)
Pohyby Země a s nimi související jevy	- předvede otáčení Země okolo své osy s pomocí glóbusu, - vysvětlí pojmy zemská osa, zeměpisný pól, - využije glóbus k naznačení zemské osy, - vysvětlí příčiny střídání dne a noci a průběhu ročních období, určí délku otočení Země okolo osy a okolo Slunce. - zhodnotí důsledky pohybů Země na život člověka.	- otáčení Země - zemská osa - střídání dne a noci	3.	Fyzika - látky a tělesa, pohyby těles, síly Dějepis - nejstarší civilizace (starověké představy o vesmíru, postavení Země ve sluneční soustavě, její pohyby)
Měsíc	- posoudí vztah mezi Měsícem a Zemí - popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce - pojmenuje a vysvětlí fáze Měsíce - zdůvodní rozdílnost teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce - popíše zatmění Měsíce a Slunce - objasní a znázorní mořské dmutí	- poloha, povrch a pohyb Měsíce - fáze Měsíce - zatmění	3.	Fyzika - optika (zatmění Slunce a Měsíce, gravitační síla)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Základy kartografie	- používá s porozuměním pojmy : glóbus, mapa, plán, měřítko a obsah map, plánů, glóbusu, zkreslení , vrstevnice, kóta, nadmořská výška, hloubnice, zeměpisná síť a souřadnice, zeměpisná poloha, časová pásma na Zemi, druhy map a atlasů - dokáže používat plán, mapu, glóbus při praktické činnosti (použití různých druhů map, orientace v obsahu a rejstříku, náčrt plánku krajiny, určení zeměpisné polohy apod.) - objasní podstatu, smysl a účel časových pásem na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času a účel datové hranice.	- glóbus, mapa - měřítko a obsah map - zeměpisné souřadnice - časová pásma	3.	Matematika - geometrie v rovině a prostoru (úhel, úhlové jednotky), Fyzika - práce s daty (převody jednotek časových a délkových), Dějepis - nejstarší civilizace (starověká kartografie) Využití map, plánů, glóbusů, atlasů, meotaru, CD-romu, internetu, družicových a leteckých snímků, buzoly, práce v terénu
Litosféra	- objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, teorii litosférických desek, působení exogenních a endogenních sil a jejich vliv na zemský povrch a jeho přetváření - objasní vliv člověka jako geomorfologického činitele - zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof, jejich vliv na krajinu a život lidí - na mapě vyhledá oblasti s výskytem seismické a sopečné activity - podle mapy uvede příklady pohoří podle vzniku - na konkrétních příkladech uvede místa postižená přírodními katastrofami.	- litosférické desky - vznik pohoří - sopečná činnost - přírodní katastrofy	3.	Biologie - zemské sféry,endogenní exogenní děje Chemie - minerály **EV** - Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Atmosféra	- pojmenuje základní složky ovzduší, vertikální vrstvy atmosféry, činitele ovlivňující počasí a podnebí, podnebné pásy - s porozuměním používá pojmy: podnebí, počasí, srážky, teplota, tlak, vlhkost, monzun, fronta, pasát atd. - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - popíše aktuální stav počasí v místní krajině - čte základní údaje ze synoptické mapy - popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře - vymezí a charakterizuje jednotlivé podnebné pásy - orientuje se v mapě (např. vymezí oblasti kontinentálního, oceánského a přechodného podnebí, tlakové oblasti, pasátové a monzunové oblasti) - zhodnotí klimatické změny na Zemi	- ovzduší - počasí - podnebné pásy - klimatické změny	3.	Fyzika - tělesa, pohyby těles, síly, Biologie - život na Zemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Hydrosféra	- popíše rozdělení vody na Zemi a její oběh - pojmenuje a na mapách vyhledá jednotlivé oceány - porovná jejich vertikální i horizontální členitost - znázorní části oceánského dna - popíše vlastnosti a složení mořské vody - pojmenuje a vysvětlí pohyby mořské vody - orientuje se v atlase - vyhledá příklady vnitřních a okrajových moří, průlivů a průplavů, mořských proudů, ostrovů a souostroví - rozdělí vodstvo na pevnině - vyjmenuje a popíše části vodního toku (používá pojmy-povodí, rozvodí, říční síť,úmoří, průtok apod.) - znázorní režim odtoku řeky podle jejich polohy v podnebném pásu, v mapách vyhledá příklady - vysvětlí rozdíl mezi odtokou a bezodtokou oblastí - popíše útvary podpovrchových vod a vyhledá pramenné oblasti např. ČR - vysvětlí rozdíl mezi pevninským a horským ledovcem, v mapě vyhledá příklady - popíše ledovcovou krajinu a její typické tvary - uvede příklady a hodnocení globálních problémů životního prostředí ve vztahu k vodstvu - zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof (např.povodně) na přírodu a člověka	- oběh vody - moře - oceány - vodní toky - ledovce - přírodní katastrofy - problematika životního prostředí	3.	Dějepis - nejstarší civilizace (vývoj mořeplavby, zámořské objevy), Fyzika - mechanické vlastnosti kapalin, Biologie - život ve vodě, Chemie -voda, chemické složení,pH **EV** - Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Pedosféra	- popíše vznik a složení půd - rozliší půdní druh a typ - objasní jejich zonální i azonální rozmístění na Zemi - posoudí význam humusu v půdě na příkladech zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu (pedosféru) a člověka - orientačně určí podle vzorku půdy či vyobrazení druh a typ půdy	- druhy a typy půd - význam humusu v půdě	3.	Biologie - život v půdě (bakterie)
Biosféra	- objasní význam biosféry - popíše biosférické procesy - objasní přispůsobivost rostlin a živočichů různým podmínkám - vysvětlí závislost rostlinstva a živočišstva na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - objasní vliv horizontální zonálnosti a výškové stupňovitosti na jejich rozmístění - porovná typy přírodních krajin, podnebné pásy a druhy rostlinstva a živočišstva - vyhledá v mapách, pojmenuje a popíše jednotlivá šířková (vegetační) pásma - pojmenuje a popíše jednotlivé výškové stupně - vyhledá v mapě vysoká pohoří na Zemi - popíše život lidí, hospodářské činnosti, cestovní ruch v těchto pohořích - posoudí prospěšnost vysokohorské rekreace a sportovních činností na lidský organismus	- výskyt rostlin a živočichů - vegetační pásma - pohoří - vysokohorská rekreace	3.	Biologie - rostlinstvo a živočišstvo na Zemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Přírodní zóny Země	- určí orientačně geografickou polohu a vyhledá v mapách rozmístění příslušné přírodní zóny - uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd jednotlivých zón - popíše život lidí a hospodářskou činnost v jednotlivých zónách - posoudí význam příslušných přírodních zón pro životní prostředí a člověka - uvede a vyhledá v mapách příklady chráněných oblastí příslušných zón - posoudí možnosti a prospěšnost rekreace a cestovního ruchu v jednotlivých zónách	-tropický deštný les - savany - pouště a polopouště - stepi a lesostepi - lesy mírného pásu - tundra a lesotundra - polární krajiny a mrazové pouště	3.	Dějepis - civilizace a její vliv na krajinu a životní prostředí Biologie-rostlinstvo a živočišstvo na Zemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Životní prostředí	- používá pojem krajina ve vztahu k zemskému povrchu, přírodě a lidské společnosti - rozliší a uvede příklady základních složek a prvků (přírodní a kulturní) krajiny, jejich vztahy - posoudí vzhled a funkci krajiny - rozliší typy krajin (přírodní, kulturní, kultivovaná, degradovaná, devastovaná) - vyjmenuje krajinotvorné činitele, popíše jejich vliv na krajinu.	- složky a prvky krajiny - vzhled a funkce krajiny - typy krajiny - krajinotvorní činitelé	3.	Biologie - organismy a prostředí Výtvarná výchova -člověk a životní prostředí (krajina) -Dějepis - civilizační vliv na krajinu **EV** - Člověk a životní prostředí
Interakce společnost-příroda	- popíše vztah společnosti k přírodnímu prostředí - objasní a na příkladech doloží globálnost působení antropogenních vlivů - zhodnotí základní složky a aspekty společenského prostředí - posoudí vliv a následky využívání přírodních zdrojů na krajinu a životní prostředí (uvede příklady narušených regionů ve světě i ČR) - vysvětlí myšlenku udržitelného vývoje lidské společnosti - posoudí stav životního prostředí, možnosti jeho ochrany, určí stupně ochrany a příklady chráněných území v ČR a ve světě	- společnost a životní prostředí - hlavní složky a aspekty společenského prostředí - využívání přírodních zdrojů - ochrana životního prostředí	3.	**EV** - Životní prostředí regionu a ČR

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Světový oceán, polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, Evropa **fyzickogeografické poměry světadílů**	- vyhledá na mapě světa a glóbusu světadíl či oceán a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá hlavní poledník a důležité rovnoběžky (rovník, obratníky, polární kruhy) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů, popřípadě oceánů - porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny - rozliší a uvede příklady druhů moří - zhodnotí členitost světadílů vyhledáním významných ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů, průplavů, moří	- poloha, rozloha a členitost světadílů	4.	Dějepis – historie zámořských objevů, nejstarší civilizace (objevy, dobývání, zámořské objevy) Matematika - rozbor grafů, kartogramů, porovnání čísel
	- popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku,umístění) světadílu	- povrch světadílů	4.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásech - porovná podnebí v jednotlivých oblastech světadílu (množství srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu, posoudí vliv pasátů-Afrika, vznik a působení ničivých vzdušných proudů-Amerika, Asie, monzunů-Asie) na podnebí - pozná klimadiagramy vybraných míst a vysvětlí rozdíly mezi nimi - vyhledá v mapě úmoří světadílu, významné toky, jezera (zhodnotí význam Velkých jezer-Amerika), umělé nádrže, vodopády, oblasti s podzemní vodou (artézská voda v Austrálii, její význam) - vysvětlí pojmy odtoková a bezodtoká oblast (vádí- Afrika, creek - Austrálie, salar - Jižní Amerika), ukáže je na mapě - objasní výskyt ledovců (v tropické Africe, rozdíl v zalednění Arktidy a Antarktidy)	- podnebí a vodstvo světadílů	4.	Dějepis - zámořské objevy Biologie - život na Zemi Chemie - směsi (voda, vzduch, plyny)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- vysvětlí vliv podnebí, vodstva, reliéfu a půd na rozmístění rostlinstva a živočišstva - v mapě vyhledá, pojmenuje a popíše jednotlivá šířková pásma a výškové stupně (savana, step, tropický deštný les, poušť, tundra, tajga apod.) - vyjmenuje příklady druhů rostlin a živočichů typických pro světadíl, zařadí je do příslušných šířkových pásem či výškových stupňů - objasní pojem endemit (zhodnotí např. svéráznost a osobitost australské přírody) a uvede příklady druhů vyskytujících se v přírodě světadílu - v mapě vyhledá příklady národních parků a rezervací a díky informacím získaným z médií či internetu uvede jejich hlavní problémy - posoudí vliv kolonizace světadílu na přírodu	- rostlinstvo, živočišstvo a ochrana životního prostředí světadílů	4.	Biologie - rostlinstvo a živočišstvo na Zemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Socioekonomické poměry světadílů	- vysvětlí historii objevování, dobývání a osídlování světadílu (popíše význam afrického regionu ve vývoji lidstva, lokalizuje a zhodnotí původní americké kultury-Inkové, Mayové, Aztékové, Inuité apod., popíše a lokalizuje vliv asijských kultur-Čína, Indie apod.) - objasní pojmy otrokářství, indiánské rezervace, kolonizace a dekolonizace - zhodnotí počet, složení (rasy, národy, jazykové skupiny, náboženství, kultura, způsob života) a územní rozložení (vyhledá v mapě oblasti hustě a řídce zalidněné a zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v jeho rozmístění) obyvatelstva - na základě znalostí popíše a posoudí současné postavení původního obyvatelstva (život původních obyvatel Austrálie a Oceánie, kmeny v Africe, indiánské kmeny v Americe, Eskymáci v Arktidě apod.) - zhodnotí příčiny a důsledky hlavních problémů afrického a asijského obyvatelstva - vyhledá v mapě a pojmenuje hlavní a významná města - objasní problematiku rychlého růstu vybraných měst - vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megapole, slum apod.	- obyvatelstvo světadílů - vývoj, územní rozložení a struktura populace - sídla a jejich struktura	4.	Dějepis - historie objevů, nejstarší civilizace Cizí jazyky -receptivní, produktivní a řečové dovednosti IVT- vyhledávání a Zpracovávání informací a dat (internet) **VMEGS**-Globalizační a rozvojové procesy **MKV** - Základní problémy sociokulturních rozdílů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- rozliší jednotlivé přírodní zdroje a jejich hospodářské využití - vysvětlí, na základě znalostí z médií a internetu, dopad využívání těchto zdrojů na životní prostředí světadílu a jejich vliv na rozvoj společnosti - posoudí možnosti výskytu konfliktů při jejich získávání	- přírodní zdroje světadílů - vliv na životní prostředí	4.	
	- rozčlení hospodářství do sektorů - objasní a zdůvodní hospodářské rozdíly jednotlivých částí světadílu - posoudí hospodářský význam a využití světového oceánu - s pomocí map světadílů vyhledá rozložení základních odvětví průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství, úroveň dopravy, cestovního ruchu, služeb a zahraničního obchodu - s pomocí internetu objasní pojmy: HDP, ekonomická aktivita obyvatelstva, DPH, ekologické zemědělství, dotace, export, import, komodita, obchodní bilance, obrat, druh dopravy, aktivní a pasivní cestovní ruch apod.	- složky hospodářství - průmysl – rozložení základních odvětví - zemědělství - doprava - služby - cestovní ruch	4.	IVT - vyhledávání a zpracovávání informací a dat (internet)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Regiony světadílů	- v mapě vymezí jednotlivé regiony (např. Severní, Střední, Jižní Amerika, severní, střední, jižní Afrika, monzunová, jihozápadní, severní a střední Asie, Arktida, Antarktida, Tichý, Atlantský, Indický, Severní ledový oceán) - vyhledá, pojmenuje a lokalizuje státy (ostrovy, souostroví) patřící do příslušného regionu, zhodnotí fyzickogeografické (povrch, vodstvo, podnebí, půdy, ochrana životního prostředí) a socioekonomické (obyvatelstvo, sídelní struktura, průmysl, zemědělství, těžba nerostných surovin, politika) poměry regionů - blíže popíše vybrané státy, ke kterým uvede reálii vztahující se k životu v zemi (např. formou referátu) - určí oblasti postižené politickými, náboženskými a národnostními konflikty a oblasti zasažené přírodními katastrofami - určí jejich příčiny a důsledky - posoudí význam polárních oblastí a světového oceánu pro vědecké a výzkumné účely	- regiony světadílů - fyzicko-geografické poměry - socioekonomické poměry - ohniska přírodních katastrof - oblasti válečných konfliktů	4.	Dějepis - historie objevů a dobývání, nejstarší civilizace IVT- vyhledávání a zpracovávání informací a dat (internet)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Socioekonomické poměry	- s pomocí mapy určí oblasti s nejstarším osídlením - objasní historii starých evropských civilizací - zhodnotí počet, složení (rasy, národy, jazykové skupiny, náboženství, kultura, způsob života) a územní rozložení (vyhledá v mapě oblasti hustě a řídce zalidněné a zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v jeho rozmístění) obyvatelstva - vyhledá v mapě a pojmenuje hlavní a významná města evropských států - vysvětlí pojmy: urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megapole	- obyvatelstvo - počet, složení, územní rozložení - sídla	4.	
	- rozliší jednotlivé přírodní zdroje a jejich hospodářské využití - vymezí a lokalizuje podle mapy oblasti těžby - vysvětlí, na základě znalostí např. z médií a internetu, dopad využívání těchto zdrojů na životní prostředí	- přírodní zdroje - vliv na životní prostředí	4.	Chemie - získávání energie (fosilní paliva, jaderná energie)
	- rozčlení hospodářství do sektorů - objasní a zdůvodní hospodářské rozdíly jednotlivých částí světadílů - s pomocí mapy vyhledá rozložení základních odvětví průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství, úroveň dopravy, cestovního ruchu, služeb a zahraničního obchodu - s pomocí internetu objasní pojmy: HDP, ekonomická aktivita obyvatelstva, ekologické zemědělství, export, import, druh dopravy, atd.	- složky hospodářství - průmysl - zemědělství - doprava - služby a zahraniční obchod - cestovní ruch	4.	IVT - vyhledávání a zpracovávání informací a dat

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Politická geografie	- zná aktuální ohniska napětí ve světě, jejich příčiny a možné důsledky, umí tyto oblasti ukázat na mapě	Ohniska napětí ve světě	5.	Dějepis - moderní dějiny 2. pol. 20. stol.
	- umí vysvětlit pojem globalizace, vyjmenovat její pozitiva a negativa a její projevy v jednotlivých odvětvích a sférách hospodářství	Globalizace	5.	
Sociální geografie	Zná rozdělení světa podle jazykových rodin s důrazem na Evropu, Asii a Ameriku, umí úřední jazyky ve státech výše uvedených světadílů	Uspořádání světa dle jazykových rodin	5.	Český jazyk – dělení jazyků
	Umí vyjmenovat nejčastěji používané druhy kaledářů a letopočtů, jejich odlišnosti a jejich regionální umístění	Kalendáře	5.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		**Předmět: Geografie**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	Zná rasové složení obyvatelstva a významná regionální etnika s důrazem na Afriku, Jižní a Střední Ameriku a Asii	Etnografie	5.	
	Umí vyjmenovat a stručně charakterizovat jednotlivá světová náboženství, umístit je do regionů a ví o regionálních odlišnostech např. v J a JV Asii	Náboženství – hlavní směry	5.	Náboženská výchova
Historická geografie	Zná příčinu kolonizování světa od jejích počátků až do 20. století, umí vyjmenovat největší koloniální mocnosti a dopad jejich vlivu na vlastní i místní ekonomiku, architekturu, cestovní ruch apod.	Kolonizace světa	5.	Dějepis – zámořské objevy, dějiny USA a Jižní Ameriky
	Umí vyjmenovat historicky významné mořeplavce, objevitele, cestovatele a jejich cesty a objevy	Zámořské objevy, významní mořeplavci a cestovatelé	5.	

7.6. Umění a kultura

7.6.1. Hudební výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Hudební výchova se vyučuje od prvního do čtvrtého ročníku šestiletého studia a je dotována jednou vyučovací hodinou týdně. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené klavírem, Orffovým instrumentářem, notovou tabulí a audio technikou. Na nižším stupni gymnázia se hudební výchova zaměřuje na praktické hudební činnosti, na vyšším stupni jsou pak žáci seznamováni především s dějinami hudby.

Hudební výchova do sebe zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, jejichž prostřednictvím žáci aktivně vnímají hudbu jako specifický prostředek komunikace. Všechny jmenované hudební činnosti se navzájem prolínají, propojují a vedou k rozvoji hudebního

cítění a schopností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých.

Žáci rozvíjí své hlasové možnosti prostřednictvím sólového nebo skupinového zpěvu, získávají správné pěvecké návyky a dochází zároveň ke kultivaci pěveckého a mluvního projevu. Přihlíží se samozřejmě k individuálním možnostem a zájmům žáků. Rytmické cítění je rozvíjeno hrou na rytmické i melodické hudební nástroje, a to formou reprodukce i produkce. Své emocionální prožitky na znějící hudbu žáci vyjadřují pomocí pohybu, gesty nebo tancem. Aktivně vnímají znějící hudbu, poznávají hudbu různých stylových období, různých žánrů, učí se hudbu analyzovat, kriticky hodnotit a obhajovat svá stanoviska. Dokáží si uvědomit význam hudby a hudební kultury v životě člověka a společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o hudbu
- podporujeme u žáků jejich samostatnost a tvořivost
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce
- učíme v souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- využíváme skupinovou spolupráci při řešení problémů
- na modelových situacích učíme žáky řešit problémy
- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích a přehlídkách
- zvyšujeme nároky na množství a kvalitu informací

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků schopnosti hudebního vyjadřování
- realizujeme skupinové vyučování
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli
- vzájemně si vyměňujeme informace, názory a zkušenosti

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy
- účastníme se pravidelně kulturních vystoupení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností
- rozvíjíme pozitivní postoje k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech

Kompetence pracovní (1. a 2. ročník)

- seznamujeme žáky se základními hudebními dovednostmi a správným používáním hudebních nástrojů
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- hodnotíme činnost a výsledky jejich práce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Vokální Činnosti	Žák: - intonačně a rytmicky přesně podle svých individuálních dispozic zopakuje melodii -zpívá v jednohlase a jednoduchém dvojhlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu -vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou -rozpozná přízvuk na první době taktu	-Intonační, dechová a rytmická cvičení, - Správné tvoření tónu -Iintonace durové stupnice, intonace celých tónů a půltónů -Nácvik jednoduchého dvojhlasu -Orientace v notovém zápisu, zápis do notové osnovy, tvorba krátkých rytmických a melodických útvarů	1.	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Kreativita Český jazyk
Instrumentální Činnosti	-doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - vytleská podle individuálních dispozic obtížnější rytmické figury - vytvoří vlastní jednoduchý doprovod -dokáže zvolit vhodné doprovodné nástroje podle charakteru písně	-Rytmická hra na tělo, rytmické ozvěny - Tvoření jednoduché partitury pro Orffovy nástroje -Výroba jednoduchých perkuse nástrojů	1.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Kreativita Výtvarná výchova
Pohybové činnosti	-taktuje dvoudobý a třídobý takt -vyjádří pohybem obsah písně - reaguje pohybem na znějící hudbu	-Taktování dvou a třídobého taktu -Ilustrace a dramatizace strofické písně, spojení hudby a pohybu	1.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Kreativita **OSV** – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí Tělesná výchova
Poslechové Činnosti	-rozliší sluchem zvuk nástrojů symfonického orchestru - pojmenuje vybrané nástroje -rozliší jednohlas a vícehlas - rozezná hlasy podle jejich rozsahu - pojmenuje vybrané hudební formy - najde hlavní téma skladby	-Vybrané formy artificiální hudby, komorní skladba, symfonie, koncert, opera, opereta, balet -Typické znaky hudby různých národů	1.	**VMEGS** - Objevujeme Evropu a svět Zeměpis
Vokální činnosti	-dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu -ocení vokální projev druhého - transponuje melodii do vyhovující polohy	-Zpěv písní různých uměleckých období a různých stylů -Transpozice melodie do vyhovující polohy, důraz na dynamiku a přesný	2.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Kreativita **MV** - Tvorba mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	-orientuje se v notovém zápisu - respektuje rysy písní různých stylů	rytmus -Práce s dostupnou nahrávací technikou		Český jazyk
Instrumentální činnosti	-tvoří jednoduché předehry, mezihry a dohry ke zvoleným písním -umí jednoduché písně podložit funkční harmonií	-Základy funkční harmonie -Jednoduchý akordický doprovod, jeho transpozice, akordické značky -Práce s dostupnou nahrávací technikou	2.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Kreativita **MV**- Tvorba mediálních sdělení Matematika
Pohybové činnosti	-gestem znázorní tempové a dynamické změny -vyjádří pohybem různé taneční rytmy -ovládá jednoduché taneční kroky	-Základy dirigování, taktování mateníku, polkový a valčíkový krok, cha-cha, rock & roll	2.	**OSV** – Osobnostní rozvoj - Kreativita **OSV** – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí Tělesná výchova
Poslechové činnosti	-rozpozná funkci stylů a žánrů vzhledem k jejich využití - vybere vhodné skladby k různým příležitostem - rozpozná zvuk akustických a elektrických nástrojů - kriticky hodnotí vybrané hudební ukázky	-Různé formy zábavné hudby, taneční hudba, folklór, etnická hudba, -Fungovaní hudebního průmyslu	2.	**MKV** - Kulturní diferenciace **MV** - Fungování a vliv médií na společnost
Hudba pravěku a starověku	-dokáže definovat pojem hudba - vysvětluje odlišná filozofická pojetí hudby - přiřazuje hudbě různé funkce	-Otázka vzniku hudby -Funkce hudby -Hudba přírodních národů -Hudba starověkých kultur -Hudba v antické filosofii	3.	**OSV** - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **OSV** - Sociální komunikace ZSV Dějepis
Hudba středověku	-chápe význam gregoriánského chorálu v kontextu evropské hudební kultury -rozlišuje specifika různých hudebních žánrů - uvědomuje si, že zábavná hudba není výsadou 20. století	-Hudební kultura středověké společnosti -Vznik a proměny gregoriánského chorálu -Vývoj středověkého vícehlasu -Rytířský dvorský zpěv -Naše nejstarší hudební památky	3.	Náboženství
Hudba renesance	-porovnává katolickou a protestantskou duchovní hudbu a dává je do souvislosti s ideami daných hnutí	-Rysy renesanční kultury a hudebního života -Vývoj polyfonie	3.	Český jazyk a literatura Dějepis Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
		-Husitské písně		
Hudba baroka	-shrne charakteristické znaky barokní kultury, vysvětlí rozdíl mezi polyfonií a homofonií	-Znaky barokní kultury -Vznik opery a dalších hudebních forem -Postavení skladatele v barokní společnosti -C. Monteverdi, G. F. Händel, A. Vivaldi, J. S. Bach, A. Michna z Otradovic	3.	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova
Hudba klasicismu	-analyzuje klasicistní hudební formy - dokáže posoudit význam „českých“ hudebníků v kontextu evropské klasicistní hudby	-Proměna hudebního života a posluchačské praxe v klasicismu -Hudební formy klasicismu - J. Haydn, W. A. Mozart, L.van Beethoven, čeští hudebníci	3.	**VMEGS** - Žijeme v Evropě Matematika Geografie
Hudba romantismu	-vyjádří vlastními slovy základní principy romantické kultury - vytvoří hypotézu o mimohudebním obsahu programní hudby - uvede seznam romantických sladatelů	-Ideje 19. století, programní hudba, národní hudební kultury -Klavírní a komorní tvorba, symfonie a symfonická báseň, opera a balet -Významné osobnosti hudebního života	4.	**VMEGS** - Žijeme v Evropě Český jazyk a literatura Výtvarná výchova Geografie
Hudba 20.století	-zobecňuje a zdůvodňuje umělecké tendence 20. století - porovnává díla hudebního, výtvarného a literárního umění	-Pozdní romantismus a impresionismus v hudbě -Hudební tendence 20. století - II. vídeňská škola, Pařížská šestka, atd. -Skladatelské osobnosti	4.	**OSV** - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Český jazyk a literatura ZSV Dějepis Výtvarná výchova
Populární hudba	-zhodnotí kvalitu populární hudby - vyhledá a zpracuje informace o vybraném hudebním stylu či interpretovi -seznámí se svou prací ostatní žáky, svůj výklad dokládá hudebními ukázkami	-Vznik a proměny hudebních médií -Obecné tendence ve vývoji populární hudby, gospel, jazz, swing, rock, punk, metal, pop, muzikál, techno, hip-hop, atd.	4.	**MV** - Mediální produkty a jejich význam **VMEGS** - Globalizační a rozvojové procesy Fyzika
Hudba jiných	-rozezná hlavní hudební projevy různých	-Význam folklóru v současné Evropě	4.	**OSV** - Sociální komunikace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		**Předmět: Hudební výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
kultur	světových kultur -dokáže posoudit důležitost kulturních odlišností v globalizovaném světě	-Rómská a židovská hudba -Arabská hudba, indická hudba., hudba dálného východu, tradiční hudba Ameriky, Austrálie, Afriky		Geografie

7.6.2. Výtvarná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka tohoto předmětu probíhá v prvním až čtvrtém ročníku šestiletého studia. Výtvarná výchova má v prvním ročníku dvouhodinovou dotaci, v dalších ročnících pak jednohodinovou. Po vstupu na gymnázium proces utváření osobnosti žáka v rámci předmětu výtvarná výchova neprobíhá pouze při vlastní výtvarné činnosti, ale je rozvíjen i setkáváním s uměleckými předměty, které vytvořily generace našich předků a vznikají dodnes. Výtvarné umění je součástí kultury každého národa. Úroveň národa je posuzována mimo jiné i podle jeho vztahu ke kulturnímu dědictví. Cílem výuky dějin výtvarného umění je prohloubit a rozšířit znalosti žáků z oblasti dějin výtvarné kultury. Gymnazista získává základní informace o vývojových proměnách výtvarného umění od počátků výtvarné kultury po současnost. Výuka dějin výtvarného umění směřuje k chápání umělecké hodnoty výtvarných děl. Žák poznává výtvarné umění různých dob, národů, zemí a učí se respektovat případné odlišnosti. Cílem předmětu je vzbudit ve žákech schopnost vnímat současné umění, obdivovat i díla vytvořená předcházejícími generacemi, naznačit cestu, jak se na umělecké dílo dívat, popřípadě se dobrat k vlastní umělecké tvorbě. Teoretická výuka je doplňována zařazováním praktických činností formou kresby a malby. Žákům je zadávána pololetní práce zaměřená na samostatný výtvarný projev. Přirozenou součástí výuky jsou společné návštěvy výstav současného umění, stálých expozic, významných uměleckých památek, vzdělávacích programů, filmů, pořadů o umění a besed s výtvarnými umělci. Důraz je kladen na poznávání regionálních památek. Dějiny výtvarné kultury jsou součástí dějin lidstva, proto tento učební předmět úzce souvisí s předmětem dějepis. V průběhu studia se žáci seznamují se základními odbory výtvarného umění – architekturou, sochařstvím, malířstvím a užitým uměním. Další obory, se kterými se může žák setkávat v průběhu studia, jsou například fotografie, keramika, sklo, tvorba nábytku, interiérový design atd. Získané poznatky umožní žákům samostatnou orientaci ve světě umění.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění:

Kompetence k učení

- využíváme mezipředmětové vztahy, zejména k předmětům literatura a dějepis
- zadáváním problémových úkolů a pololetních prací podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- práce jsou při společných besedách hodnoceny nejen vyučujícím, ale i žáky navzájem
- k vypracování zadané práce využívají žáci zdroje informací v tištěné a elektronické podobě
- při výuce využívá vyučující dostupnou didaktickou techniku.

Kompetence k řešení problémů

- pravidelně předkládáme žákům témata k samostatnému řešení, čímž rozvíjíme jejich samostatnost, tvořivost i logické myšlení
- vybraný problémový úkol mohou žáci řešit jednak samostatně, jednak týmovou spoluprácí
- vedeme je k obhájení vlastního stanoviska, vysvětlení svých názorů a argumentaci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky nalézat společný pracovní postup, plánovat, rozdělovat si činnosti, komunikovat spolu, aby dosáhli cíle – vytvoření společného výtvarného díla
- vedeme komunikaci mezi žáky a mezi žáky a učitelem při výtvarném procesu
- povzbuzujeme, ale do výtvarné činnosti nezasahujeme, abychom nenarušili originální řešení úkolu a tvůrčí proces žáků
- výuku obohacujeme komentovanými návštěvami výstav současného umění, pořady o umění a besedami s výtvarnými umělci, v jejichž rámci je otevírán prostor pro vyjádření žáků

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové a projektové vyučování
- motivujeme žáky řešit problémové úkoly ve skupinách
- umožňujeme žákům, aby prezentovali nejlepší práce na nástěnce ve třídě či v ostatních prostorách školy

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví, žáci se seznamují s kulturními památkami světového výtvarného umění, zejména evropského a českého, prostřednictvím knih, výstav, videa, internetu atd.,při hodinách výtvarného umění se žáci připravují i na vypracování pololetní práce na téma: Evropské a české kulturní dědictví. slovně hodnoceny
- při praktické výtvarné výchově vedeme žáky k tolerování individuálních odlišností v hodnocení, které je součástí vyučovací hodiny

Kompetence pracovní: (1. a 2. ročník)

- teoretickou výuku obohacujeme praktickou výtvarnou činností a pravidelnými exkurzemi
- kontrolujeme řádné plnění žákovských povinností, což představuje především pravidelnou přípravu na výuku, řešení problémových úkolů, vypracování pololetní práce

Kompetence k podnikavosti (3. až 6.ročník)

- teoretickou část výuky pravidelně doplňujeme exkurzemi, besedami, filmovou projekcí atd.
- zadáním projektu s názvem Evropské a české kulturní dědictví vedeme žáky k samostatnosti i práci ve skupinách
- vedeme žáky k naplánování své práce, shromáždění potřebného materiálu
- vyžadujeme, aby práci dokončili v požadovaném termínu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura		Předmět: Výtvarná výchova		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Druhy výtvarného umění, výtvarné techniky	Žák: -uvede příklady výtvarných technik, rozlišuje druhy výtvarného umění -vytvoří část kalendáře na téma Evropské a české památky očima dětí - ztvární různými výtvarnými technikami evropské památky	Výtvarné techniky, druhy výtvarného umění – architektura, sochařství, malířství -kalendář – kolorovaná kresba - kombinované techniky, koláž	1.	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Kreativita
Pravěké umění	-charakterizuje život pravěkého člověka a jeho duchovní kulturu - uvede příklady archeologických kultur -načrtne a barevně ztvární portrét	Jeskynní malby, plastika, megalitické stavby, doba kamenná, bronzová, železná - maska domorodců	1.	**VMEGS** – Jsme Evropané Dějepis
Starověké umění, umění starověkého Egypta	-rozlišuje etapy vývoje egyptského umění -uvede příklady památek – architektury, sochařství, malířství -zdůvodní způsob zobrazování lidské postavy -nakreslí lidskou postavu a umístní ji v kompozičním plánu -vysvětlí způsob zobrazení postavy v egyptském umění	Vývojové etapy, architektura, sochařství, malířství -kompozice a proporce	1.	**OSV** – Sebepoznání a sebepojetí Dějepis
Starověké umění, Mezopotámie	-rozlišuje základní etapy vývoje mezopotámského umění v rámci nejznámějších kultur této oblasti -uvede příklady památek -podle vzoru zachytí tvar obrázkového písma	Sumersko-akkadské umění, babylonsko – asyrské umění - obrázkové písmo	1.	Dějepis
Starověké umění, egejská kultura	-pojmenuje památky krétské kultury -vybere památky mykénské kultury	Krétská a mykénská kultura	1.	**VMEGS** – Jsme Evropané Dějepis Zeměpis
Antika, řecké umění	-pojmenuje základní etapy řeckého umění – od idolů přes klasické umění k helénismu -vysvětlí způsob zobrazování postavy – řecký klasický kánon -nakreslí stavbu řeckého chrámu a využije znalosti o klasických řeckých řádech	Řecká kultura, dórský , iónský a korintský sloh	1.	Dějepis Latina
Antika, etruské umění	-uvede příklady památek etruské kultury -lokalizuje památky etruské kultury	Sochařství, architektura, malířství, umělecké řemeslo	1.	
Antika, římské umění	-nazve základní etapy vývoje římského umění v souvislosti s vývojem římské říše -nakreslí římský dům	Architektura, sochařství a jeho vazba na řeckou tradici, umělecké řemeslo, životní styl	1.	Dějepis Latina

7.7. Tělesná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je vyučována v 1. až 6. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně v dělených třídách - děvčata a chlapci. Pro výuku máme v budově k dispozici starší, malou tělocvičnu s horolezeckou stěnou, místnost pro cvičení s hudbou, posilovnu, dva prostory pro stolní tenis, kanoe. Tělocvična není vybavena nářadím pro cvičení na hrazdě, bradlech a na kruzích. K potřebě jsou žákům i sprchy. Výuka dále probíhá ve zvláštních objektech – plovárna, zimní stadion, atletický stadion. Dále pak v samotné přírodě –fartlek, cyklistika, kanoistika, lyžování(kurs – ve 3. ročníku). Vybavení pro výuku je standardní, můžeme říci, že každý žák má své náčiní, které průběžně doplňujeme a obnovujeme. Matrace pro bezpečnost při lezení na horolezecké stěně mají multifunkční využití. Jsou používány na akrobacii a na nácvik skoku vysokého. Tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět v 1. až 6. ročníku.Do samotného předmětu TV je integrován obsah předmětu Výchova ke zdraví a podle potřeby bude zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova. V rámci výuky Tělesné výchovy budou v 1. a 2. ročníku zařazena témata První pomoci, Péče o zdraví a zdravý způsob života, částečně Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Hygiena člověka. Tělesná výchova je součástí výchovy a vzdělání, představuje komplexnější pohled na problematiku zdraví, tělesnou a psychickou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Vzdělávání v předmětu Tělesné výchovy:

- přináší tělesný, funkční rozvoj základních pohybových schopností a tělesné zdatnosti
- rozvíjí pohybové dovednosti a návyky
- vytváří pozitivní vztah k tělesné kultuře
- kompenzuje jednostranné zatížení žáků
- získává základní orientaci v pohledu na zdraví, i na to, co zdraví prospívá, ohrožuje, poškozuje
- upevňuje a dotváří hygienické návyky

Vzdělávací obsah v předmětu Tělesná výchova:

- seznamuje se základy sportovních her, atletiky
- zprostředkovává základy gymnastiky, úpolů
- zvyšuje zajímavost dalších pohybových činností a her (horolezectví, chůze na chůdách, posilovna, stolní tenis, florbal, softbal, ringo, aj.)
- realizuje výcvik v plavání, kanoistice, cyklistice, lyžování, bruslení
- rozvíjí rytmické a kondiční formy cvičení
- přibližuje turistiku a ochranu přírody

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a děvčata. V každém ročníku je dvouhodinová dotace. Součástí výuky mimo standardních sportů je v každém ročníku výuka lezení na vlastní horolezecké stěně, plavání, kanoistiky (škola vlastní kanoe), bruslení, cyklistiky, stolního tenisu, posilování (ve vlastní posilovně), aj.Výuka probíhá v tělocvičně vybavené běžným sportovním nářadím a náčiním, ve specializovaných sálech (stolní tenis, aerobic, posilovna), ve venkovních sportovních areálech určených např. pro plavání, bruslení, atletiku, a ve volné přírodě. Žáci 3. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- volíme netradiční formy a metody vyučování (horolezecká stěna) a využíváme různé zdroje informací (aktuální informace ze sportu)
- využíváme mezipředmětové souvislosti (Biologie člověka, somatologie,fyzika aj.)
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o pohyb a o dovednosti
- podporujeme u žáků jejich samostatnost v rozhodování (lezení – stěna, cyklistika, kanoistika aj.)
- na základě získaných zkušeností a výsledků žák vyvozuje závěry pro využití do budoucnosti (turistika, plavání)
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce (gymnastika, hry, bruslení aj.)

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky při jejich účasti na soutěžích, turnajích a přeborech na všech místních i celorepublikových akcích (v celé škále sportů)
- na modelových situacích učíme žáky problémy řešit v souzněním s přírodou – přechod říčního jezu, lezení po stromech aj.
- realizujeme své vlastní projekty, které řeší vzniklé problémy, např. bezpečná cesta do školy, do zaměstnání - cyklistické stezky (konkrétně náš projekt cyklistické stezky z Českých Budějovic na Hlubokou n.Vltavou se již realizoval)
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska,vyslechnutí názorů ostatních, k diskuzi a věcné argumentaci-např.dopravní politika města, dodržování zákonů, environmentální hlediska na činnosti člověka
- nezakazujeme, neodsuzujeme, ale posuzujeme a logicky vyvracíme nesprávné názory – snažíme se vždy a za všech okolností chránit nejslabšího
- učíme se některým problémům předcházet, např. záchrana, dopomoc, otužování aj.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému ústnímu i tělesnému vyjadřování (nepoužívat zesměšňování soupeře, vulgarismus a naopak povzbuzovat slovem i potleskem druhé)
- realizujeme skupinové vyučování (např. cvičení na stanovištích, intervalový trénink)
- organizujeme nebo se zúčastňujeme besed s trenéry a hráči vrcholového sportu (kopaná, hokej, basketbal, volejbal, karate apod.)
- spolupracujeme s partnerskými školami doma i v zahraničí (vysokohorská turistika na Slovensku, cyklozájezdy do Holandska, Dánska, Německa, Rakouska aj.)
- zúčastňujeme se turnajů pořádaných partnerskými školami a vzájemně si vyměňujeme zkušenosti a informace
- ubytováváme žáky při některých turnajích v rodinách hostitelského města, kde navazují neformální kontakty a dostávají prostor k jazykovým zkušenostem

Kompetence sociální a personální

- realizujeme skupinové vyučování (cvičení na stanovištích se sebekontrolou a vyhodnocením, vždy povzbuzovat méně nadané žáky, ale i utvářet úctu k přirozeným autoritám)
- vedeme žáky k odpovědnosti a spolehlivosti k druhým (výcvik na lodích – kanoistika; lezení po horolezecké stěně – odborné jištění spolužáka, dopomoc a záchrana)

- účastníme se pravidelně sportovních soutěží (v okresních, krajských a celostátních soutěžích v kolektivních i individuálních sportech)
- zapojujeme aktivně žáky do činnosti školy i města (údržba a úklid některých cyklistických stezek; koordinace s městem, s odborem veřejných statků – úklid částí města)
- posilujeme rozhodovací schopnosti žáka(jsou určováni do role rozhodčích svých spolužáků)

Kompetence občanské

- rozvíjíme pozitivní postoje k našemu národnímu, sportovnímu dědictví (besedy s olympioniky, trenéry, sportovci se sníženou pracovní schopností aj.)
- rozšiřujeme žákům požadavky na hygienu a bezpečnost nejen v tělesné výchově, seznamujeme je i se zásadami správné životosprávy a ochrany životního prostředí (stravování – časové a kalorické hodnoty, sprchování, sanování, otužování, nebezpečí návykových látek, úloha dopingu ve sportu a jeho negativní účinky, aj.)
- prakticky procvičujeme některé oblasti první pomoci (na kursech i v hodinách Tv)

Kompetence pracovní (pro 1. a 2. ročník)

- seznamujeme žáky s bezpečností a možnou úrazovostí při jejich činnostech v různém prostředí (tělocvična, bazén, ledová plocha a v dalších pobytech v přírodě)
- vedeme žáky k soustavnosti a pravidelnosti ve cvičení a tréninku (nabízíme možnosti jejich zařazení do různých sportovních oddílů a kroužků, kde najdou odborné vedení)
- vedeme žáky k plnění povinností a závazků, které jsou spojeny nejenom s tělesnou výchovou (včasné nástupy do hodin, čistý cvičební úbor a přezůvky, dodržování pitného režimu, příprava a úklid nářadí a náčiní, třídění odpadu aj.)
- seznamujeme žáky se základními dovednostmi v oblasti tělesných cvičení (osobní příklad, demonstrace)
- výuku doplňujeme i některými sobotními akcemi mimo školní vyučování (pěší turistika, cyklovýlety)

Kompetence k podnikavosti (pro 3. – 6. ročník)

- rozvíjíme u žáků samostatnost a nést důsledky za své rozhodování
- učíme žáky přiměřeně riskovat a počítat i s neúspěchem
- vedeme je k pokoře a pomoci slabšímu, handicapovanému
- volbou, výběrem do svého družstva učíme žáky přirozené selekci vedoucí k možnému úspěchu týmu
- využíváme osobních zkušeností žáků k dalšímu jejich rozvoji v racionalitě chování a v jednání
- výuku doplňujeme o praktické exkurze a tematické besedy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
Člověk a sport	Žák: - zhodnotí svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu - využívá kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu - připraví se samostatně pro pohybovou činnost - uplatňuje vhodné a bezpečné chování při TV, poskytne první pomoc při lehčích úrazech - usiluje o zlepšení své zdatnosti	- Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v pohybovém režimu žáka -Správné držení těla -Správné dýchání -Posilování svalového aparátu-prevence sval. dysbalancí -Strečink před a po zátěži -První pomoc při TV, bezpečné používání sportovního nářadí, bezpečnost na sportovištích -Zdravý životní styl, odmítání drog a jiných škodlivin -Pohybové hry, netradiční pohybové aktivity	**1. – 6.**	**MV**- Média a mediální produkce Biologie Fyzika ZSV Učivo prolíná všemi ročníky, je zařazováno průběžně a s přiměřenou náročností v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo
Atletika	- uvědomuje si význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - rozlišuje základní startovací povely - změří a zapíše výkony v jednotlivých atlet. disciplínách - v souladu s individuálními předpoklady ovládá jednotlivé pohybové dovednosti - diagnostikuje provedení osvojované pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné Příčiny	-Základní pravidla atletických disciplín -Základy techniky v jednotlivých disciplínách -Běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, fartlek, štafety, cvičení na rozvoj výbušné síly, obratnostní cvičení) - Starty z různých poloh - Skoky (odrazová cvičení pro skok daleky a vysoký –styly) - Hody (míčkem, granátem) - Vrh koulí	**1. – 6.**	**OSV**-Osobnostní rozvoj - Sebepojetí a sebepoznání Učivo je zařazováno průběžně a přiměřenou gradací v závislosti na věku, schopnostech, dovednostech a kondici skupiny
Gymnastika	- používá gymnastické názvosloví - ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gymn. cvicích	-Gymnastické názvosloví -Záchrana a dopomoc -Akrobacie - modifikace kotoulů,	**1. – 6.**	**MV** – Media a mediální produkce

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé gymnastické prvky - provede dané gymnastické prvky s dopomocí či bez ní - je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou	-Stoj na hlavě, rukou s dopomocí a záchranou, přemet stranou, přemet vpřed, salto -Přeskok - koza, bedna(skrčka, roznožka, skrčka) -Bradla(ručkování, komíhání, přednožka, zánožka, kotoul roznožmo, stoj na ramenou) -Šplh na laně, tyči -Rytmická a kondiční gymnastika		Český jazyk a literatura Biologie Fyzika Hudební výchova
Sportovní hry	- ovládá základní pravidla her - dodržuje pravidla fair play - zdůvodní význam sportovních her pro rozvíjení mezilidských vztahů - navrhne taktiku družstva - provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce, kombinace, systémy - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her - dokáže řídit sportovní utkání (fce rozhodčího) - respektuje jednání k opačnému pohlaví - zpracuje naměřená data a informace a podílí se na jejich presentaci - aktivně užívá pohledy na životní prostředí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, na úrovni školy	-Základní pravidla sportovních her -Bezpečnost při sportovních hrách -Ppříprava a organizace utkání -Průpravné hry -HČJ (fotbal, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená, frisbee, vybíjená, ringo, stolní tenis, hokej) -Systémy a kombinace vybraných sportů	**1. – 6.**	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace **OSV** – Spolupráce a soutěž Fyzika ZSV Matematika Učivo prolíná všemi ročníky ve vlastní tělocvičně a v přírodě
Plavání	- předvede alespoň dva plavecké způsoby, startovní skok, obrátku,plavání pod vodou - ukáže první pomoc při záchraně tonoucího	-Základní plavecké dovednosti(dýchání do vody, splývání, šlapání vody) -Technika plaveckých způsobů	**1.- 6.**	Biologie Fyzika Matematika

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- dává plavání do souvislosti se zdravým životním stylem - usiluje o zlepšení všech plaveckých způsobů v technice i v měřených časech - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupaliště a přilehlých prostor	-Startovní skok, obrátka potápění, dopomoc a záchrana tonoucího -Hry a soutěže ve vodě -Kondiční plavání		ZSV Plavecký výcvik je zajišťován v městském bazénu
Kanoistika	- uplatňuje vhodné a bezpečné jednání v kritických podmínkách - zvládne základní techniku v ovládání kanoe (raftu) - optimálně reaguje na přírodní podmínky	-Držení pádla, ovládání kanoe jednotlivcem, pak dvěma žáky, užívání plovací vesty -Bezpečnost a první pomoc, záchrana tonoucího, možná záchrana kanoe -Sjíždění jezu jednotlivcem, ve dvojici	**1. – 6.**	**OSV**-Osobnostní rozvoj - Sebepojetí a sebepoznání Matematika Fyzika ZSV Výuka probíhá na řece Malši na vlastních kanoích
Lezení na horolezecké stěně	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v netypické sportovní disciplíně - projevuje odpovědné chování a spolehlivost k sobě samému a dalších žáků (jističů) - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	-Vázání jistících uzlů, správné používání sedáků, karabin, lana, chytů, lezeček, magnezia -Bezpečnost při pádech na stěně, či do matrací -Technika lezení, slaňování	**1. – 6.**	**OSV**- Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Matematika Fyzika Lezení probíhá ve školní tělocvičně na vlastní horolezecké stěně
Lyžování	- předvede jednoduché prvky při jízdě na lyžích, popř. na snowboardingu - respektuje zásady bezpečnosti při lyžování či snowboardingu a pravidla	-Výzbroj, výstroj, údržba -Základní postoj, obraty pády, bruslení, odšlapování -Jízda na vleku, lanovce	**3.**	**OSV**– Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **EV**-Člověk a životní prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	bezpečného provozu na sjezdových tratích - řídí se pokyny správce vleků, areálu, horské služby a instruktorů - poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc	-Brzdění a zastavování (pluh) -Základní smýkaný oblouk, modifikovaný oblouk, jízda po hraně – carving -Skoky, slalom		Žáci si volí výuku na lyžích, snowboardingu, případně obojího,dle vlastního uvážení Fyzika Matematika
Turistika a pobyt v přírodě	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém prostředí - dovede se orientovat a přežít v neznámém terénu podle přírodních úkazů a technických pomůcek (busola,mapy, aj.) - ovládá mobilitu v přírodě samé (chůze, kolo, kolečkové brusle, kanoe)	-Ochrana přírody -Příprava turistické akce - Přežití v přírodě, -Orientace na mapě, měřítko mapy, práce s busolou a mapou -Orientační běh -Jízda na kolech, kolečkových bruslí, kanoích	**3.**	**EV**- Člověk a životní prostředí Dějepis Zeměpis Matematika Fyzika Biologie Kurs je realizován na kolech, kanoích, na Šumavě u jezera Lipno v chatkách,v Nové Peci – září
Úpoly	- zvládne základní prvky sebeobrany - předvede jednoduché techniky měkké masáže	-Význam úpolových sportů pro sebeobranu -Přetahy, přetlaky, střehové postoje -Sebeobrana, pády -Úpolové odpory -Základy technik karate, juda kickboxu -Základy měkké masáže, emulze	**1. – 6.**	Fyzika Člověk a zdraví Výuka probíhá ve vlastní posilovně a v přírodě Profesionální ukázky
Bruslení	- předvede jednoduché prvky při jízdě - ukáže první pomoc při úrazu na bruslích - provede ošetření bruslí - předvede skok kadet - hraje hokej (vedení puku, střelba, hra brankáře aj.)	-Základní dovednosti – jízda vpřed, obraty, změna směru, přešlapování vpřed, jízda vzad, přešlapování vzad, zastavení -Skok kadet -Základy hokeje, HČJ, hra	**1. – 6.**	Fyzika Vyučování probíhá na městském zimním stadionu nebo v přírodě

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví		**Předmět: Tělesná výchova**		
Téma	**Výstup předmětu**	**Učivo předmětu**	**Ročník**	**Mezipředmět. vztahy, průřezová tém., poznámky**
	- učí se pravidlům hokeje a fci. rozhodčího	-Bezpečnost při bruslení (helmy) -Ošetření bruslí		

7. 9. Volitelné a maturitní semináře

Semináře v předmaturitních a maturitních ročnících se nadále dělí na povinně volitelné (jejich seznam dostupný v učebním plánu) a zájmové (jejich seznam a pravidla pro zapsání dostupný v dodatku čj. DŠVP-2/2018). Každý student si povinně navolí 8-9 hodin z nabídky povinně volitelných seminářů. Seminář se otevře při minimálním počtu 10 studentů. Povinně volitelné semináře splňují hodinovou dotaci, a proto je možné z nich maturovat.

7. 9. 1. Literární seminář

Hodinová dotace tohoto semináře jsou 2 hodiny týdně v maturitním ročníku. Cíl semináře spočívá v nalezení hlubšího smyslu literárního vzdělání, což je předpokladem výchovy a kultivace vnímavého, poučeného čtenáře, pro kterého je četba nezbytnou životní potřebou a který je schopen přečíst si obsahově i formálně náročnou knihu. Proto práce v semináři musí klást důraz především na rozvoj interpretačních schopností žáků, přičemž je nezbytné respektovat znakový charakter literárního díla a jeho strukturu. Interpretace nesmí mít pozitivistický charakter, musí být založena na hledání významu jednotlivých složek struktury, který se utváří jejich vzájemnou odlišností a různorodostí. Do této struktury patří i konkretizace díla vnímatelem, z čehož vyplývá, že neexistuje jeho jediný možný všeobecně platný výklad. Důležité je rovněž sledovat vývojovou hodnotu díla, která odhaluje jeho specifický přínos pro dějiny literatury. I když základní funkcí beletrie je funkce estetická, nalézáme ve struktuře díla nespočetné množství významů, které mají svůj původ ve všech segmentech lidského života, ve všech segmentech vztahu člověka k úplnosti světa. Z tohoto důvodu se při interpretaci nelze vyhnout otázkám filozofickým, etickým, náboženským, existenciálním, přírodovědným atd. Proto je také nutné, aby žáci i prostřednictvím konkrétních uměleckých textů prohlubovali nejen své vědomo sti z oboru literární vědy a estetiky, nýbrž i vědomosti z řady oborů dalších. Předpokladem smysluplné, do hloubky jdoucí interpretace je proto dialog s obsahem všech předmětů, které se na škole vyučují.

Obsah semináře je tvořen tématickými celky:

1) Prohloubení vědomostí žáků v oblasti estetiky (vývoj názorů na estetickou kategorii krásna)
2) Prohloubení vědomosti žáků v oblasti terminologie literární vědy
3) Rozvržení děl určených k interpretaci do tematických celků:
   a) Člověk jako tvůrce mýtu
   b) Člověk ve světle rozumového přístupu ke skutečnosti
   c) Hledání smyslu života a životních jistot v křesťansky orientované a křesťanstvím inspirované literatuře
   d) Kontrast jako pramen literární inspirace
   e) Člověk a příroda v literárním díle
   f) Ozdravná role smíchu v lidském životě
   g) Literatura reagující na ohrožení člověka zlem, násilím a válkou
   ch) Hledání nových životních jistot prostřednictvím moderního a avantgardního umění
   i) Literatura hledající smysl lidské existence a identitu jedince
   j) Odraz tzv. postmoderního myšlení v literatuře

7. 9. 2. Anglický diplom

Tento volitelný seminář je nabízen v rozsahu 2 hodin týdně žákům posledních dvou ročníků. Jeho cílem je připravit žáky na složení cambridgeských zkoušek úrovně B 2 (First Cambridge Certificate) nebo úrovně C 1 (Certificate in Advanced English). I tento seminář navazuje na výuku v hodinách angličtiny, je však veskrze orientován na typy a skladbu cvičení a úkolů použitých v jednotlivých typech zkoušky. V zásadě se soustředí na pět okruhů:

a) použití jazyka (Use of English) – cvičení zahrnují výběr z více alternativ, doplňování chybějících výrazů, přestylizování vět do synonymních forem, hledání chyb a tvoření požadovaných slovních druhů odvozením či příponami

b) čtení (reading) – souborná práce s textem – cvičení typu: správná odpověď z více alternativ, doplnění chybějící části textu, vyhledání potřebné informace v textu a její správné přiřazení

c) poslech dle jednotlivých typů: výběr z nabízených alternativ konverzace, zachycení chybějící informace, přiřazení vhodné varianty jednotlivým osobám či výběr správné odpovědi na základě vyslechnutého souvislého textu

d) psaní (writing) žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli na dané téma a v daném rozsahu napsat požadované shrnutí, vyprávění, dopis požadovaného stylu, za použití dostatečně bohaté slovní zásoby a vhodných spojovacích výrazů

e) mluvení: nácvik konverzace při běžných situacích, vedení rozhovoru, schopnost vyjádřit svůj názor a obhájit ho či argumentovat.

Předpokládá se, že v posledním ročníku jsou žáci dostatečně připraveni na úspěšné složení cambridgeských zkoušek úrovně B2 příp. C1. Vhodnou motivací je i fakt, že stále více vysokých škol a univerzit přiznává bodovou bonifikaci za tyto mezinárodně uznávané zkoušky, jejichž platnost je neomezená. Na druhou stranu není možné žáky k této zkoušce nutit, vzhledem k tomu, že je finančně poměrně nákladná (cca 5000,- Kč). Vědomosti získané při tomto semináři se mohou hodit při přijímacím řízení na vysoké školy, protože stále více přijímacích testů je koncipováno na podobné či stejné bázi jako tyto zkoušky.

7. 9. 3. Francouzský diplom DELF

Jedná se o volitelný seminář, který je určen pro žáky posledních dvou ročníků gymnázia (především šestiletého cyklu.) Časová dotace je v obou ročnících 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně. Je zajišťována českým a francouzským vyučujícím. Cílem semináře je příprava žáků ke složení jazykového diplomu DELF úrovně B1 (především předposlední ročník), v posledním ročníku je příprava zaměřena na úroveň B2. Učitel připravuje výukový materiál na základě různých učebnic určených k přípravě jazykového diplomu zvolené úrovně. Dbá na postupný rozvoj všech 4 řečových kompetencí**,** které jsou požadovány při zkoušce, tj.

1/ porozumění cizojazyčnému ústnímu projevu
2/ porozumění psanému projevu
3/vlastní písemný projev
4/ vlastní ústní projev.

Žák zároveň rozvíjí a procvičuje lexikální a gramatické prostředky, zlepšuje výslovnost. Výuka je postavena na konkrétních typech cvičení, s kterými se žák při zkoušce setká, osvojí si všechny důležité návyky, seznámí se s možnými úskalími. Žák pracuje s různými typy dokumentů. Písemné a ústní aktivity jsou v rovnováze, cvičení jsou zaměřena prakticky. Témata, která se vyskytují v průběhu přípravy, vychází z praktického života a jsou často totožná s maturitními tématy.

7. 9. 4. Německý diplom

Jedná se o volitelný předmět v posledních 2 ročnících studia. Časová dotace je 3 hodiny týdně. (Pro školní rok 2014/15 pod názvem Seminář z německého jazyka). Seminář doplňuje tematicky výuku gramatické části, stylistiky a slovní zásoby. Jednotlivé tematické okruhy vycházejí z výuky a přípravy žáků na složení Jazykového německého diplomu Konference ministrů Spolkové republiky Německo jazykové úrovně C1 Evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků. Žáci získávají a prohlubují si vědomosti v následujících tematických okruzích:

- geografické vědomosti o SRN
- federalismus, politický systém SRN, stát a občan, srovnání s Českou republikou,
- vybrané kapitoly z německé historie v souvislosti s českými dějinami
- vybraná díla z německy psané literatury
- témata reagující na současné společenské a politické dění (např. pravicový extremismus v SRN a České republice) - tato témata jsou zařazována aktuálně
- obecná témata reagující na to, co nás obklopuje (reklama, genové technologie, fenomén masového turismu)

Ve většině tematických okruhů se uplatňují mezipředmětové vztahy - seminář z německého jazyka je provázán s těmito předměty: literatura, dějepis, zeměpis a základy společenských věd

Obsah semináře:

- federalismus SRN
- politický systém SRN - Česká republika
- stát a jeho občané: právní a sociální stát SRN
- Česká republika a německé dějiny 1918 - 1945
- německé dějiny 1945 -1989
- vzájemný vztah Čechů a Němců (od 50. let do současnosti)
- německá literatura (vybraná díla, aktuálně se obměňují – např. osvícenství Lessing, „Moudrý Natan“, J. Kerr „Když Hitler ukradl růžového králíčka“, Fatma B. „Hennamond“, M. Frisch „Homo Faber“)
- školský systém SRN - Česká republika
- rodina SRN - Česká republika
- migranti SRN - Česká republika
- lidská práva
- právo a spravedlnost (pravicový extremismus), rovnoprávné postavení mužů a žen SRN- Česká republika práce, pracovní kariéra
- světová náboženství
- životní prostředí
- turismus
- technický pokrok (genové zemědělství) zdraví, nemoci
- drogová závislost

- média
- reklama

Projekty jsou vybírány na základě doporučení a po dohodě s Centrálou pro jazykový diplom SRN v Kolíně nad Rýnem. Vždy se jedná o projekty realizované ve spolupráci s německou partnerskou školou v průběhu jednoho školního roku nebo v průběhu několika školních roků. Exkurze jsou součástí projektů (jak v SRN, tak i v České republice), anebo jsou zařazovány aktuálně v souladu s tématickými okruhy. Žáci mají možnost napsat seminární práci, která nejčastěji vychází z odborného tématu, které si žáci zpracovávali k ústní části zkoušky jazykového diplomu.

7. 9. 5. Španělský diplom

Španělský diplom je volitelný nematuritní předmět, který je dotován 2 hodinami týdně. Vstup do semináře je doporučován pro žáky sedmého a osmého ročníku osmiletého cyklu, čtvrtému ročníku čtyřletého cyklu a třetímu čtvrtému ročníku šestiletého bilingvního cyklu. Doporučení pro vstup je však celkem orientační, spíše se klade důraz na schopnost dosáhnout jazykové úrovně B2 podle ERR. Jako odporučené materiály využívá seminář podklady připravené institutem *Instituto Cervantes* a přípravy pro složení zkoušky DELE (Diploma Español como Lengua Extranjera) Intermedio (2. stupeň odpovídající úrovně B2 podle ERR). Složení zkoušky Dele Intermedio není nutností pro úspěšné absolvování semináře. Cílem semináře je vést žáky k samostatnosti projevu ve španělském jazyce odpovídající dané úrovni evropského rámce, vedle komunikativních schopností dále rozvíjí kompetence v oblasti gramatiky, psaní, čtení, mluvení, porozumění poslechu a četbě.

Obsah semináře: 1) Gramatika
- slovesné časy
- subjuntiv (konjunktiv)
- skladba věty, typy vět
- zájmena
- sloveso ser a estar
- předložky
- opisné tvary slovesné

2) Slovní zásoba
- specifická slovní zásoba, cílená slovní zásoba, synonyma, atd.
- rozšíření adekvátní slovní zásoby pro zkoušky DELE
- frazeologie a výrazy ve španělštině

3) Slovní projev
- popis příběhu (komiks), vyprávění
- prezentace různých témat
- diskuze na konkrétní témata

4) Písemný projev
- formální a neformální dopis
- vyjádření názoru, polemika

5) Porozumění poslechu a textu

- autentické texty a nahrávky z předcházejících zkoušek Dele

7. 9. 6. Seminář z latiny

Seminář z latiny je volitelný předmět v posledních dvou ročnících studia. Jeho časová dotace je 2 hodiny týdně. Odkaz antiky, na který navazuje naše vzdělanost evropská, souvisí se znalostí latinského jazyka. Je chybou chápat latinu jako mrtvý jazyk, prakticky nepoužitelný. Pevná vazba, která spojuje minulost s přítomností, dává latině možnost oslovit i současného člověka. Orientace v latině je dodnes důležitá pro studium různých vědných oborů: historie, práva, filozofie, filologie, lékařství, farmacie a přírodních věd. K hlavním cílům semináře patří schopnost pracovat s originálním latinským textem, orientovat se v množství cizích slov, která mají často původ v latině a osvojení si znalostí běžně používaných latinských výroků a základů římských reálií a literatury.

Obsah semináře:

Gramatické učivo: - užití konjunktivů
- souvětí podmínkové
- syntax pádů
- participia
- nepravidelná slovesa
- ablativ absolutní
- akuzativ s infinitivem
- infinitivy
- semideponentní slovesa
- gerundium a gerundivum
- přímé otázky
- vedlejší věty přípustkové
- vedlejší věty vztažné konjunktivní, vedlejší věty obsahové tázací, vedlejší věty příčinné, vedlejší věty časové
- imperativ II

Reálie: voda a lázně, obchod, války s piráty, peníze, architektura, práce, lékařství, provincie, Limes Romanus, kalendář, otroci, domy, patron a klient, knihovny, úřady, východní kulty, mýty, zábavy, Koloseum, pax Romana, triumf, divadelní žánry, narození dítěte, svatba

Četba: C. Plinius Starší, C. Plinius Mladší, Cicero, L. Aeneus Seneca, Titus Livius, Sallustius, P. Ovidius Naso, Catullus, Crnelius Tacitus, C. I. Caesar, Plautus, Cornelius Nepos, M. F. Quintilianus, Novum testamentum, Kosmas, Carolus IV.

7. 9. 7. Historický seminář

Historický seminář se vyučuje dvě hodiny týdně v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. Seminář navazuje na učivo z předešlých ročníků i učivo právě probírané a dále ho rozšiřuje, upevňuje a systematizuje. Hlavními cíli jsou příprava žáků k maturitní zkoušce z dějepisu a příprava k přijímacím zkouškám na vysokou školu.

Obsah semináře - předmaturitní ročník:

- úvod do dějepisu, opakování orientace v čase, časové přímky
- pomocné vědy historické a jejich aplikace ve středoškolském dějepisu
- druhy pramenů a práce s nimi
- základní pravidla a postup při přípravě maturitní seminární práce
- odborná historická literatura a orientace v ní na středoškolské úrovni
- průběžná práce a sestavování seminární práce ve spolupráci s učitelem
- návštěva vybraného archívu, práce s dobovými materiály
- vybrané kapitoly každodennosti k jednotlivým epochám
- zásadní osobnosti dějin v návaznosti na probrané učivo, resp. od počátku do 1. světové války
- práce s dobovými dokumenty
- návštěva aktuálních expozic, významných kulturních památek a muzeí, besedy s odborníky
- České Budějovice
- historie jihočeského regionu a na to navazující odborná exkurze
- historie ve filmu – vzpomínkové a odborné dokumenty
- nejnovější nálezy, objevy a diskuse

Obsah semináře - maturitní ročník:

Obsahem se maturitní seminář zaměří výhradně na přípravu, opakování a doplňování učiva k maturitní zkoušce, na semináři se prochází maturitní rozpracované okruhy, vysvětlují se nejasnosti a učivo je rozšiřováno zejména v rámci probírané látky k 20. století, v průběhu 1. pololetí se dokončují maturitní seminární práce. Učivo je rozšiřováno v rozsahu:

- zásadní osobnosti českých a světových dějin v období po 1. světové válce až do poč. 21. století
- práce s dobovými dokumenty a vybranými materiály
- dokončení maturitních seminárních prací
- synoptické tabulky

7. 9. 8. Seminář ze ZSV

Seminář ze základů společenských věd se vyučuje dvě hodiny týdně, a to v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. Obsah předmětu rozšiřuje látku základů společenských věd s cílem zasadit zprostředkovávané poznatky do hlubších souvislostí celospolečenských i historických a zároveň prohloubit vazby na ostatní předměty, především dějepis. Mnohem větší prostor je také věnován prohlubování kritického myšlení žáků, prezentaci jejich vlastního názoru, a to ve formě ústního projevu i projevu písemného (žáci zpracovávají eseje, projekty, příp. seminární práce). Výuka je doplněno besedy a exkurze a zpestřena i prezentací filmových dokumentů. Využity jsou i možnosti zapojení žáků do řady projektů s tematikou lidsko-právní či mezinárodně-politickou. Studijní obsah je zároveň směřován na úspěšné zvládnutí státní maturitní zkoušky a zohledňuje i potřeby žáků k přijímacímu řízení na vysoké školy.

Obsah semináře:
předmaturitní ročník:

- politický pluralismus a jeho postupné ustavování
- zásady a fungování právního demokratického státu

- problematika lidských práv, multikulturalismu a uprchlictví
- formování parlamentarismu a vývoj ústavních systémů, s důrazem na české země
- historie moderní české státnosti
- právo a právní řád, s důrazem na právní řád ČR
- mezinárodní politika, vztahy a moderní světové dějiny
- mezinárodní organizace, především s ohledem na ty, jichž je ČR členem
- evropská integrace a postavení ČR v rámci sjednocující se Evropy
- globální problémy a jejich možná řešení

maturitní ročník:

- lidská kultura a její utváření
- společnost, její struktura a sociální útvary
- život člověka v lidském společenství
- vliv masové komunikace a reklamy na život moderní společnosti
- osobnost člověka, její charakteristika a utváření
- každodenní život člověka: zátěžové situace, zásady psychohygieny, volný čas
- základy ekonomického života a odpovědné chování v ekonomických vztazích
- národní hospodářství a jeho fungování
- člověk v pracovních vztazích
- moderní filosofické myšlení
- hlavní světové duchovní proudy a jejich utváření
- etika v každodenním životě
- základy logického myšlení

7. 9. 9. Seminář z geografie

Časová dotace semináře je v předmaturitním i maturitním ročníku 2 hodiny týdně. V těchto ročnících není geografie povinný vyučovací předmět, takže obsahová návaznost není. Cílem tohoto semináře je tedy přiblížit zájemcům o tento předmět všeobecné geografické znalosti, osvojit hlavní pojmy a získat schopnost pracovat se zdroji geografických informací, orientovat se v mezinárodní ekonomické i politické situaci, rozvíjet zájem o poznání vlastní země, životního prostředí, jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka a rozvíjet kritické myšlení a logické uvažování aplikováním geografických poznatků v praktickém životě. Obsah učiva směřuje nejen k přípravě k maturitě z geografie, ale především k využití geografických poznatků a všeobecného rozhledu při přijímacích zkouškách na celou řadu vysokých škol.

Obsah semináře: Předmaturitní ročník:

- jednotlivé regiony světa
- zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- politická a hospodářská situaci v těchto oblastech
- diskuze o náboženských a sociálních konfliktech
- logická analýza situací a předpověď dalšího vývoje v kritických oblastech

Maturitní ročník:

- globální problémy lidstva
- obecná geografie zaměřená na propojení znalostí jak z přírodních sfér Země tak funkce světového hospodářství, problémy surovinových a energetických zdrojů a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

- světové populace, její rozložení, struktura, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů
- mozaiku multikulturního světa

V rámci semináře se organizují návštěvy odborných přednášek, aktuálně dle nabídky. Organizujeme jednodenní, exkurze do Prahy na zeměpisné výstavy, či do etnografického muzea. Geografické myšlení rozvíjíme na exkurzích do chráněných oblastí v České republice. Každý rok organizujeme také vícedenní geografickou exkurzi do různých oblastí Evropy, od severských zemí až po středomořské, aby žáci měli možnost srovnávat přírodní podmínky i hospodářskou a kulturní úroveň v jednotlivých regionech.

7. 9. 10. Seminář z matematiky

Seminář z matematiky se vyučuje čtyři hodiny týdně, a to v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia. V předmaturitním ročníku učivo navazuje na probrané učivo matematiky předcházejícího ročníku. V maturitním ročníku seminář navazuje na veškeré probrané učivo z matematiky a učivo probrané v předmaturitním semináři. Cílem předmětu je přípravou žáků na vyšší úroveň státní maturitě a především na přijímací zkoušky a další studium na vysoké škole v oborech, kde jsou matematické znalosti a dovednosti podstatnou součástí studia.

Po zopakování základních tematických celků a následném zjištění vědomostí se žáci mohou znovu zamyslet nad vhodností výběru semináře. Studium matematické analýzy je postaveno na dobré znalosti funkcí a matematické logiky, kterou tento seminář plně rozvíjí. Zopakováním a procvičením všech tematických celků tak, aby byla zvýrazněna systemizace učiva, tj. vytváření systému z již osvojených témat s důrazem na souvislosti jednotlivých partií matematiky.

Obsah semináře:
Předmaturitní ročník:
- opakování rovnic, nerovnic a funkcí
- komplexní čísla: absolutní hodnota, algebraický a goniometrický tvar, obraz komplexních čísel v Gaussově rovině, Moivreova věta, rovnice, binomické a kvadratick v oboru komplexních čísel.
- limita a spojitost funkce
- derivace funkce: věty o derivacích funkce, l'Hospitalovo pravidlo, tečna ke grafu funkce
- určení extrémů funkce a vyšetření průběhu funkce, slovní úlohy
- primitivní funkce, výpočet základních integrálů, metoda integrace per partes, substituční metoda
- určitý integrál, obsah obrazce, objem rotačního tělesa

Maturitní ročník:
- algebraické výrazy, mocniny a odmocniny
- rovnice a nerovnice lineární, kvadratické, iracionální,
exponenciální, logaritmické, goniometrické a soustavy rovnic.
- funkce lineární, kvadratické, lineární lomené, mocninné, exponenciální, logaritmické, goniometrické
- trigonometrie, goniometrické vzorce
- výroky, množiny, základní typy důkazů
- komplexní čísla, rovnice binomické a kvadratické v oboru komplexních čísel.
- elementární geometrie, Pythagorova věta, Euklidovy věty

- konstrukční úlohy, shodná a podobná zobrazení v rovině, polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru, objemy a povrchy těles
- analytická geometrie: vektory, odchylky a vzdálenosti přímek a rovin, kružnice, kruh, kulová plocha a koule, elipsa, hyperbola, parabola
- aritmetická a geometrická posloupnost, nekonečné řady
- kombinatorika a pravděpodobnost
- limita a spojitost funkce
- derivace funkce, určení extrémů funkce a vyšetření průběhu funkce, slovní úlohy
- primitivní funkce
- určitý integrál

7. 9. 11. Maturitní seminář z matematiky

Maturitní seminář z matematiky se vyučuje 2 hodiny týdně v posledním ročníku studia. Opakuje a upevňuje matematické znalosti a dovednosti z běžné výuky s hlavním cílem připravit žáky na základní úroveň státní maturitní zkoušky z matematiky, případně na studium na vysoké škole v oboru, který není orientován výslovně matematicky, ale v němž se u žáků předpokládají alespoň základní matematické znalosti a dovednosti.

Obsah semináře

- Výroky a množiny
- Algebraické výrazy
- Rovnice a nerovnice
- Planimetrie
- Funkce
- Goniometrie
- Kombinatorika a pravděpodobnost
- Stereometrie
- Posloupnosti a řady
- Analytická geometrie

7. 9. 12. Seminář z fyziky

Seminář z fyziky se vyučuje 3 hodiny týdně v posledních dvou ročnících všech studijních programů gymnázia.

Cílem semináře je především předat studentům zbývající učivo fyziky střední školy, které následuje po kapitolách probraných v předchozích ročnících, a prohloubit stávající znalosti. Vzhledem k tomu, že povinná výuka předmětu fyzika končí ve druhém ročníku, účast na semináři je proto téměř nutností pro studenty, kteří se chystají na vysoké školy technického směru nebo na každou vysokou školu, kde se požadují znalosti učiva na středoškolské úrovni. Seminář slouží také jako příprava na maturitu nebo přijímací zkoušky z fyziky na vysoké školy.

Obsah předmětu: Předmaturitní ročník: - elektřina a magnetismus
- optika (1. část)

Maturitní ročník : - optika (2. část)
- základy speciální teorie relativity

- fyzika mikrosvěta
- astrofyzika (vybrané kapitoly)

Součástí semináře jsou dobrovolné seminární práce studentů a exkurze do JE Temelín.

7. 9. 13. Seminář z fyziky pro mediky

Seminář z fyziky pro mediky je výběrový seminář. Vyučuje se v posledním ročníku příslušného studijního cyklu (4. ročník, 8. ročník, 6. ročník) vždy ve dvouhodinovém bloku 1 krát týdně. Je určen především pro zájemce o studium medicíny, ovšem mohou ho navštěvovat všichni ti, kteří si chtějí zopakovat fyziku a přitom z ní nechtějí maturovat.

Seminář je veden především výkladovým způsobem. Na koncích tématických celků jsou zařazeny opakovací bloky. Opakování se děje řešením testových otázek. V semináři jsou žáci vedeni k samostatné práci a k odpovědnému přístupu ke studiu. Součástí semináře je také hlubší výklad těch částí středoškolské fyziky, které z důvodu časové dotace žáci neprobírali nebo je probírali pouze povrchně.

Vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce, učíme žáky plánovat a řídit svoji činnost. Žáci využívají samostatně prostředky výpočetní techniky, především kalkulačky a internet. Cílem semináře je připravit řádně žáky na přijímací zkoušky z fyziky.

Probírané tématické celky v předmětu seminář z fyziky pro mediky:
1) Mechanika
2) Molekulová fyzika a termika
3) Kmitání, vlnění a akustika
4) Elektřina a magnetizmus
5) Optika
6) Kvantová fyzika
7) Teorie relativity
8) Atomová a jaderná fyzika

7. 9. 14. Seminář z chemie

Seminář z chemie se vyučuje dvakrát dvě hodiny týdně, a to v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia. Obsah předmětu apeluje na znovuvybavování základních chemických pojmů, jejich aplikace při objasňování podstaty nebo naopak předvídání nových jevů faktů, které mají často vztah k ochraně životního prostředí, biologii člověka, praktickému využití chemických dějů v běžném životě. Výuka probíhá v učebně chemie, kde mohou být demonstrovány pokusy doplňující komplexní úlohy. Žáci jsou vedeni k samostatnému osvojování prohlubujícího učiva a rozšiřujících poznatků a schopnosti autoregulace samotného procesu učení. Jsou připravováni nejen k maturitní zkoušce ale i k dalšímu studiu a přijímacím zkouškám na vysoké škole. První rok semináře je zaměřen na zákonitosti obecné chemie, které jsou následně aplikovány do chemie anorganické (prvků a anorg. sloučenin). V druhém roce se předkládá chemie organická, složení a reakce uhlovodíků, jejich derivátů, přírodních látek i látek syntetických. Biochemie je naposledy probíraným oddílem chemie, pojednává zejména o metabolismu tuků, cukrů, bílkovin a nukleových kyselin. Pozornost je zaměřena na nové objevy ve vědě a technice se zaměřením na chemii.

Obsah předmětu: Předmaturitní ročník:

- rozdělení moderní chemie na jednotlivé disciplíny
- látky, jejich třídění a stavební jednotky
- molární hmotnosti (relativní atomová a relativní molekulová hmotnost), látkové množství
- chemické názvosloví (anorganické, organické)
- stechiometrické výpočty
- atom: stavba atomu – jádro, radioaktivita
  stavba atomu – elektronový obal, výstavbový princip
- chemická vazba, hybridizace, prostorové tvary molekul, stavba hmoty
- chemická termodynamika: H, S, G, předpovídáni průběhu chemických reakcí
- rychlost chemických reakcí: reakční rychlost, kinetická rovnice, řád reakce, katalýza
- chemické rovnováhy, vlastnosti rovnovážného stavu a ovlivňování jeho složení, druhy chemických rovnováh: acidobazické, disociační, srážecí, komplexotvorné, redoxní
- periodický systém prvků, zákonitosti vyplývající z PTP vzácné plyny, halogeny, chalkogeny, 5.A, 4.A , 3.A skupina, kovy alkalických zemin, alkalické kovy, d-prvky

Maturitní seminář:

- základní pojmy v organické chemii: typy uhlíkových atomů, uhlíkatých řetězců, vaznost, vazba izomerie, konformace, konfigurace
- rozdělení organických sloučenin
- typy reakcí a reakční mechanismy
- uhlovodíky nasycené, nenasycené, cyklické
- areny
- deriváty uhlovodíků (halogenové, dusíkaté, kyslíkaté)
- základní zdroje uhlovodíků, suroviny průmyslové chemie
- syntetické látky
- přírodní látky (tuky, cukry, bílkoviny)
- biochemické pojmy
- enzymy
- metabolismus sacharidů
- metabolismus lipidů
- metabolismus bílkovin

7. 9. 15. Seminář z biologie

Seminář z biologie je vyučován v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia. se 4 hodinovou dotací týdně. Do semináře docházejí žáci, kteří si ho dobrovolně zvolili vzhledem ke své budoucí profesní orientaci. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením. Přístrojové vybavení učebny (dataprojektor, počítač, DVD přehrávač, video, ozvučení učebny) umožňuje přímo v hodinách využívat internetové stránky, vlastní prezentace, nebo nasnímané obrázky z odborné literatury, nebo zakoupené výukové programy. V katedře je dále zabudován mikroskop s kamerou, která snímá a promítá mikroskopické preparáty. Ty je možné trvale ukládat do počítačového programu v podobě statického obrazu, nebo v podobě krátkého videozáznamu. Seminář z biologie navazuje na učivo z předešlých ročníků a rozšiřuje ho. Hlavními cíli jsou příprava žáků k maturitní zkoušce z biologie a příprava žáků k přijímacím zkouškám na vysokou

školu. Propojenost s vyučovacím předmětem Biologie v rámci jednoho ročníku není zajištěna, neboť výuka Semináře z biologie a Biologie nikdy neprobíhá současně.

Obsah předmětu: Předmaturitní ročník:

1) rozšiřuje základy obecné biologie
   - problematiku virů a virových nemocí
   - priony a transmisibilní spongiformní encephalopatie
   - systém bakterií a bakteriální onemocnění
   - podrobnější popis stavby a funkce organel eukaryotické buňky
   - fyziologické děje na úrovni buňky (metabolismus, buněčné dýchání fotosyntéza, transport látek přes cytoplazmatickou membránu)
   - rozmnožování buněk – podrobněji výuku meiózy
   - principy signalizace na úrovni buňky
   - klonování a jeho význam
2) rozšiřuje základy botaniky
   - fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, fotorespirace
   - systém nižších rostlin
   - seznámuje s novým postavením řas v systému: Krásnoočka a Obrněnky se řadí do říše Prvoci, hnědé řasy do říše Chromista
   - změny v systému vyšších rostlin
   - změny v systému hub
3) probírá prvoky jako samostatnou říši
   - rozšiřuje tuto říši o nově přiřazené kmeny (krásnoočka, obrněnky, paprskovci, hlenky, nádorovky)
   - uvádí oproti základnímu cyklu další parazitické druhy, které jsou nebezpečné

   pro člověka
4) rozšiřuje základy zoologie
5) rozšiřuje základy ekologie
   - propojuje učiva z předchozích ročníků v celek
   - klade důraz na ochranu přírody a problematiku životního prostředí
   - globální problémy lidstva, ekologické katastrofy, ekologické problémy

Maturitní ročník :

1) rozšiřuje základy biologie člověka
   - rozšiřuje učivo o stavbě a funkcích orgánových soustav (např. popis stavby svalového vlákna a svalového stahu, imunitní systém a zásah B – lymfocytů, řízení termoregulace, šíření nervového vzruchu, , podrobný popis sítnice, Cortiho orgánu, řízení těla na základě pozitivní a negativní zpětné vazby...)
   - sleduje fylogenezi jednotlivých orgánových soustav

2) rozšiřuje základy genetiky
   - molekulární genetika – podrobněji popsuje stavbu DNA, RNA a přepis genetické informace
   - molekulárně biologické metody – FISH, PCR
   - genetika na úrovni prokaryotické buňky – operony, řízení transkripce indukcí a represí
   - genetika na úrovni eukaryotické buňky
   - genetika na úrovni organismu- navíc znaky pohlavně ovlivněné, genetika

polygenních znaků, mimojaderná dědičnost
- genová vazba
- genetika na úrovni populace , Hardyho - Weinbergův zákon
- mutace – příklady genových, chromozómových a genomových mutací u člověka
- genetika člověka – metody studia, dědičné choroby a dispozice

Exkurze, přednášky a seminární práce
Naše gymnázium dlouhodobě spolupracuje s Biologickým ústavem AV ČR. Dále lze využívat i přednášky z cyklu Biologická univerzita mládeže, které zajišťuje DDM a Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích.

Předmaturitní ročník:
- exkurze do Parazitologického ústavu AV ČR (v rámci dne otevřených dveří)
- přednáška odborníka z AV ČR (v rámci týdne vědy)
- botanická exkurze vedená odborníkem z AV ČR – podél Vltavy z Boršova směrem na Dívčí kámen, nebo na Červené blato

Maturitní ročník:
- návštěva Hrdličkova muzea při Přírodovědecké fakultě KU v Praze
- přednáška odborníka z AV ČR (v rámci týdne vědy): Žáci mohou zpracovat seminární práci z Biologie, pro odborné vedení této práce lze využít spolupráci s AV ČR. Nejzdařilejší práce reprezentují školu v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost na krajských přehlídkách.

7. 9. 16. Seminář z IVT

Seminář je vyučován v předmaturitním a maturitním ročníku všech studijních programů gymnázia v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Mezi cíle tohoto předmětu patří prohloubení znalostí o hardware a software nad uživatelskou úroveň, doplnění znalostí z oblasti teorie počítačových sítí LAN, WAN; rozšíření schopností tvorby jednoduchých hypertextových dokumentů; algoritmizace s využitím ECMA Scriptu, jazyku PASCAL a dalších prostředků.Ve všech směrech tento předmět navazuje na základní znalosti z předmětu Informatika a ICT.

Obsah předmětu: Předmaturitní ročník:
- bezpečnost práce při práci s ICT
- výpočetní technika – dělení. Rozdělení hardware. Periferie
- typy elektronických pamětí a typy datových médií
- vývoj a druhy procesorů
- software. Dělba software
- operační systémy – vlastnosti a rozdělení
- síťové protokoly
- aktivní a pasivní síťové prvky
- topologie a druhy sítí
- referenční síťový model OSI
- Internet – jeho výhody, vlastnosti, historie, původní záměr
- rozdělení možných objektů na disku
- definice a rozdělení dokumentů
- definice pojmu dokumenty otevřených formátů

- HTML. Základy, objekty, formáty
- CSS. Formátování s využitím stylů. Třídy, přímé formáty
- dynamické události. DHTML
- přiřazovací příkaz
- typy proměnných
- podmíněné větvení
- cyklus for
- podprogramy, parametry podprogramů
- vlastní rekurze
- efektivita programu. Paměťová náročnost programu
- proměnné pole
- obrázky s JavaScriptem

Maturitní ročník:

- seznámení s vývojovým prostředí FreePascalu
- základní struktura programu v Pascalu. Jednotlivé sekce programu. Podprogramy obecně
- složený příkaz, přiřazovací příkaz
- cykly a podmíněná větvení
- typy proměnných. Uživatelsky definované typy. Pole, záznam. Alokovaná paměť.
- podprogramy – typy. Parametry podprogramů
- práce se soubory (typové, textové, netypové)
- programové jednotky.
- obsazená paměť z pohledu jednotlivých sekcí
- dynamicky alokované proměnné
- dynamické datové struktury (spojové seznamy (+uspořádané), binární stromy)

Po dohodě je možné zadání tématu maturitní seminární práce – nad rámec rozsahu učiva v tomto semináři, ale s vazbou na probírané učivo.

7. 9. 17. Žurnalistika a mediální výchova

Předmět Žurnalistika a mediální výchova má hodinovou dotaci, je nabízen žákům vyššího gymnázia jako nepovinně volitelný seminář. Jeho cílem je seznámit žáky s širokou problematikou masové komunikace, vybavit je teoretickými znalostmi a naučit je aplikovat je v mediální praxi, především v kritické práci s mediálními produkty i v jejich vlastní tvorbě.

Žáci budou seznámeni s teorií masové komunikace, především s tvorbou mediálních produktů (textových, audiovizuálních, rozhlasových) a jejich dopadů a účinků na příjemce; budou kriticky pracovat s mediálními produkty tak, aby byli schopni odhalovat prostředky persvaze, aby mohli komparovat rozličné mediální produkty, vnímat jejich širší kontext, analyzovat jejich vztah k realitě, aby dokázali abstrahovat podstatné informace; seznámí se s prací novináře, způsobem získávání informací, jejich výběrem (zpravodajské hodnoty), ověřováním a zpracováváním a etikou novinářské práce, navštívíme redakce periodik i elektronických médií, exkurze jim přiblíží praktickou stránku novinářské práce i specifika jednotlivých médií; dozví se základy výstavby publicistických útvarů, které budou sami vytvářet, a uplatňovat v praxi prostřednictvím studentských časopisů.

Obsah předmětu bude rozdělen do několika základních tématických okruhů:

1) Komunikace, masová komunikace, její základní podmínky
2) Historický vývoj masové komunikace
3) Funkce médií ve veřejné komunikaci v pluralitní demokratické společnosti

4) Mediální publikum a jeho postavení vůči médiím
5) Jak rozumět mediálním produktům, zásady mediální gramotnosti
6) Útvary publicistického funkčního stylu, pravidla jejich výstavby
7) Média jako nástroj propagace a propagandy
8) Média a jejich vztah ke společenským skupinám (mládež, zobrazování ženy apod.) a sociálním problémům (náboženství, zobrazování násilí apod.)
9) Práce novináře, její zásady
10) Jsem novinářem
11) Role médií v extrémních situacích (válečné konflikty, živelní katastrofy apod.) a problém angažovanosti

Pozn.: Tento seminář vznikl díky podpoře čerpané v rámci akce MŠMT ČR „EU peníze středním školám" financované z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Školní rok 2012/2013 je zaváděcím a ověřovacím rokem tohoto předmětu.

7. 9. 18. Seminář z religionistiky

Seminář z religionistiky se vyučuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně samostatně pro předmaturitní a maturitní ročníky. Navazuje na učivo náboženství a etiky předcházejících ročníků. Cílem semináře z religionistiky je uvádět náboženské otázky do širšího kontextu především humanitních věd a umění. Pro žáky by to také měla být pomoc k přípravě na přijímací zkoušky na vysoké školy.

Obsah předmětu:

Třetí ročník:

1) Kritika náboženství
   - Dějinný vývoj kritiky náboženství:
     - Řecké myšlení
     - Izraelské proroctví a moudrost
     - Střet mezi náboženstvími
     - Mezi křesťanským středověkem a renesančním humanismem
     - Náboženství v novověku a moderní ateismus: Spinosa, Hume, Kant, Comte, Feuerbach, Marx, Schopenhauer, Nietzsche, Freud
   - Motivy kritiky náboženství
   - Ateismus

2) Náboženství a umění
   - Vztah posvátna a umění
   - Umění jako cesta k nevyslovitelnému
   - Výtvarné umění, hudba, architektura

Čtvrtý ročník:

3) Možnosti poznání Boha skrze pozorování svět
   - Klasické „důkazy" Boží existence
   - Existenciální cesta k Bohu

4) Náboženství jako předmět humanitních věd
   - Náboženství ve filologii

Náboženství v etnologickém bádání
Náboženství v analýze hlubinné psychologie
Náboženství podle sociologie
Náboženství v pohledu fenomenologie

5) Utrpení ve světě
   Otázka utrpení obecně
   Problematika knihy Jób
   Čtení a interpretace vybraných kapitol
   Zachycení utrpení v umění

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platné legislativy a jeho podrobnější zásady jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Minimálně jednou v průběhu každého pololetí (listopad a duben) jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Učitelé tyto informace doplňují o doporučení, na jaké vzdělávací oblasti by se měl žák více zaměřit, ocení jeho píli a pokroky ve vzdělávání, ocení plnění jeho úkolů na realizovaných projektech apod.

8. 1. Způsoby hodnocení

Průběžné a celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se vyjadřuje stupni:

1 - výborný,
2 - chvalitebný,
3 - dobrý,
4 - dostatečný,
5 – nedostatečný

Celkové hodnocení žáka za všechny povinné předměty se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

8. 2. Kritéria hodnocení

8. 2. 1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

- **stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. 2. 2. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě v nových úkolech. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje aktivní vztah k nim. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.
- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech oproti svým schopnostem převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede

aplikovat. Neprojevuje zájem o činnosti a nevyvíjí žádné úsilí.

8. 2. 3. Celkové hodnocení žáka za všechny předměty

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Dodatek: Předmět Informatika a výpočetní technika se od šk. roku 2022/23 nazývá Informatika.